VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 127 — Vol. XLV vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, lokak. 19 p. Thursday, Oct. 19, 1961

Neuvostoliitto aloittanut kommunismiin siirtymisen aikakauden -- Hrushtshev

Moskova. — Kuusi jo puoli tuntia kestäneessä puheessaan Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev antoi raporttinsa Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 22. kongressille tiistaina.

Kongressiin oli saapunut 4 008 valtuutettua edustajaa 405 neuvoa-antavaa edustajaa ja veljesedustajia 83 maasta. (Canadan kommunistisen puolueen veljesedustajana kongressissa on Leslie Morris).

Hrushtshev sanoi, että viimeaikaiset tapahtumat ovat täysin todistaneet jotta puolueen teoreettiset päätelmät ja sen poliittinen linja ovat olleet oikeat sellaisinaan kuin ne viitoitettiin puolueen 20. kongressissa.

Kilpailu maailman kahden yhteiskuntajärjestelmän — sosialistisen ja kapitalistisen — on muodostunut taitekohdaksi, maailman kehityksen nykyisen historiallisen vaiheen keskeisimmäksi piirteeksi.

Nykyisessä ajanjaksossa on todettu oikeaksi väitelmä, että sodat valtioiden välillä eivät ole väistämättömiä, että ne voidaan estää.

Nykyään sosialismi, eikä imperialismi, on kehittymässä ratkaisevaksi tekijäksi maailman kehityksessä.

Yleinen suuntautuminen — kapitalismin jatkuva rappeutuminen — on jatkunut säälimättömästi. Kapitalismi ei voi ratkaista mitään ihmiskunnan edessä olevia vakavia ongelmia. Yhdysvallat on menettänyt absoluuttisen ylivaltansa maailman kapitalistisessa tuotannossa ja kaupassa.

Kommunistit vastustavat vallankumouksen ulkomaille vietiä. Mutta emme myöskään tunnusta kenenkään oikeutta viedä vastavallankumousta ulkomaille. Jos imperialistit vievät ulkomaille vastavallankumousta kommunistit tulevat kehoittamaan kaikkien maiden kansoja kokoomaan voimansa ja lyömään takaisin vapauden ja rauhan viholliset.

"Nyt on olemassa mahdollisuus saavuttaa rauhanomainen rinnakkainelo koko siksi ajaksi, jonka kuluessa on ratkaistava ne sosiaaliset ja poliittiset ongelmat, jotka nyt jakavat maailman."

Selostaessaan nykyistä maailman tilannetta ja Neuvostoliiton kansainvälistä asemaa Hrushtshev sanoi, että ne vuodet, jotka ovat kuluneet sitten puolueen 20. kongressin ovat olleet historiallisesti suurimerkitykselliset koko ihmiskunnalle.

Neuvostoliitto on aloittanut kommunismin rakentamisen aikakauden. Sosialismi on saavuttanut varman jalansijan kaikkialla sosialistisessa maailmassa.

IMPERIALISTIEN HYÖKKÄYKSET EPÄONNISTUNEET

Palauttaen mieliin, että imperialistit ovat viime vuosien kuluessa tehneet useimpia yrityksiä saada sodan liekit jälleen loimuamaan yrittäessään aikaansaada tilaisuutta koetella sosialistisen järjestelmän voimia. Hrushtshev sanoi, että jokaisessa sellaisessa tapauksessa Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat ovat lyöneet takaisin hyökkääjät kyllin ajoissa. "Rauhanomaisen kahden järjestelmän välisen kilpailun kuluessa kapitalismi on kärsinyt tuntuvan moraalisen tappion kaikkien ihmisten silmissä", sanoi hän. Hän lisäsi, että kapitalismi ei voi mitenkään ratkaista ihmiskunnan edessä olevia vakavia ongelmia.

"Jos imperialistit, vastoin kaikkea jär ellisyyttä, uskaltavat hyökätä sosialististen maiden kimppuun ja syöstä ihmiskunta maailmansodan hävityksen kuiluun, sellainen mieletön teko tulisi olemaan heidän viimeisensä; se olisi kapitalistisen järjestelmän loppu."

KOMMUNISTIT VALMIITA YHTEISTYÖHÖN KAIKKIEN TYÖLÄISTEN KANSSA

Siirtyen käsittelemään kansainvälisen työväenliikkeen kysymyksiä Hrushtshev sanoi: Kommunistit, vaikka he jatkuvasti paljastavat kaikkien oikeistolaisten sosialidemokraattisten virkailijain ideologisen vararikkoituneisuuden ja hajoittavan toiminnan, haluavat olla yhteistyössä kaikkien terveiden ainesten kanssa, niiden joukossa myös sosialistit, ja haluavat yhtyä heihin taistelussa rauhan, demokratian ja sosialismin puolesta. 'Tämä ei ole vain väliaikainen taktillinen tunnuslause, vaan kommunistisen liikkeen yleinen kannanotto, johon innoittavat työväenluokan perusedut."

Hän korosti, että työväenliikkeen edistyminen on eroittamattomasti sidottu kommunististen puolueiden toimintaan. Hän ilmoitti, että viimeisen viiden vuoden kuluessa on perustettu 12 lisää kommunistista puoluetta ja että kommunistien lukumäärä oli lisääntynyt 6,000,000:lla.

NL:n KOMMUNISTIEN MUITA TAVOITTEITA

Puheensa kuluessa pääministeri Hrushtshev ilmoitti Neuvostoliiton kommunistien tavoitteina olevan m. m. seuraavat:

Että lännen ja idän välillä ei tule olemaan mitään sotaa,

Että Neuvostoliitto tulee loppuun suorittamaan nykyisen ydinasekokeilusarjansa räjäyttäen viimeiseksi tämän kuukauden lopussa 50 megatonnin voimaisen ydinpommin.

Että Neuvostoliitton ei tule vaatimaan sen ja Itä-Saksan välisen rauhansopimuksen allekirjoittamista tämän vuoden loppuun mennessä jos länsimaiden taholta osoitetaan todellista valmeutta neuvotella Berliinistä ja Saksasta,

(Jatkuu sivulla 8)

Työnantajaa suosiva päätös Royal Yorkin työläisten jutussa

Toronto. — Tuomari Thomas Elmore antoi eilen päätöksensä Royal York-hotellin lakkolaisten syytöksen johdosta, että hotellin johto oli menetellyt laittomasti erottaessaan noin 900 lakkossa olevaa työläistään.

Tuomarin päätöksen mukaan hotellin johto ei ollut menetellyt työsuhdelakivastaisesti. Kirjoitetussa päätöksessään tuomari hylkäsi hotellin työläisiä edustavan Hotel and Club Employees-union hotellin omistajaa Canadian Pacific-rautatieyhtiötä, vastaan nostamaa kaksi syytöstä.

Tuomarin päätöksessä sanottiin että työsuhdelaissa ei ole olemassa mitään kohtaa millä oikeutettaisiin lakko tässä tapauksessa. Hän sanoi, että ko. lain erinaisessa kohdissa rajoitetaan lakkoutumisoikeutta — esimerkiksi sellaisina aikoina, jolloin on vielä olemassa voimassa kollektiivinen työehtosopimus ja jolloin riita on vielä sovitteluvaiheessa sekä seitsemän päivää sen jälkeen.

Tuomarin päätöksen mukaaan hotellin työläisten olisi pitänyt ensin ylössanoa heitä yksityisesti koskevan "comman law" työehtosopimuksensa ennenkuin he ryhtyivät lakkoon. Tämän päätöksessä esitetyn harkinnan mukaisesti lakkolaiset olivat siten päättäneet työsuhteensa työnantajaan.

Tuomarin antamassa päätöksessä selostetaan edelleen että työläisten kollektiivinen työehtosopimus oli jo päättynyt silloin kun he ryhtyivät lakkoon ja niinollen olivat tavallaan kuin yksityisesti sopineet työnantajan kanssa työsuhteidensa jatkamisesta.

Union lainopillinen neuvonantaja David Lewis sanoi, että hän tulee vetoamaan tuomarin päätöksen johdosta väittäen, että työläiset oli erotettu työstä laittomasti.

Hotellityöläisten union syytöksessä sanottiin että työnantaja oli kieltäytynyt pitämästä työssä Royal Yorkin työläisiä siitä syystä, että he olivat käyttäneet hyödykseen oikeuksiaan työsuhdelain puitteissa.

Toiseksi työläisten unio syytti, että hotellin johto oli pyrkinyt työmaan menettämisen uhalla estämään työläiset käyttämästä edukseen niitä oikeuksia jotka työsuhdelaissa heille suodaan.

Mr. Lewis sanoi, että tuomarin päätös saattaa vaaranlaiseksi oikeuden lakkoutua

Ontario Federation of Labourin presidentti Ontarion työsuhdelautakunnan jäsen David Archer sanoi että tuomarin päätöksen hyväksyminen voisi hyvinkin merkitä paluuta "viidakkolakiin".

Noin 1 200 Royal York Hotellin työläistä lakkoutui viime huhtikuun 24 päivänä hyljättyään työnantajan tarjouksen 2½ sentin tuntipalkankorotuksesta ja irtisanomisajan vähentämisestä 48 tuntiin entisestä seitsemästä päivästä.

CSJ:n Sudburyn osaston sekakuoro Sävel, johtaja Rauha Mäki, sekakuoron yhteydessä toimiva mies- ja naiskuoro sekä jouhiorkesteri, johtaja Laila Tammi. Taustalla näkyy Sudburyn osaston näyttämö 50-vuotisasussaan.

Rakennustyöläiset vaativat 35 tunnin viikkoa Ontariossa

Niagara Falls. — Ontarion rakennustyöläisten uniot päättivät täällä tiistaina, että ne rupeavat vaatimaan 35-tuntista työviikkoa.

Tämä päätös tehtiin Rakennustyöläisten unioiden Ontarion neuvoston vuosikokouksessa, mikä edustaa asiallisesti koko maakunnan rakennusteollisuutta. Vähemmistöön jääneet vastustivat 35-tuntista työviikkoa sillä perusteella, että se voi johtaa entistä enemmän "moonlighting"-nimellä tunnettavaan 'kahden työmaan" olosuhteeseen.

VIIME TIEDOT

CHICAGO. — Helen Curtis Industries yhtiön kauneusaineita valmistavassa tehtaassa tapahtui keskiviikkona niin voimakas räjähdys että maa vapisi 10 mailin säteellä. Räjähdyksessä loukkaantui 229 henkilöä, osa heistä vakavasti. Talousvahinkojen yhteissummaksi on ilmoitettu $1,000,000.

OTTAWA. — Neuvostoliiton suurlähettiläs Anastas Aroutunian kieltäytyi täällä keskiviikkona vastaanottamasta Canadan noottia, missä protestoidaan Neuvostoliiton suunnittelemaa kokeilusarjansa viimeistä, 50-megaton-voimaisen ydinasepommin räjäyttämistä vastaan. Lähettiläs kieltäytyi vastaanottamasta tämän nootin sillä perusteella, että Neuvostoliiton suorittamat ydinasekokeet lukeutuvat Neuvostoliiton sisäpoliittisiin kysymyksiin.

TORONTO. — Kaksi työläistä kuoli ja kolmas mies pelastui viime hetkessä Jameson Avenuen likaviemäriaukosta. Tapaturmassa kuolivat: 24-vuotias Gary Rutherford ja 30-vuotias Harry Amero, jolta jäi 3 lasta. Miesten uskotaan saaneen viemäristä nousseen kaasumyrkytyksen.

PARIISI. — Algerialaiset järjestivät keskiviikkona Pariisin eräässä työläisosassa mielenosoituksia hallitusta vastaan. Tiistaisissa mielenosoituksissa surmattiin 3 ihmistä — kaksi moslemia ja 1 ranskalainen. Hallituksen toimesta on vahvistettu poliisi- ja sotilasvoimia kaupungissa.

Mielenvikaisia päiväkausia sidottuna

Pembroke. — Renfrew Countyn vankilan vanhanaikaisuus on johtanut siihen, että esim. raivohullu a on pidetty sidottuna kopissaan 'useita päiviä', sanoi vankilan johtaja Thomas Chambers tiistai-iltana.

Selostaessaan vankilan "kokonaan mahdotonta" tilannetta, mr. Chambers sanoi, että siinä laitoksessa on ollut viimeksikuluneen 2 kuukauden aikana 10 mielenvikaista.

'Kolme heistä oli erikoisen raivomielisiä ja vaarallisia.' Joissakin tapauksissa on ollut pakko sitoa mielenvikaisia 10 päivästä kahteen viikkoon jaloista ja käsistä vuoteeseensa, ennen kuin on saatu järjesteyksi heille paikka mielenvikaisten parantolassa."

Hän selitti, että 50 vuotta sitten seitsemää tai kahdeksaa vankia varten rakennettuun vankilaan on sullottuna 25 35 vankia. Ensikertalaiset, paatuneet rikolliset ja kaikenikäiset alkoholistit ovat samassa vankilassa ilman mitään mahdollisuutta pitää heitä erillään.

"Tilannetta voidaan parantaa vain yhdellä tavalla — suurentamalla vankilaa", sanoi mr. Chambers.

— Ensimmäinen Canadan lainakirjasto, josta lainattiin kirjoja ilmaiseksi, perustettiin Guelphiin helmikuun 9 pnä 1883.

MANITOBA AIKOO PERIÄ TULOVEROA SAIRAALA-VAKUUTUSMAKSUKSI

Winnipeg. — Kaikki tuloveroa maksavat manitobalaiset tulevat maksamaan vähintäin 1 prosentin enemmän tuloveroa ensi vuonna, ilmoitettiin täällä tällä viikolla.

Aikaisempien tietojen mukaan maakuntahallituksen aikomuksena on saada tällaisella maakunnallisella tuloverolla siinä määrin lisää tuloja ettei tarvitsisi korottaa sairaalavakuutusta jonka ennustetaan tämän tuloveron ansiosta merkitsevän joillekin perheille niinkin paljon kuin $36 huo ennusta vuodessa sairaalavakuutuksen kohdalta.

Liikelaitoksien ennustetaan täten maksavan enemmän veroa maakuntahallitukselle, sillä sairaalavero (tuloveron muodossa) on maksettava niin yhtiöiden kuin yksityistenkin kohdalta.

Ehdotus laiksi, jolla perittäisiin tämä tulovero ja aikaansaataisiin huojennusta joidenkin ihmisten sairaalavakuutuksen kohdalta, esitettiin maakunnan lainlaatijakunnalle pääministeri Dufferin Roblinin toimesta.

Maakunta tulee perimään itse sen 9 prosentin osuuden yhtiöiden tuloverosta, jonka liittohallitus on tähän asti perinyt sen edestä.

Tämän lisäksi maakunta tulee perimään yhdestä viiteen prosenttiin ylimääräistä tuloveroa sairaalavakuutusmaksuiksi siten, että pienempituloisilta luvataan periä tuo mainittu 1 prosentti ja aina viiteen prosenttiin asti suurituloisimmilta henkilöiltä.

Maakuntahallituksen tiedotuksessa väitetään, että 80 prosenttia manitobalaisista veronmaksajista tulee maksamaan vähemmän veroa kuin nykyään ja että kaikki ne henkilöt, otka ansaitsevat $5,400 vuodessa tai enemmän tulisivat maksamaan enemmän sairaalavakuutuksesta.

Tämän ylimääräisen veron odotetaan tuottavan $5,700,000 yksityisiltä tuloveronmaksajilta ja $1,330,000 yhtiöiltä. Näiden summien ilmoitetaan edustavan jokseenkin sitä määrää, millä hallitus aikoo huojentaa sairaalavakuutusmaksuja vähäpalkkaisempien ihmisten kohdalta.

Lakiehdotuksesssa esitetään, että sairaalavkuutusmaksut vähennettäisiin puolella. Ne ovat nykyään $4 kuukaudessa yksityisiltä ja $8 perheellisiltä.

Pääministerin suunnitelman mukaan tästä hyötyisi 261,000 maakunnan 328 000:sta sairaalavakuutusta maksavasta henkilöstä ja jälelle jäävät 61,000 joutuisivat maksamaan enemmän.

Lakiehdotuksessa ei määritellä tarkasti kuinka suuresti verotettaisiin kutakin tuloluokkaa, vaan suunnitelman mukaan tämä jätettäisiin päätettäväksi hallinnollisella määräyksellä, joka seikka antanee liberaaliselle oppositiolle tilaisuuden arvostella lakiehdotusta. Nyt jo on kuultu mainintoja 30-vuosiluvun "veroviidakkoon' palaamisesta.

Quebecilaiselta pormestarilta ajokortti pois

Hull, Que. — Huberdeaun, Que., pormestari Roger Brosseau tuomittiin viime tiistaina maksamaan $100 sakkoa siitä, että hän oli lähtenyt pois liikenneonnettomuuspaikalta.

Mr Brosseau saatettiin syytteeseen sen jälkeen kun hänen autonsa oli iskenyt kahta polkupyöräilijää Massonin, Que., pääkadulla viime syyskuun 22 päivänä. Toinen polkupyöräilijöistä loukkaantui.

Hänen ajokorttinsa otettiin pois kolmen kuukauden ajaksi.

KONGON HALLITUS EI HYVÄKSY TSHOMBEN JA YKn SOPIMUSTA

United Nations. — Kongon keskushallituksen ulkoministeri Justin Bomkoko sanoi täällä sanomalehtimiehille tiistaina, että hänen maansa ei tule koskaan hyväksymään Katangan presidentti Moise Tshomben ja YKn virkailijain laatimaa sopimusta nykyisten olosuhteiden vallitessa.

Bomkoko varoitti, että jos YKn toimenpiteillä ei voida taata Kongon yhtenäisyyttä, silloin "olemme valmiita käyttämään vaikka mitä keinoja, vastaanottamaan vaikka mitä apua lopettaaksemme Katangan Kongosta eristäytyneisyyden ja taataksemme täysvaltaisuutemme alueellamme."

Kysymyksessäoleva tulenlopettamissopimus oli YKn harkittavana vielä tiistai-iltana. Kun häneltä kysyttiin josko Kongo on valmis ryhtymään visseihin toimenpiteisiin estääkseen sopimuksen ratifioinnin YKssa, Bomkoko vastasi että Kongon edustaja oli jo jättänyt Kongon hallituksen mielipiteitä selostavan nootin YKn sihteeristölle.

Neuvostoliitto on myös jättänyt YKn turvallisuusneuvoston presidentille nootin, jossa syytetään, että YKn johto Kongossa yrittää sivuuttaa turvallisuusneuvoston asian käsittelyssä, joka teko sellaisenaan on vastoin itse YKn päätöksiä Katangaan nähden.

Neuvostoliiton nootissa sanottiin, että turvallisuusneuvosto tulisi varustaa kaikilla tiedoilla nykyään Kongossa ja erikoisestikin Katangassa vallitsevasta tilanteesta, YKn johdon toimenpiteistä ja sen päätöksien toteuttamiseksi.

"Samalla kertaa", sanottiin Neuvostoliiton kirjeessä, "Neuvostoliiton edustajat haluaa kiinnittää huomiota siihen vaaraan, joka johtuu Kongon alueen jakamisesta, joka edelleen jatkettuna voisi aikaansaada vakavia seurauksia niin Kongon kansan eduille kuin kansainväliselle rauhallekin."

Brittiläinen Guiana etsii lainoja

Montreal. — Brittiläisen Guianan pääministeri Cheddi Jagan saapui Canadaan tällä viikolla sanoen että hän olisi mielissään jos hän saisi $500,000,000 ulkomaalaisina lainoina maansa talouden kehittämiseksi.

Pääministeri saapui tänne New Yorkista matkalla, jonka kuluessa hän aikoo vierailla Ottawassa, Lontoossa ja Washingtonissa. Hän pitää mainittua summaa tarpeellisena maansa talouden saattamiseksi siihen pisteeseen, että se voisi kehittyä edelleen.

Samalla hän sanoi sanomalehtimiehille, että hän on kiinnostunut vain sellaisista lainoista, joiden antamiseksi ei aseteta minkäänlaisia ehtoja hänen hallituksensa politiikkaan nähden.

Kun häneltä kysyttiin josko hän tulee kääntymään Neuvostoliiton puoleen etsiessään lainoja, pääministeri sanoi: "Se riippuu siitä kuinka paljon me saamme niiltä mailta joita ensin lähestymme."

Hän sanoi, että Brittiläinen Guiana oli aina käynyt kauppaa länsimaiden kanssa, mutta samalla hän arvosteli Britannian, Canadan ja Yhdysvaltain vaatimia korkoja.

Pääministeri ilmaisi kannattavansa myös Kuuban järjestelmää — 'heillä on suunnitelmatalous ja minä uskon sellaiseen." Samalla hän sanoi, että ns. vapaayrittelijäisyysjärjestelmä ei tarjoa ratkaisua Brittiläisen Guianan ongelmille.

V a p a a yrittelijäisyysjärjestelmä toimi Yhdysvaltoja kehitettäessä, sanoi Guianan pääministeri, mutta nyt se vain riistää alikehittyneiden maiden taloudesta kerman ja jättää

(Jatkuu sivulla 8)

SANOI ANTANEENSA PARLAMENTTI-JÄSENELLE $10,000 LAHJUKSIA

Ottawa. — Erään cornwallilaisen autohuoltoaseman omistajan ilmoitetaan kertoneen, että hän oli antanut eräälle entiselle parlamenttijäsenelle $10,000 pienissä seteleissä v. 1956 tarkoituksella saada edullisen maakaupan liittohallituksen kanssa ja valtion toimenhaltijain paikan.

Kolmessa Canadan kuninkaalliselle poliisille antamassaan vapaaehtoisessa todistuksessa jotka esitettiin oikeudenkäynnin toisena päivänä tiistaina, 45 vuoden ikäinen Abbe Bergeron sanoi, ettei lahjuksien antaminen ollut hänen mielensä tuote vaan että 44 vuoden ikäinen entinen liberaalipuolueen parlamenttijäsen Glengarry-Prescottin vaalipiiristä Raymond Bruneau oli käyttänyt häntä "kalanaan koko matkan".

Kaksi ratsupoliisin todistajaa todisti, että Bergeron oli vapaaehtoisesti lähestynyt heitä vuosi sitten ja antanut valaehtoiset lausuntonsa.

"Uskon, että Bergeron on kiinnostunut etupäässä rahansa takaisin saamisesta", sanoi kersanttit Sam Drader.

Hän oli huolestunut sesn johdosta, että Bruneau oli ottanut rahan vastaan, mutta ei ollut toimittanut perille siten ostettua 'tavaraa'."

Bergeronin lausunnossa sanottiin että sopimus näistä asioista oli tehty Bruneaun parlamenttitalossa sijaitsevassa toimistossa lokakuussa v. 1950 ja että raha annettiin pieninä setelinä kotelossa.

Bruneau on asetettu syytteeseen lahjuksien vastaanottamisesta ja Bergeron niiden antamisesta. Kummassakin tapauksessa voitaisiin tuomita enintään 14 vuoden vankeusrangaistukseen.

Kruunun väitteessä sanotaan, että Bergeron antoi Bruneaulle mainitun $10,000 muutamia päiviä sen jälkeen kun liittohallitus oli ostanut $48 000 hinnasta Bergeronin Hawkesburyssa omistaman kiinteistön. Vuonna 1958 rakennettiin tontille $170,00 maksanut postitoimisto.

Samalla väitetään kruunun taholta, että Bergeron joka oli pitänyt autohuoltoasemaa ko. olevalla paikalla, otettiin pian sen jälkeen St. Lawrencen meiritiehallinnon palvelukseen. Hänet erotettiin toimesta v. 1957.

TORONTON KONTROLLILAUTAKUNTA KIELTÄYTYI VASTAANOTTAMASTA RAUHANPUOLUSTAJIEN EDUSTAJIA

Toronto. — kommunistisesn puolueen Metro Toronton sihteeri mrs. Phyllis Clarken allekirjoittamassa kirjeessä Toronton kaupunginvaltuustolle ja pormestarille viime viikolla palautettiin näiden ihmisten huomioon se, että kaupungintalon edustalla sijaitsee kahdessa Saksaa vastaan käydyssä maailmansodassa kaatuneiden canadalaisten muistolle pyhitetty muistopatsas ja että juur siitä syystä Toronton kaupunginvaltuuston jäsenten tulisi olla jossain määrin huolissaan siitä jos canadalaiset joutuisivat vielä kolmannen kerran taistelemaan maailmansodassa Saksan takia.

Kirjeessä sanottiin että vaikka on olmessa henkilöitä jotka mahdollisesti ovat sitä mieltä, että tällaisten kysymyksien ei tulisi välittömästi kiinnostaa kunnallishallintoja kunnallishallinto on kuitenkin se hallinnollinen elin, joka on kaikkein läheisin kansalle ja sen tulisi siitä syystä ilmaista huolestuneisuutensa Ottawalle tämän kysymyksen johdosta.

Niinpä kirjeessä kehoitetaan kaupunginvaltuustoa hyväksymään päätöslauselma, jossa vaadittaisiin kaikkien sotaan johtavien toimenpiteiden lopettamista.

Mrs. Clarke ei kuitenkaan päässyt esittämään, kuten oli aiottu, kommunistisen puolueen kirjettä Toronton kontrollilautakunnalle. Hänelle tiedoitettiin viime viikonlopulla että kontrollilautakunta oli kieltäynyt vastaanottamasta mitään edustajistoa, jonka tarkoituksena oli esittää kontrollilautakunnan ja valtuuston harkittavaksi tällaisia asioita.

"Olin tyrmistynyt kahdestakin eri syystä", sanoi mrs. Clarke. Ensiksikin tämä oli tietääkseni ensimmäinen kerta kun meidän järjestöltämme oli kielletty mahdollisuus lähettää edustajisto kontrollilautakunnan puheille. Anomusoikeus on aina ollut arvostettu oikeus ja kansalaistemme ja ennenkaikkea juuri heidän valitsemansa edustajain tulisi taistella tämän oikeuden säilyttämisen puolesta.

"Toiseksi kansaa lähinnä olevina hallinnollisina eliminä kaupungin valtuuston ja kontrollilautakunnan tulisi olla aina valmiina tarjoamaan johtoaan sellaisten elintärkeiden kysymyksien käsittelyssä kuin kolmannen maailmansodan vaara Berliinin ja Saksan takia. Kaupungintalon ulkopuolella seisoo muistopatsas niille urhoollisille Toronton asukkaille, jotka kaatuivat kahdessa maailmansodassa. Varmaankin, sen lisäksi, että kunnioitetaan kuolleita, kaupunginvaltuustolla on velvollisuus valitsijoitaan kohtaan tehdä kaikki voitavansa sellaisen politiikan kannattamiseksi, joka voisi antaa panoksensa rauhan ja kansamme säilymisen puolesta."

Mrs. Clarke sanoi, että näistä syistä hän kehoittaa kaupunginvaltuustoa vaatimaan kontrollilautakuntaa ottamaan vastaan kommunistisen puolueen edustajiston ja antamaan sen jälkeen raporttinsa kaupunginvaltuustolle.

Mrs. Clarke sanoi edelleen, että hänen puolueensa olisi halukas näkemään jotta lukuisat torontolaiset lähettäisivät protestinsa sen johdosta, että kontrollilautakunta oli kieltäytynyt vastaanottamasta edustajistoa.

CSJ:n "isä", järjestön perustamiseen aktiivisesti osallistunut J. W. Ahlqvist, joka toimi m.m. ensimmäisenä Järjestön vakituisena sihteerinä.

Yli 20 vuotta Järjestön kansallisen sihteerin tehtäviä tunnollisesti ja tunnustetusti hoitanut G. Sundqvist, joka kuoli syöpätaudin uhrina.

Eino Laakso, CSJ:n kansallinen sihteeri, Toronto, Ont.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

CSJn kultavuoden kunniaksi

Lehtemme tämänpäiväinen numero on omistettu kaikessa vaatimattomuudessaan Canadan Suomalaisen Järjestön kultavuoden, järjestön perustajain ja pitkäaikaisten jäsenten, sekä suomalais-canadalaisen työväestön kulttuuritoiminnan 50-vuotispäivän kunniaksi.

Kuten tässä juhlanumerossa julkaistavista vanhojen veteraanien muistelmista ja kertomuksista ilmenee, Canadan Suomalainen Järjestö syntyi, kasvoi ja kehittyi nissä canadalaisissa olosuhteissa, missä tarvittiin tällaista työväenjärjestöä. Tätä järjestöä ei siis "tilattu" eikä "tuotu" tänne mistään merien takaa, vaikka onkin myönnettävä, että vuosisadan vaihteessa tänne tulleet eurooppalaiset, niiden mukana myös suomalaiset siirtolaiset, olivat jo kotimaassaan olleet koskettuksissa työväenliikkeen kanssa sikäli, että heillä oli uusia sosialistisia aatteita paremmasta elämästä ja onnellisemmasta tulevaisuudesta, mihin voidaan päästä vain työväenliikkeen toiminnan avulla ja kautta. Canadan Suomalainen Järjestö on kestänyt 50-vuotiset myrskyt ja tyynet, taantumuskaudet ja vapaammat tuulahdukset vain siksi, kun se perustettiin canadalaisten olosuhteiden vaatimuksesta palvelemaan nimenomaan siirtolaisoloihin tulleita suomalaisia työläisiä, jotka halusivat, kuten Suomen presidentti Kekkonen täällä vierraillessaan aivan oikein selitti, osoittaa "samaa rakkautta ja huolenpitoa uudelle kotimaalleen", mitä he ovat antaneet synnyinmaalleen, Suomelle, mistä heidän täytyi tosin olosuhteiden pakosta lähteä ulkomaille leveämpää leipäkannikkaa etsimään. Asian tästä puolesta muistelee CSJ:n "isä" J. W. Ahlqvist Järjestön perustamisvaiheiden olosuhteita mm. seuraavasti:

"Meidän suomalaisten ei tarvinnut olla kauan täällä, kun huomasimme, että englanninkieltä puhuva työväestö ei katsonut maahan virtaavaa siirtolaisväestöä ensinkään suopeasti. He väittivät, että olimme tulleet tänne tosin työnantajien houkutuksesta polkeaksemme työläisten palkkoja. Kielentaitamattomuus ja olosuhteet pakoittivat monesti siirtolaiset alistumaan minkälaisiin ehtoihin tahansa. Oivaltaessamme tämän ja tuntiessamme kapitalistisen järjestelmän riiston muodot, kannusti tämä meitä yhä enemmän nostamaan tämän maan sosialistista liikettä, mikä oli yhtä nuorta kuin meidänkin toiminta, (perustettu 1905) että emme tulisi olemaan esteenä tämän maan nousevalle työväenliikkeelle, vaan että voisimme sitä kaikin voimin tukea. Tämä oli Järjestömme tarkoitus, liittää kansalaisemme tämän maan työväenliikkeeseen . . ."

Vaikka Canadan Suomalaisen Järjestön poliittiset vastustajat ovat esittäneet Järjestöstä sekä aivan mahdottomia että puoliksi tekaistuja syytöksiä, niin kukaan vähääkään vastuuntuntoinen henkilö tai laitos ei ole yrittänyt leimata Järjestöä "työväenvastaiseksi". Päinvastoin sitä on äärioikeiston taholta yrmitty ja moitittu muka "liiallisesta" puolueellisuudesta työläisten, farmarien ja muiden pikkuelläjäin hyväksi. Selvää myös on, että juuri CSJ:lle, sen 50-vuotiselle toiminnalle, on annettava suuri tunnustus siitä, että Canadan suomalaiset yleensä ovat nyt "hyvässä huudossa" Canadan työväenliikkeessä yleensä. Meitä Canadan suomalaisia työtätekeviä ei pidetä enää "palkkojen polkijoina", kuten oli asiantila vuosisadan alussa, eli silloin kun perustettiin Järjestömme siinä mielessä, että voitaisiin "liittää kansalaisemme tämän maan työväenliikkeeseen . . . joka oli yhtä nuorta kuin meidänkin toimintamme".

Tässä yhteydessä lienee paikallaan palauttaa mieleen, että Canadassa perustettiin sosialidemokraattinen liike vähän ennen CSJ:n — tai oikeammin sen edeltäjän perustamista, mutta toisaalta Järjestömme perustajat osallistuivat aktiivisesti sekä Canadan sosialidemokraattisen liikkeen rakentamiseen, että oman erikoisjärjestön perustamiseen.

Canadassa toimi vuosisadan alussa Canadan sosialistipuolue (Socialist Party of Canada), minkä toimintaan osallistuivat esimerkiksi vuonna 1902 Torontossa perustetun osastomme yksityisjäsenet.

Mutta kun siinä sosialidemokraattisessa liikkeessä syntyi erimielisyyksiä ja kiistoja, pidettiin Torontossa toukokuussa 1911 neuvottelukokous, missä päätettiin perustaa uusi puolue, mikä sai nimekseen Canadan sosialistinen liitto (Canadian Socialist Federation). Winnipegissä saman vuoden joulukuussa pidetyssä kokouksessa muutettiin tämän puolueen säännöt ja puolueen nimeksi hyväksyttiin lopulta "Social Democratic Party of Canada" eli Canadan sosialidemokraattinen puolue. Siihen kokoukseen osallistui muodostamisvaiheessa olleen kansallisen järjestömme edustajana J. Lindala Torontosta.

Sen kokouksen yhteydessä pidettiin myös suomalaisten edustajain neuvottelukokous. Toronton osasto oli jo sitä ennen valinnut Työkansa-lehden vaatimuksesta järjestön väliaikaisen keskuselimen eli tpk:n. Tämä väliaikainen komitea selosti sosialidemokraattiselle puoluekokoukselle, mitä järjestelyjä oli Canadan suomalaisten keskuudessa tehty kansallisen järjestön perustamiseksi.

Mainittu komitea jatkoi työtään. Laadittiin säännöt ja Järjestön keskuksen kotipaikaksi hyväksyttiin Toronto. Asian tähän pisteeseen kehitytyä esitti tämä väliaikainen komitea Toronton osastolle raportin (syysk. 3 p. 1911) toiminnastaan ja pyysi valitsemaan uuden tpk:n. Valituksi tulivat: J. W. Ahlqvist, K. Holm, J. F. Lahti, P. Leskinen, J. Lindala, K. Lehto ja E. Pirttinen.

Näin siis syntyi Canadan Suomalaisen Järjestön edeltäjä, jonka jäsenyyteen liittyi heti samana vuonna seuraavat osastot: Toronto, Port Arthur, Cobalt, Nolalu, Sault Ste. Marie, Fort William, Sellwood, Garson Mine, Nipigon, Copper Cliff, Creighton Mine, Mond, Porcupine ja Silver Centre Ontariossa; Pheenix, Vancouver, Victoria, Ladysmith ja Sointula, B. C:ssa; Coleman, Calgary ja Canmore Albertassa sekä Lake Cateau Saskatchewanissa.

Juuri tätä merkkitapausta mistä on nyt kulunut 50 vuotta, juhlivat kansalaisemme CSJ:n kultavuotena.

Ylläoleva lyhyt katsaus Järjestömme perustamisvaiheisiin todista sitovasti sen, mikä on jo ylempänä todettu, että CSJ syntyi, kasvoi ja kehittyi canadalaisissa olosuhteissa ennenkaikkea Canadan suomalaisten tarpeita tyydyttämään — ja samalla kertaa eroittamattomana osana tämän maan nuoresta työväeenliikkeestä.

* * *

Vaikka järjestötoimintamme sai alkunsa ja kehittyi maan sosialidemokraattisen liikkeen rinnalla ja yhteydessä, ja vaikka Järjestö on pitänyt horjumatta kiinni siitä perusperiaatteesta, että se on osa Canadan työväenliikkeestä, niin alkuvuosien kokeilut ja kokemukset osoittivat kuitenkin, että CSJ voi parhaiten palvella kansalaisiamme laajalla pohjalla toimivana, itsenäisenä työväen valistus- ja kulttuurijärjestönä. Niinpä kehitys johti vastustamattomasti siihen ja liittovaltion vahvistamissa säännöissä määritelläänkin Järjestön olemus ja tarkoitus perät seuraavasti:

"2. Canadan Suomalaisen Järjestön tarkoitus on:

"a) Sulattaa Canadan suomea puhuvaa kansaa maan syntyperäiseen asujamistoon, juurruttamalla sen mieleen Canadan kansalaisuuden edut, opettamalla englanninkieltä, levittämällä tositietoja laeista, tavoista, perinnäistavoista, historiasta ja päivän tapahtumista Canadassa, ja Canadan kansalaisoikeuksien lainmukaisella ja älykkäällä käyttämisellä.

"b) Kohottaa Canadan suomea puhuvan väestön elintasoa rohkaisemalla ja kehittämällä yhteistoimintaa aineellisten etujensa turvaamiseksi.

"c) Kehittää Canadan suomea puhuvan väestön henkisiä avuja toimeenpanemalla valistavia luentoja, edistämällä taiteellisia pyrkimyksiä, kuten laulua, soittoa, näytelmäesityksiä, voimistelua ja ylläpitämällä kirjastoa ja lukusaleja.

"d) Omistaa sellaisia rakennuksia ja muuta omaisuutta sekä harjoittaa sellaista liiketoimintaa, joka on tarpeellista näiden toimintojen tehokkaalle käyttämiselle, varsinkin (1) sanomalehden ja muiden julkaisujen kustantaminen, (2) ylläpitää kirjakauppoja, matkailutoimistoja ja muita laitoksia jäsenistön palvelemiseksi . . ."

Tällainen on siis lyhyesti kertoen CSJ:n 50-vuotinen historia, sen nykyolemus ja tavoitteet. Rajoitetun tilan vuoksi emme voi yksityiskohtaisemmin sen asioihin tässä yhteydessä syventyä, mutta me kehoitamme lukijakuntaa tutustumaan tässä numerossa julkaistujen vanhojen veteraanien, Järjestön perustajain ja muiden aktiivijäsenten muistelmiin, kertomuksiin ja mielipiteisiin.

Lehtemme monituhatlukuisen lukijakunnan puolesta onnittelemme sydämellisesti päivän sankaria — 50-juhlavuottaan viettävää Canadan Suomalaista Järjestöä.

Gaitskellin voitto oli odotettua pienempi

Lontoo. — Brittiläiset ovat jälleen saaneet todella suuremmoisen näytteen siitä, mitä merkitsee "demokraattinen sosialismi". Labourpuolueen pitäessä vuosikongressiaan luoteisrannikon kylpyläkeskuksessa Blackpoolissa ovat oikeistojohtajat tunnustusta ansaitsevalla demagogisella taidolla pettäneet kokonaista edustajien joukkoa, heittäneet ulos puolueesta ne, joita ei ole onnistuttu pettämään ja voittaneet äänten enemmistöllä ne, jotka ovat liian voimakkaita ulos heitettäviksi. Mutta tästä huolimatta ei kokous sujunut ennakkolaskelmien mukaan.

Tarkoituksena oli ennen kaikkea — eikä tätä edes yritetä salata — kumota viime vuoden kongressin päätös, että Suur-Britannian on yksipuolisesti luovuttava niin ydinaseiden kokeiluista kuin niiden hankkimisestakin. Jo silloin kieltäytyi puolueen johtaja Ga'tskell noudattamasta puolueen selvän enemmistön päätöstä, jota vastaan hän kiukuissaan ilmoitti aikovansa taistella — sana, jota hän ei koskaan ole käyttänyt luokkaviholli:ta vastaan! Tätä näkemystään hän on toteuttanut koko vuoden porvarillisen lehdistön osoittaessa innokkaasti suosiotaan ja hallituspuolueen johtohenkilöiden ja vieläpä tuomioistuimen avustaessa.

SÄHKÖALAN LIITON OSUUS

Tuomioistuimen, jonka pitäisi olla poliittisten puolueiden yläpuolella, apu ilmeni ennen kaikkea sähkömiesten ammattiliiton jutussa. Englannin ammattijärjestön TUCn johto oli käynyt Sähköalan liiton johtoa — sen enemmistö on kommunistinen — vastaan raivokkaan kamppailun, jonka jälkeen sen onnistui saada liiton johto haastetuksi tuomioistuimeen syytettynä äänestyspetoksesta. Tuomioistuin erotti liiton sihteerin Frank Hazellin, mutta silti liiton johdon enemmistö oli edelleen kommunistinen. Kun se kieltäytyi erottamasta liiton puheenjohtajaa Frank Foulkesia, erotettiin koko sähkömiesten liitto TUC:stä.

Tämä toimenpide vaikutti myös labourkongressiin, sillä melkein kaikki Englannin ammattiliitot kuuluvat puolueeseen ja niillä on äsenmääräänsä vastaava määrä edustajia vuosikongressissa. Sähkömiesten ammattiliitossa on lähes miljoona jäsentä ja se oli sen vuoksi huomioonotettava voima. Tiedettiin jo etukäteen, että sen edustajat tulevat äänestyksissä kannattamaan edistyksellisintä ja rauhanomaisinta linjaa. Sen erottaminen TUCstä oli siis tärkeä askel Gaitskellin taistelussa. Labour nimittäin noudatti TUCn esimerkkiä erottamalla liiton puolueesta.

Sähkömiesten liiton erottaminen on tärkeä askel puolueen toteuttaessa NATO-linjaansa. On nimittäin luultavaa, että ellei liittoa olisi erotettu, olisi Gaitskellin linja älleen jäänyt vähemmistöön. On otettava huomioon, että maan voimakkain ammattiliitto 1,5 miljoonaa jäsentä käsittävä kuljetustyöntekijäin liitto, jota johtaa Frank Cousins, oli kaikesta huolimatta ydinaseiden vastustajien kannalla.

"BLACKPOOL'IN EI KANNATA MATKUSTAA"

Toinen osa Gaiskellin taistelusta on merkinnyt äänioikeuden riistämistä useilta parlamentinjäseniltä a eräs heistä, suomalaissyntyinen Konni Zilliacus on vieläpä erotettu puolueestakin. Niiden toimenpiteiden tarkoituksena on selvästi ollut heikentää vasemmistolaista vaikutusta puolueessa. Niinpä kaikki puolueen parlamenttiryhmän jäsenet eivät edes viitsineet matkustaa Blackpooliin.

VASEMMISTON ÄÄNI

Vaikkakin kaikkien näiden toimenpiteiden jälkeen kongressi kokonaisuudessaan muodostui sellaiseksi kuin odottaa saattoi: takaiskuksi labourpuolueen vasemmistosiivelle ja samalla koko maan työväenliikkeelle, esiintyi siellä selvä vastarintaliike, jota on pidettävä merkkinä vasemmistovirtauksen voimasta ja terveydestä. Maan porvarillinen lehdistö oli julistanut arvionsa jo ennen kongressia: vuosikongressista tulee "rauhallinen", "ei mitään sensaatiomaista", "mielenkiinnoton" jne.

Mutta Frank Cousins aloitti taistelunsa heti. Hänen terävä varoituksensa hallitukselle siitä, että sen palkkasulkupolitiikka tulee johtamaan avoimeen yhteenottoon työläisten ja työnantajien kesken antoi leimansa koko talaudelliselle keskustelulle ja pakotti myös oikeistoedustajat ainakin näennäisesti perääntymään. Voimakkaasti hän esiintyi myös ulkopolitiikasta keskusteltaessa.

Loppujen lopuksi sai vasemmisto voiton kahdessa kysymyksessä — amerikkalaisten polaristukikohta Skotlannissa tuomittiin, samoin länsisaksalaisten sotaharjoitukset Walesissa. Sen sijaan puolueen toimeenpanevan komitean esitykset ydinasekysymyksessä ja Englannin NATO-jäsenyydessä hyväksyttiin suurella enemmistöllä.

Voitoksi voidaan katsoa myös se, että toimeenpanevaan komiteaan valittiin edelleen kaikki entiset vasemmistoedustajat ja lisäksi korkeammalla äänimäärällä kuin aikaisemmin. Vastaavasti saivat sekä valitut että valitsematta ääneet oikeiston edustajat pienempiä äänimääriä kuin viime vuonna.

Gaitskell kannattajineen on saanut vielä yhden voiton, mutta varmasti pienemmän kuin hän oletti. Hän on näyttänyt olevansa valmis mieluummin hajottamaan labourpuolueen kuin sallimaan vasemmiston voitollepääsyä. Mutta vasemmiston eteenpäinmenoa hän ei voi estää.

Onnittelu 50-vuotiaalle

Nyt kun Canadan Suomalainen Järjestö viettää 50-vuotisjuhlavuottaan, on minullakin syytä onnitella ja ilmituoda kiitollisuuteni 50-vuotiaalle Järjestölle ja sen perustajille, samoin kaikille jotka ovat tässä järjestössä toimineet. Ollessani Canadassa yli kolmekymmentä vuotta, olen myöskin ollut SJ:n toiminnassa mukana.

Saavuttuani Canadaan liityin Yrityksen voimistelujoukkueeseen. Se oli minulle niin suuri ilo ja nautinto ettei sitä voi sanoin kertoa. Sainhan itse vapaasti valita paikan ja seuran jota kaipasin.

Suomessa äitini kuoleman jälkeen jouduin tätini huoltoon ja koska tätini ja setäni kuuluivat suojeluskuntaan oli minua ankarasti kielletty menemästä työväentalolle. En saanut mennä edes lasten juhlaan leikkitovereitteni kanssa. Myöhemmin olin rikkaan herrasväen palveluksessa jossa myöskin varotettiin että jos vain menet työväentalolle, niin heti menetät työpaikkasi. Siksi tunnenkin olevani suuressa kiitollisuuden velassa CSJ:lle jolle en kylläkään ole pystynyt antamaan mitään erikoista apua, mutta joka on kuitenkin ollut se, missä olen saanut henkistä virkistystä ja oppia.

Paljon on tapahtunut 50 vuoden aikana. Maailman historiassa on tapahtunut suuria muutoksia. Tuhotaanko elämä maan päältä kauheilla atomiaseilla joita on koottu viime maailmansodan jälkeen, vai pääseekö järki voittajaksi? Toivottavasti ryhdytään elämään sovinnossa ja yhteisymmärryksessä, rakentamaan hyvinvointia kaikille maailman kansoille.

Olen iloinen, että CSJ on tukenut ja tulee edelleenkin tukemaan rauhan ja valistuksen työtä. Mutta järjestö tarvitsee meidän kaikkien tukea. Paljon on täällä meitä suomalaisia, jos vain liittyisimme yhteistoimintaan ja käsikädessä veisimme eteenpäin Canadan ja koko maailman kehitystä. Näin täyttäisimme velvollisuutemme. Yhteistoiminnalla on meillä mahdollisuus saavuttaa pysyvä rauha ja onnellisempi elämä kaikille maailman ihmisille.

A. H.

Eichmannin tuomio siirtyy kuukaudella

Jerusalem. — Eichmannin jutun tuomio myöhästynee noin kuukaudella, kerrotaan Jerusalemin asiantuntijapiireissä.

Alkujaan oli tarkoituksena, että tuomio olisi julistettu marraskuun alussa, mutta nyt vaikuttaa siltä kuin jutun päätös valmistuisi vasta joskus joulukuun ensimmäisen puoliskon aikana.

Kolmen tuomarin on tehtävä päätöksensä 15 eri syytekohdan perusteella ja heidän on tarkistettava 1,500 asiakirjaa. Tuomarit aloittivat työnsä elokuun 15 pnä, jolloin asian julkinen käsittely päättyi.

Sanomalehti Davar huomauttaa, että jos Eichmann tuomitaan kuolemaan, voi hänen puolustusasianajajansa valittaa Israelin korkeimpaan oikeuteen. Siinä tapauksessa lopullinen tuomio olisi selvillä vasta keväällä 1962.

Tilatkaa Vapaus!

Sudburyn mandoliini- ja viuluorkesteri — keskellä eturivissä johtaja Laila Tammi.

'Jatkukoon se yhtä kunniakkaana'

Se työ mitä Canadan Suomalainen Järjestö on tehnyt 50-vuotisen toimintansa aikana Canadan suomalaisten keskuudessa on ollut suurimerkityksellistä ja arvokasta. Se on myös antanut oman panoksensa uuden kotimaamme kehittyvälle kansalliskulttuurille ja ollut esimerkillisellä tavalla vaalimassa kansallista musiikki- ja taide-elämäämme.

Aikaisempina vuosina, voidaan ehkä sanoa loistovuosina, näyttämöllämme esitettiin suurnäytelmiä (kuten "Elinan surma", operetti "Mustalaisruhtinatar" ym.) jolloin ohjauksesta huolehtivat palkalliset näytelmien ohjaajat, joista monet olivat tänne siirtyneitä tunnettuja näyttelijöitä.

Mutta 30-luku, jolloin Bennettin rautakorko painoi raskaasti koko maan yllä ja erikoisesti työväestön hartioilla, ei voinut olla sivuuttamatta myöskään meidän kansalaistemme pyrintöjä. Mutta siitä huolimatta, vaikkei voitukaan olosuhteiden pakosta palkata vakituisia ohjaajia, näyttämötoiminnan piiristä nousi useita rohkeita, taitavia tovereita, jotka olivat vuosien aikana saaneet kokemusta näyttämötyössä ja heidän johdollaan jatkettiin näyttelemistä ja sitä on jatkunut vuodesta toiseen tähän päivään asti.

Monet sadat näytelmät ovat nähneet parrasvalot joskus hyvinkin alkeellisissa olosuhteissa, mutta ne ovat olleet kuitenkin virkistäviä tilaisuuksia ja esimerkkinä muillekin canadalaisille siitä, mitä tavallinen rivimies ja -nainen saa aikaan.

Ylpeydellä voidaan mainita, että esimerkiksi Sudburyssa Canadan Suomalaisen Järjestön näyttämön parrasvaloihin innostuneet ja sielä kokemuksensa hankkineet nuoret olivat perustamassa kaupunkimme nykyistä Little Theatre Guildia, joka on lyhyen toimintakautensa aikana saanut hyvän jalansijan kaupungin taide-elämässä, jäsenmaarän kasvaessa vuosi vuodelta ja vetäessä mukaansa kaupungin nuorta sivistyneistöä.

Sama pätee musiikkielämänkin alalla. Kymmenet kuorot, jotka tämän 50-vuotisen toimintakauden aikana ovat syntyneet, loistaneet — ja toiset kuolleetkin —, ovat olleet luomassa sitä pohjaa, jota nyt vietämme joka vuosi suurjuhlina, jotka keräävät kiitollista yleisöä ympäri Amerikan mantereen aina eteläistä Floridaa myöten.

* * *

Allekirjoittaneen henkilökohtaiset kokemukset perustuvat 30-luvun jälkeiseen aikaan, mutta kuorotoiminnassa koko sen ajan mukana olleena voin vakuuttaa että Järjestömme kuorot ovat olleet yhtenä virkistävänä ja innoittavana järjestömuotona keräten ympärilleen laulun ja yleensä musiikin ystäviä. Monilla paikkakunnilla ovat kuoromme osallistuneet paikallisiin musiikkifestivaaleihin ja -kilpailuihin. Esimerkiksi täältä Sudburysta voidaan mainita, että saavutukset ovat hämmästyttäneet itse palkintotuomareitakin, jotka huomioivat "ulkoa" laulamisen ja monet muut seikat sekä antaneet poikkeuksetta hyvät "arvosanat".

Tietenkin on tapahtunut nousua ja laskua kuten elämässä tapahtuu aina, mutta suomalaisella sitkeydellä ja sisulla on selviydytty vaikeimmistakin tilanteista. Innoittavana tekijänä on huomioitava viime vuosikymmeninä vietetyt laulujuhlat jotka viimeiset 5 vuotta on vietetty yhteisvoimin urheiluliiton kanssa, yhteisinä suurjuhlina. Ne ovatkin muodostuneet vuosi vuodelta yhä antoisimmiksi.

Väsymätöntä työtä musiikki- ja kuorotoimintamme hyväksi ovat tehneet minun muistaikanani Järjestömme kuoroissa useat ja monet menneet, kuten Jack Koski Port Arthurista. Toiminnasta sivuun jääneistä mainittakoon Hjalmar Hamari, John Aarnio ym. Muistan nuoren musiikkisielun Dora Alasen joka on pyhittänyt koko elämänsä musiikille. Näitä nykypäivän tekijöitä mainitakseni oli Carl Sundholm Sävel-kuoron ensimmäinen johtaja, G. Gustafson ja Ty Lemberg Torontosta, V. Kentala Port Arthurista. Naisjohtajista täytyy mainita G. Anderson, Rauha Mäki, S. Trylinski, Laila Tammi ja monia muita.

* * *

Mitä järjestömme suojat, toimipaikat, ovat merkinneet monille sadoille työttömille 30-luvun paikkeilla se olisi luku erikseen. Haalimme oli heille monesti ainoana "kotina", jossa voivat hoidella itseään ja kerätä uusia voimia elämän kovissa koettelemuksissa. Monet näistä "pojista" ovat vieläkin Järjestömme riveissä aktiivisina toimitsijoina ja muistelevat aina hyvällä sitä aikaa, jolloin haali oli heidän paras suojansa.

Sota-aikana, jonka alkupuolella järjestömme oli hetken aikaa lakkautettuna, eikä toimintahuoneita siis ollut, avustivat Järjestömme naiset huomattavalla, tosiasiassa kiitosta ja tunnustusta saaneella tavalla paikallista Punaisen Ristin toimintaa, työskennellen vuodesta toiseen, kutoen sukkia ja käsineitä, keräten rahaa, järjestämällä kahviaisia, päivällisiä ja muita tilaisuuksia, hankkivat suuria määriä käyttökelpoisia vanhoja vaatteita ja jalkineita sodassa kärsineitten ihmisten avustamiseksi, lahjoittaen säännöllisesti verta haavoittuneiden sotilaiden hyväksi jne. Suomi-Apu-järjestössä osastomme teki kaiken voitavansa — ja se toimintamme tuottikin kauniita tuloksia — tukeakseen sodan jalkoihin joutuneita synnyinmaamme ihmisiä, keräten tuhansiin nousevia summia rahaa, vaatteita, lääkkeitä, ruokatarpeita jne. Tämä rannasta rantaan järjestetty avustustoiminta oli suurin piirtein yhdistetty kaikkien suomalaisten ryhmien yhteistyöksi. Se sovinnollinen yhtenäisyys innostutti ja auttoi saavuttamaan niin mainioita tuloksia, ettei ole koskaan ennen eikä jälkeen kansalaistemme keskuudessa sellaisia tuloksia saavutettu.

Monet muu tyhteishyvää tarkoittavat riennot ovat saaneet järjestömme tuen ja kannatuksen. Vii-

Jatkuu 7. sivulla

"Runsaudenpula" siirti kirjoituksia seuraavaan numeroon

Osa 50-vuotisnumeron erikoiskirjoituksista ja kuvista jouduttiin viime hetkessä muodostuneen "runsaudenpulan" takia siirtämään lauantaiseen Vapauteen. Pahoittelemme, mutta emme voi asiaa auttaa. Toivomme asianomaisilta ymmärtämystä.

— Toimitus

PÄIVÄN PAKINA

50-vuotisjuhlan mietteitä

Suoraan sanoen, ilman kirjeenvaihtajien, järjestön jäsenten ja muiden "avustusta" tästä juhlanumerosta ei olisi tullut mitään!

Jotta "avustajain" työ saisi edes osittaisen tunnustuksen, meidän sallittanee unhoittaa vanha viisas neuvo "ken vaivojansa vaikertaa, on vaivojensa vanki" ja kertoa, että tämän juhlanumeron valmistamisessa on ollut eräitä vaikeuksiakin. Lyhyesti sanoen, yksi kolmasosa Vapauden toimituksesta, eli yksi toimittaja — vuorollaan heitä oli kaksikin — on ollut viimeksikuluneen 4 viikon aikana joko sairaalassa tai kotitoipilaana, ollen se sitä aikaa, jolloin täällä "pääkallon paikalla" olisi pitänyt valmistella erikoisainehistoa.

Selvää siis on ettei näissä oloissa olisi juhlanumeron valmistamisesta tullut mitään ilman kirjeenvaihtajain ja muiden hyvien ihmisten, mukaan lukien Liekin toimittajan apua. Suurkiitos kaikille niille, joiden ansiosta meillä on kaikesta huolimatta tämä juhlanumero!

Toimituksen panos sen hyväksi on tosin tällä kertaa minimaalinen ja niinmuodoin juhlanumeron heikkouksista ja puutteellisuuksista vastaa yksinomaan toimitus.

* * *

Työväenjärjestöjen toiminnassa on syytä kiinnittää erikoishuomiota sen omaan historiaan ja kehitykseen, sillä muussa tapauksessa kuljettaisiin sokkosilla ja ilman riittäviä "matkaeväitä".

Tällaisia "virstantolppia" ovat ennenkaikkea järjestöjen edustajakokoukset, missä laaditaan saatujen kokemusten ja vallitsevien olosuhteiden perusteella uusia toimintasuunnitelmia eteenpäin.

Samaan luokkaan lukeutuvat tavallaan, vaikka eivät niin perusteellisesti, myös vuosipäivien vietot.

Eteenpäin ponnisteltaessa on aivan välttämätöntä tietää, mistä on matkalle lähdetty, minkälaisia vaikeuksia on kohdattu, miten on pulmista selvitty, minkä vuoksi on kärsitty tappioita ja miten menetellen on parhaita tuloksia saavutettu.

Tässä mielessä on syytä katsoa taakse 50-vuotistaipaleelle, pysähtyä tutkimaan nykytilanteen asioita ja luotava näiden kokemusten perusteella suuntaviivoja tulevaisuuden hyväksi.

Allekirjoittaneella olisi äärettömän kova halu palata "muistojen pariin, mutta kun vanhat veteraanit ovat antaneet näistä asioista niin mainioita tuokiokuvia sieltä ja täältä — ja ne voitaisiin toistaa paikallisten olosuhteiden höystäminä kaikilta suomalaisasutuksilta — niin meidän sallittanee juhlahumussakin kiinnittää huomiota nykyisyyteen ja lähitulevaisuuden järjestötehtäviin.

Sen lisäksi, että Caandan Suomalainen Järjestö viettää tänä syksynä 50-vuotisjuhlaansa, meillä on useita muitakin tärkeitä järjestötehtäviä.

Vielä on lehtiemme, Liekin ja Vapauden hyväksi järjestetty haasteryntäys "keskeneräinen". Se on erittäin tärkeä tehtävä. Jo ennen haasteryntäyksen loppua alkaa Vapauden levitysryntäys, jonka tavoitteena on vähintäin 150 uuden tilauksen hankkiminen. Sitten tulee lehtiemme joulunumerot, juuri valmistumisvaiheessa olevan "Taskukalenteri 1962" ja "Joulun" myynti, kuorojen konsertit ja näytelmäseurojen näytöstilaisuudet, keskustelu- ja muut itseopiskelutilaisuudet.

Sanalla sanoen — Järjestötoimintamme edessä on vilkas syystoimintakausi — ja se onkin paras tapa juhlia Järjestön juhlavuotta.

Tosiasia nimittäin on, että kun jonkun siirtolaisryhmän keskuudessa voidaan ylläpitää jonkun Järjestön toimintaa puoli vuosisataa, se on kumoamaton osoitus siitä että sitä järjestöä on tarvittu, ja että sitä tarvitaan. Sellaisen Järjestön toimintaa ei ole rakennettu hiekalle eikä liioin hetkellisten tuulentupien varaan, vaan vallitsevien olosuhteiden kovalle kallioperustalle.

Tässä yhteydessä on erikoissyytä palauttaa mieleen, että marraskuun 11 päivänä on CSJ:n TPK:n täysistunto, mihin tulee torontolaisten jäsenien lisäksi jäsenet myös Canadan suuremmista suomalaiskeskuksista.

Samassa yhteydessä pidetään lisäksi Vapaus kustannusliikkeen yhtiökokous. Näissä tilaisuuksissa paneudutaan yksityiskohtaisemmin sekä Järjestön että lehtiemme asioihin. Jäsenillä ja kannattajilla sekä lehtiemme lukijoilla on siis jälleen mainio tilaisuus ilmaista mielipiteensä nykyhetken ongelmista näissä kokouksissa.

He voivat joko yksilöinä tai osastoina lähettää ehdotuksiaan ja esityksiään Järjestön TPK:n kokoukselle. Lehtiemme lukijat ja kannattajat voivat lähettää esityksiään kaikenlaisista asioista, joko julkaistavaksi Vapaudessa tai osoitettuna yhtiökokoukselle.

Mikäli lehden lukijat haluavat ehdottaa, että esim. Vapaus-lehteä olisi jostakin syystä, joko isonnettava tai pienennettävä, niin asia voidaan esittää keskusteltavaksi nyt. Jos oletetaan, että lehti voisi paremmin palvella — ja ehkä hieman vähemmillä talousavustuksilla (poistaa ei keräyksiä voida missään tapauksessa) — sanokaamme viikkolehtenä, niin siitäkin on parempi keskustella avonaisesti ja julkisesti. Jos halutaan, että lehteä pitäisi isontaa ja parantaa sisältönsä puolesta vaikka se aiheuttaisi vähän lisämenoja, niin siitäkin asiasta voidaan keskustella aivan julkisesti.

Mitä tarkoitamme sanoa on se, että Vapauden lukijoilla ei ole, eikää saa olla mitään sellaista "sydämenasiaa" mistä ei voida julkisesti keskustella, olkoon sitten kysymys joko tämän pakinan kirjoittajan vaihtamisesta parempaan, lehden talousongelmista, poliittisesta linjasta, tai sen uutispalvelusta jne.

Tässä avoimessa, rehdissä mielessä kun valmistaudumme tulevaan yhtiökokoukseen ja Järjestön TPK:n kokoukseen — ja ne pidetään täällä Sudburyssa marraskuun 11 pnä — niin silloin seuraamme kukin kohdaltamme Järjestömme esiraivaajien sen perustajien ja uranuurtajien viitoittamaa tietä — uusissa olosuhteissa vuonna 1961. — Känsäkoura.

Osastomme kultavuoden terveiset kaikille Canadan suomalaisille!

ONNITTELUMME CSJ:lle ja kaikille sen osastojen jäsenille! Toivotamme väsymätöntä toimintatarmoa arvokkaiden kulttuuriperinteidemme vaalimisessa, yhteistoiminnallisissa pyrkimyksissä ja ennen kaikkea RAUHANLIIKKEEN TUKEMISESSA ja EDISTÄMISESSÄ – liikkeen, joka on välttämätön ihmiskuntaa uhkaavan hävityksen torjumiseksi.

LIITTYKÄÄ JÄRJESTÖÖMME edistämään arvokasta kulttuurityötämme. Jokaisella on paikka järjestömme monivaiheisessa toiminnassa. Voitte osallistua NÄYTTÄMÖ-, KUORO-, SOITTOKUNTA-, VALISTUS-, RAUHAN- ym. toimintoihin. Kaiken tämän toiminnan ohessa saatte nauttia seuratoiminnasta ja olla osallisena Järjestömme arvokkaan historian luomisessa.

1911 50 1961

ELÄKÖÖN CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN ARVOKAS TOIMINTA!
ELÄKÖÖN JA EDISTYKÖÖN MAAILMAN RAUHANLIIKE!
SAAVUTTAKAAMME YHTEISTOIMINTA SUOMALAISTEN KESKUUDESSA!
RIKASTUTTAKAAMME CANADAN KULTTUURIA KULTTUURIPERINTEILLÄMME!

CSJn SUDBURYN OSASTO No. 16

SÄVEL KUORO JA ORKESTERI SEKÄ NÄYTTÄMÖ- JA MUUT TOIMIKUNNAT
SUDBURYN OSASTON NAISTEN KERHO

SUDBURYN OSASTON TOIMIKUNTIEN KULTAVUODEN TILAISUUKSIA FINNISH-HAALILLA SEURAAVASTI:

Uusi huvinäytelmä
"VETOVAIMO"
Sunnuntaina, lokakuun 29 pnä

KULTAVUODEN
KALKKUNA JUHLAILLALLINEN
Sunnuntaina, marraskuun 5 pnä klo 5 ip.

CSJ:n 50-VUOTISJUHLA
Tanssit -- marraskuun 18 pnä
Konsertti -- marraskuun 19 pnä

KUORON BINGO
Torstaina, marraskuun 9 pnä

NÄYTELMÄSEURAN KABARETTI
Lauantaina, marraskuun 25 pnä

NAISTEN KERHON BINGO
Torstaina, marraskuun 30 pnä

NÄYTELMÄ
Sunnuntaina, joulukuun 3 pnä

SUOMEN ITSENÄISYYSPÄIVÄJUHLA
Sunnuntaina, joulukuun 10 pnä

LASTEN JOULUJUHLA
Sunnuntaina joulukuun 17 pnä

Sävel-kuoron ja orkesterin järjestämä
UUDEN VUODEN KABARETTI

Onnittelumme kultavuoden johdosta!

LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
PUHELIN OS. 5-6427
PENTTI PENTTILÄ ja OLIVER R. LAINE
Koti puh. OS. 5-2941 OS. 4-4167
40 Elgin St. N. (Vastapäätä poliisiasemaa) Sudbury

Parhain kultavuoden tervehdyksin!

LEPÄN NEULOMALIIKE
ja
nappien päällystyspalvelu
KERTTU JA TOIVO LEPPA
Puhelin OS. 3-4521
102 Durham St. S., yläk. Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!

THE *Caswell* HOTEL
"Ystävällinen automatkailijain hotelli"
ALERTSIN KENTÄN VIERESSÄ SUDBURY, ONT.

ONNITTELUT 50-VUOTIAALLE
Sudburyn johtavalta meijeriltä
... jonka omistaa tuottajat ja kuluttajat
SUDBURY P & C CO-OPERATIVE DAIRY LIMITED
Terveydeksenne ja virkistykseksenne
suosittelemme tunnettuja meijerituotteitamme
PUHELIN OS. 5-6485
231 SPRUCE ST. SUDBURY

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $6,670.77

Liekin ja Vapauden haasterahastoon saapui jälleen yli 50 lahjoitusta ja niiden katteeksi kaunis rahasumma, $231.88, sekä huomattavan suuri määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos!

Kun tämän lisäksi huomioidaan Vapaudessa ja Liekissä aikaisemmin julkaistut erät, niin yhteistulokseksi saadaan $6,670.77. "Alin tavoite", $7,000.00, mitä ilman olisi lehtiemme talousasema tullut uhatuksi, on sii jo häämöttämässä ja varmuudella voidaankin sanoa, että se saavutetaan ja ylitetään reilusti ennen Vapauden "syntymäpäivää" marraskuun alussa, jolloin tulee kuluneeksi 44 vuotta lehtemme ensimmäisen numeron ilmestymisestä.

Sanavapautta kunnioittavat ja arvossapitävät kansalaisemme eivät kuitenkaan tyydy siihen, että lehtemme olemassaolo tulee joten kuten turvatuksi, vaan he haluavat, että karhut eivät saa häiritä Vapauden ilmestymistä millään tavalla. Tämän vuoksi jatkuu haastevyöry herkeämättä alimman tavoitteen saavuttamisen ja sivuuttamisen jälkeenkin.

Nyt saapuneiden yksityslahjoitusten lisäksi tuli myös Soon osaston sievä bingotulo $46.88, josta kiitos sikäläisille järjestötovereille.

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

JOHAN HAKALA, Nipigon, Ont., vastaa $10.00 Liinan ja Rikun haasteeseen ja kehoittaa kaikkia Matti-myöhäisiä lahjoittamaan ja maksamaan haasteensa.

MARIANA JA JACK NEVALA, Nipigon, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivovat, että jokainen lahjoituksellaan tukee omaa lehtiliikettämme.

HUGO MALMINEN, Stralak, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa puolestaan kaikki Nemegos'in yli-ikäiset.

REINO STEN, Geraldton, Ont., vastaa $5.00 J. Lehikoisen haasteeseen.

VILHO SAARI, Raven Lake, Ont., vastaa $5.00 Vilma ja Eino Lehtolan haasteeseen ja haastaa Hilda Koveronkosken, South Porcupinesta, Ont.

HILMA JA GUS. AHO, Wawa, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin Liekin ja Vapauden hyväksi.

HILDA KOVERONKOSKI, South Porcupine, Ont., vastaa $3.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa toisiakin haastettuja maksamaan haasteensa.

TAISTO SAARENPÄÄ, Sicamous, B. C., kiittää mr. William Heinosta haasteesta ja vastaa $2.00, samalla kehoittaen toisiakin paikkakunnan "myöhäisiä" tuomaan kortensa yhteiseen kekoon.

VÄINÖ TERVONEN, Eckville, Alta, lahjoittaa $1.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: John Jackson, Bingley, Alta, Emil Lauttamus, Leslieville, Alta, Emil Pelton, Port St. John, B. C. ja Karl Kivinen, Old Age Home, Rocky Mountain House, Alta.

E. HÄYRYNEN, Vancouver, B. C., vastaa $2.00 Aino ja Nick Välimaan haasteeseen ja haastaa jokaisen 80 vuotta täyttäneen tekemään parhaansa lehtiemme hyväksi.

MINNIE VAINIO, Vancouver, B. C., lahjoittaa CSJ:n Vancouverin osaston kokouskahvin tulon $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

HELMI HAANPÄÄ, Wilcox Lake, Ont., vastaa $3.00 saamiinsa haasteisiin.

USKO M. KARLSON, Deadwood, Alta, vastaa $5.00 Valto Niinivirran haasteeseen ja haastaa kaikki "Matti"-myöhäiset vastaamaan haasteensa

WM. VICKMAN, Creighton Mine, Ont., vastaa $5.00 Vilho Passin haasteeseen ja haastaa Urho Koivun, Sudburysta, Ont.

TYYNE JA AAPPO KARME, Vancouver, B. C., vastaavat $2.00 Anna ja Yrjö Muttan haasteeseen. Muistakaa maksaa haasteenne!

JOHN ULVILA, Canoe, B. C., vastaa $1.00 M. Virtasen haasteeseen.

JOHN KESKINEN, Canoe, B. C., vastaa $1.00 M. Virtasen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Nestor Laitinen, Toronto, Ont., ja Alex Kangas, Malakwa, B. C.

HULDA MYLLYNIEMI, Canoe, B. C., vastaa $1.00 Hilma Kosken haasteeseen.

GEORGE MATTSON, Sylvan Lake, Alta, vastaa $1.00 Henry Lundin ja H. Hendricksonin haasteisiin ja kehoittaa kaikkia haastettuja maksamaan haasteensa.

ELJAS PUOLIVÄLI, Notch Hill, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

HELMI JA OTTO LAITINEN, Tarzwell, Ont., lahjoittavat $2.00 Liekin ja Vapauden talousaseman tukemiseksi.

ELMA JA HENRY PESONEN, Richvale, P. O. Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

ED. PASTOBAK, Sylvan Lake, Alta, vastaa $1.00 Henry Lundin haasteeseen.

YSTÄVÄ, vastaa $3.00 Helmin ja Yrjön haasteeseen ja haastaa puolestaan kaikki muut Vapauden ystävät tekemään samoin.

ANTTI PITKÄNEN, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 Olavi Latvalan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Jalmari Wirtanen ja Vic. Suomela, Port Arthur, Ont., jatkamaan haastetta.

TOIVO JÄRVI, R. R. 1, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 O. Niittilän haasteeseen ja haastaa seuraavat: N. Hietapakka ja Ate Pursiainen, R. R. 4, Port Arthur, Ont.

T. LAURILA, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 lehtiemme ilmestymisen turvaamiseksi. Kiitos A. Aho, tämä on "Lukutuvan kängin" haasteeseen omasta puolestani vastaus.

HELEN JA WALTER SMITH, Atikokan, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden kolme kertaa viikossa ilmestymisen turvaamiseksi ja Liekille vähemmän.

ALPO KOIVURANTA (Jumbo Gardens), Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Harold Pöyhölän haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Paul Lehikoinn, Toronto, Ont., ja Raymond Salminen, R. R. 4, Port Arthur, Ont.

ALFRED WIDGREN, R. R. 4, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin.

ALARIK LAINE, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin Vapauden talousaseman turvaamiseksi.

MATTI ALANKO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi ja toivoo kaikkien "Matti"-myöhäistenkin liittyvän mukaan.

AILI JA NICK SARANPÄÄ, R. R. 4, Port Arthur, Ont., vastaavat $5.00 saamaansa haasteeseen ja kehoittavat naapureita vastaamaan samoin.

TYYNE JA VÄINÖ Anttila, Estaire, Ont., vastaavat $2.00 Ida Romon haasteeseen.

EINO LUISKA, Geraldton, Ont., vastaa $2.00 Jack Rinnan haasteeseen.

YRJÖ HEIKKILÄ, Copper Lake, Regan, Ont., vastaa $5.00 Jack Mäen haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

M. PALOMÄKI, Whitefish, Ont., vastaa $1.00 Olga ja Heikki Elmenin haasteeseen.

ELLI JA ALEX MUHOLA, Ladysmith, B. C., vastaavat $2.00 Martta Tammisen haasteeseen.

ETHEL JA OIVA KAUKOLIN, Wanup, Ont., vastaavat $1.00 V. Sainion haasteeseen ja haastavat Siiri Tynin, Wanupista, jatkamaan haastetta.

DAISY JA LEO WIITA, Wanup, Ont., vastaavat $1.00 V. Sainion haasteeseen ja haastavat Heikki Palomäen, Wanupista, jatkamaan haastetta.

HILJA JA JAAKKO LAITILA, Wanup, Ont., vastaavat $1.00 saamiinsa haasteisiin sekä kiittävät haasteista ja kehoittavat kaikkia maksamaan haasteensa vointinsa mukaan.

CSJ:n SAULT STE. MARIEN OSASTON BINGOKOMITEA lahjoittaa $46.88 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen tulisi jatkumaan.

RAUHA JA SULO KONNU, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja toivovat, että kaikki Vapauden ja Liekin ystävät lahjoittaisivat vointinsa mukaan.

MARTHA WILLBERG, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Ester Leskisen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia leskiä maksamaan haasteensa.

HILJA JA ONNI OJANPERÄ, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja kehoittavat kaikkia niitä, joita ei ole haastettu tekemään lahjoituksen Vapauden ja Liekin hyväksi.

OSKARI ORAVA, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Nikolai Kallion haasteeseen ja haastaa Einari Kankaan, R. R. 1, Mattawa, Ont.

ANNA SUOMELA, Toronto, Ont., vastaa $2.00 Elli Johnsonin haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

AILI JA JOHN MIELONEN, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Martha ja K. Kujanpään haasteeseen.

SYLVIA NIEMELÄ, Toronto, Ont., vastaa $3.00 Eino W. Salon haasteeseen.

BERTHA JA E. ORAVA, Ville Lasalle, Que., vastaavat $5.00 Kerttu ja K. Kettusen haasteeseen.

ANNI JA MAURI WIITASALO, Sault Ste. Marie, Ont., vastaavat $5.00 Armas Laineen haasteeseen ja haastavat seuraavat: Vili Kantola, South Porcupine, Ont., Eino Uitto, Sault Ste. Marie, Ont. ja Matti Kujala, Bruce Mines, Ont.

HILMA JA N. LEHTO, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

AUNE LIIKALA, Hearst, Ont., vastaa $3.00 Heikki Pollarin haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa puolestaan seuraavat: Joonas Leppikangas, Aku Suonpää ja Wiidan veljekset, Hearstista, Ont. Jatkakaa pojat haastetta vointinne mukaan.

VENLA JA KARL MÄKI, Latchford, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

WALTER SUONPÄÄ, Sarnia, Ont., vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa kaikki myöhäiset tekemään samoin.

Tässä katsauksessa	$ 231.88
Ennen Vapaudessa julkaistuja	5,891.89
	$6,123.77
Liekissä julkaistut lahjoitukset	547.00
Yhteensä	$6,670.77

PARHAIMMAT TERVEHDYKSEMME!
Suomalainen nykyaikainen valokuvaamo
mistä saatte miellyttävät VALOKUVAT
KOTIPALVELU TILAUKSELLA
NIEMI STUDIO
Puhelin OS. 5-8824
36 Elm St. East yläkerrassa Sudbury

PARHAAT ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE CSJ:lle
toivottaa
Kuuluisien VOLKSWAGEN autojen
SUDBURYN VÄLITTÄJÄ
Uudet 1962 mallit nähtävänä!
PAWSON'S (Sudbury) LIMITED
Volkswagen myynti ja palvelu
PUHELIN OS 5-6489
747 NOTRE DAME ST. SUDBURY

PARHAIN TERVEHDYKSIN
LEINALA'S BAKERY
ELLI JA ARVI LEINALA
Monipuolinen valikoima maukkalta suomalaisia leivonnaisia ja leipää
HEDELMAKAAKKUJA TILAUKSELLA JUHLATILAISUUKSIIN
373 Antwerp Ave. Puh. OS. 5-6345 Sudbury

ONNITTELUMME
UNION CAB
NOPEAT RADIO TAKSIAUTOT
OS. 4-4277
ELGIN STREET NORTH SUDBURY

PARHAIMMAT ONNITTELUMME JÄRJESTÖLLE 50-VUOTISJUHLAN JOHDOSTA!
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar Street Sudbury

Onnittelumme kultavuoden johdosta!
EVANS LUMBER AND BUILDERS SUPPLY LTD.
Yli 60 vuotta palvellut Sudburyn piirin suomalaisia rakennustarpeiden alalla
128 Pine St. Puh. OS. 4-1921 Sudbury

MITÄ PARHAIMMAT 50 VUOTISONNITTELUMME
Canadan suomalaiselle Järjestölle
Toivomme vuosia menestyksellistä toimintatarmoa
Kiitoksemme Sudburyn osastolle avuliaasta yhteistoiminnasta menneiden vuosien aikana.
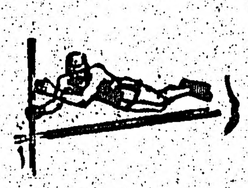
V. ja U.-Seura Alerts
SUDBURY, ONTARIO

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
Täten lausumme suomalaisille parhaat kiitoksemme heidän luottamuksestaan palveluksiimme viimeisen yhdeksän vuoden aikana.

MARGUERITE LOUGHEED
Kukkaosaston johtaja

GERRY LOUGHEED
Lougheed's
Hautaus-, kukka- ja sairasvaunupalvelut
YSTÄVÄLLINEN JA KOHTUULLINEN PALVELU
60-62 Eyre Street Puh. OS. 3-9595 Sudbury

PARHAAT ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE CSJ:LLE
UNIONISTISEN LIIKKEEN KANNATTAJALLE
SUDBURY & DISTRICT GENERAL WORKERS UNION LOCAL 902
78 Douglas St. West Sudbury, Ontario

Parhain onnittelumme
50-vuotiaalle
Canadan Suomalaiselle
Järjestölle!
Hyvää menestystä edelleen!
Hilja ja Anton Kaisla
Sudbury Ontario

PATTERSON—McNEELEY OTTELUSOPIMUS

Toronto. — Ammattinyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestari Floyd Patterson ja bostonilainen mestaruuden tavoittelija MrNeeley allekirjoittivat ottelusopimuksen viime maanantaina. Ottelu tullaan suorittamaan Torontossa joulukuun 4 päivänä. Samalla sovittiin uusintaottelusta siinä tapauksessa jos McNeeley voittaisi joulukuun ottelun.

Championship Sport Incorporated-yhtiön presidentti Tom Bolan sanoi, että Patterson saa 40 prosent ia sisäänpääsytuloista ja McNeeley 20 prosenttia. Loppuosa tuloista menee promoottoreille ja muille ottelun järjestäjille.

Etukäsiarvioiden mukaan sisäänpääsytulot tulevat olemaan $250,000 — $300 000, mikäli nyrkkeilyyleisö täyttää 15,000 istuinta käsittävän Maple Leaf Gardensin. Lippujen hinta vaihtelee $50:sta $10:een.

Patterson saa puolet siitä, mitä New Yorkin TelePrompTer maksaa ottelun televisiointioikeudesta McNeeley saa 20 prosesnttia ja promoottorit lopun.

Bostonilainen miljoneeri Peter Fuller joka toimii McNeeleyn managerina, on luvannut sijoittaa pankkiin $1,000 000 takaukseksi siitä, että jos McNeeley voittaa niin uusintaottelu järjestetään viimeistään 120 päivän kuluttua.

Ontarion voimailukomissioneeri Merv McKenzie sanoi poimivansa kuusi nyrkkeilijäin hyväksymää erotuomaria ja sitten valitsevan niistä yhden ottelun erotuomariksi.

Italia kukisti USAn Davis Cup joukkueen

Rooma. — Italian ja USA:n tennisjoukkueiden ottelussa antoi Italia toisen iskun USAn joukkueelle kun Pietrangeli voitti John Douglasin. Italia voitti koko ottelun 4—1.
lia voitti koko ottelun 4—1.

Pentti Mäkilä TULn paras sprintteri

Helsinki. — Suomen TUL:n 10 parhaan pikajuoksijan tulosten keskiarvo kuluneen kesän aikana oli huomattavasti viime vuotista parempi. Parhaat tulokset 100 ja 200 mbetrillä saavutti Pentti Mäkilä, joskin mestaruudet vei haltuunsa Lasse Ketola.

100 metrillä oli Mäkilän paras tulos 10 7 ja Ketolan 10,8.

200 metrillä Mäkilä 22,2 ja Ketola 223.

A. T. Hill, Vapauden sivuliikkeen hoitaja ja uuttera kirjeenvaihtaja Port Arthur sta.

Suuri määrä Canadan suomalaisia ansaitsee toimeentulonsa metsätyöalalta, missä he ovat suorittaneet kunniakkaan päivätyön myös uniotoiminnan rakentamisen ja kehittämisen hyväksi. Kuvassa eräs ontariolainen kämppäalue.

London lopetti 5 erän jälkeen

Lontoo.— Täällä tiistai-iltana suoritetussa ammattilaisnyrkkeilyn raskaansarjan ottelussa pakoitti oregonilainen Eddie Machen englantilaisen Brian Londonin luovuttamaan voiton viiden erän jälkeen.

Machen joka painoi 200 paunaa, suoritti ensimmäisen ottelunsa Euroopan kiertueella, jonka tarkoituksena on hankkia hänelle mahdollisuus haastaa maailmanmestari. London painoi 209 paunaa.

10 erän ottelun kolmannessa erässä Machen onnistui lyömään auki Londonin molemmat silmäkulmat, saaden myöskin veren juoksemaan Londonin nenästä. Neljännessä erässä hän jatkoi lyöntejä silmäkulmiin.

Viidennen erän alussa ryhtyi London hyökkäämään, yrittäen nopeaa ratkaisua. Iskut olivat kuitenkin huonosti tähdättyjä, eivätkä aiheuttaneet Machenille vakavampia vaurioita. Hyökkäystä kesti vain 20 sekuntia ja sen jälkeen London turvautui puolustukseen ja pakoiluun. Machenin onnistui saada joitakin iskuja sisälle ja lisätä verenvuotoa Londonin silmäkulmista ja nenästä.

Kun London erän jälkeen käveli verisenä nurkkaansa, jonne myöskin meni erotuomari. Heti sen jälkeen antoi London merkin, että hän luovuttaa

Ont. metsätyöläisten uniotoiminnan opetukset vaativat toiminnallisuutta

Laajahkossa kirjoituksessa runsaista kokemuksistaan sekä erinäisistä katsomuksista ja niihin vaikuttaneista ulkonaisista tekijöistä, nimimerkki ATH, Port Arthurista esittää mainitun kirjoituksen yhteenvetona Ontarion metsämiesten järjestymiskampanjasta, taisteluista ja jäsenkontrollinsa menetyksestä uniossaan mm. seuraavaa:

* * *

Edellä olemme suorittaneet lyhyen läpileikkauksen metsämiesten järjestäytymis- ja toimintasuunnan kehitykseen joka saavutti voiton puutavarateollisuudessa työläisten yhdyksi. Sitten olemme todenneet kuinka Hutchesonin johtamain taantumusvoimain taholta pirstottiin ja keskeytettiin metsätyöläisten yhtenäisyyden lujittuminen ja edistys.

Ei ollut epäilystäkään että Amerikan unio johdon hyökkäystä innoitti Mccarthylaiset voimat Yhdysvalloissa, yrittäen painostaa Taft-Hartley-lain säädöksien lainlaadinnallista ja käytännöllistä toteuttamista täällä. Vasta myöhemmin yrittivät ne hakea oikeutusta uniovirastojen ja tilikirjojen anastuksella ja niin alkoivat ryöstäjät puhua tilikirjojen "tutkimuksesta", jne. Se oli vain silmänlumeeksi vedetty yritys verhota valtaustoimenpiteet, sillä todellisuudessa union rahallisissa asioissa ei ollut mitään vikaa ennenkuin he olivat anastaneet kaikki. Minä en ollut silloin union virkailijana, mutta minulla (kuten kaikilla muillakin jäsenillä) oli tiliraportit saatavissa ja on nähtävissä vieläkin.

Kaiken huippuna kuitenkin pysäytettiin metsätyöläisten järjestäminen ja taistelun jatkaminen. Uusi johto hylkäsi taistelun laajentamisen palkkojen korottamiseksi samanaikaisesti kun elinkustannukset nousivat; he hylkäsivät taistelun kämppäoloihin nähden ja he hylkäsivät lainlaadinnallisen taistelun metsätyöläisten eduksi ja myös yleensä työläisten etujen hyväksi. Työläis-vastaiset lait ovat nyt Ontarion maakunnassa pahemmat kuin vuosikausiin.

Sen sijaan, että olisi taisteltu yhden yleissopimuksen neuvottelemiseksi puutavarateollisuudessa kaikkien yhtiöiden kanssa ja sen allekirjoittaminen olisi tapahtunut kaikkien kanssa samanaikaisesti, niin se on nyttemmin tapahtunut vain pala kerralla. Jatkuvan kasvun ja edistyksen tilalle on tullut paikallaan tallaaminen.

Mitään itsealoitteista union jäsenten toimintaa ei sallita, eikä sitä ainakaan kehitetä, edistetä ja järjestetä.

Union johto ei ole liioin huomioinut kaikenpuolista automosointia, koneellistuminen koko teollisuudessa on syrjäyttänyt paljon ihmistyövoimaa. Metsätyöläisiä ei suojella nyt millään kroonollisen työttömyyden kärjistyessä. Työläisillä ei ole mitään suojelusta, vaikka tuotannollisuus kaikissa osissa teollisuutta kohoaa ja voitot lisääntyvät jatkuvasti.

Työssäolon vanhemmuusoikeutta koskevat säädökset eivät suojele työläisiä, koska metsäkämppien sulkeminen sallitaan, eikä työläisille varata työtä, mutta eroitetaan 8 ja 9 kuukaudeksi vuodessa joutilaisuuteen.

Metsätyöläisten uniosta ei asiallisesti puhuen kuulla minään tekijänä taistelussa työläisvastaista lainlaadintaa vastaan. Se ei vaikuta paikallisissa ammattineuvostoissa, eikä unioiden (CLC) maakuntaliitossa siinä mielessä, että osoittaisi toiminnan lujittumista työläisten etujen puolustajana.

Metsätyöläisten järjestyneen uniotoiminnan voiman merkitys sallitaan nukkua, mutta Yhdysvalloista päin kiihoitetaan kilpailua toisia metsätyöläisten unioita vastaan tässä maassa ja se sallitaan täällä kirvesmiesten veljesliiton taholta, kuten on nähtävissä kirvesmiesten kilpailevassa taistelussa International Woodworkers uniota vastaan New Foundlandissa. Ontarion metsätyöläisten union johdon taholta ei sanota mitään, eikä panna sormea ristiin hajoitustaktiikan lopettamiseksi kirvesmiesten veljesliiton, eikä Canadan Työväen Kongressin (CLC) taholta. Se heikentää union taistelua Canadan metsä- ja paperimonopoleja vastaan ja koko työväen unioliike heikentyy siten. Sen sijaan että uniot olisivat yhteistoiminnassa puutavarateollisuudessa ja muissa joukkotuotannon teollisuuksissa, koko työväenliike on sisäisen hajoittavan taistelun temmellyskenttänä, jota suuren rahan monopolivoimat käyttävät hyväkseen.

Joukkotuotannon teollisuudet jotka lopultakin huomioitiin ja raskaiden taistelujen kautta ja uniojärjestöt muodostettiin niissä, on nyt tehty hajoituksen taisteluareenaksi sen sijaan että jatkettaisiin järjestymättömien järjestämistä.

Tämä tapahtuu ajankohdassa, jolloin painava talouskriisi ja sitä seuraava työttömyys vaatisi koko työväenliikkeen yhtenäisyyttä ja toimintaa.

Ne unioliikkeen joukko-osastot, jotka ovat alkaneet huomata tämän ja ovat esittäneet edistyksellisiä ohjelmia työväenluokan etujen puolesta, ovat joutuneet oikeistojohtajain hyökkäyksen kohteeksi.

Ja tämä tapahtuu ajankohdassa jolloin yhtenäisyyttä, yhtenäistä poliittista toimintaa vaaditaan saattamaan häviölle canadalais-vastaiset ja työläisvastaiset konservatiivien ja liberaalien hallituksien ja heidän puolueittensa taantumukselliset ohjelmat.

Meidän luonnonrikkauksiamme lähetetään raaka-aineina Yhdysvaltoihin kansallisen kehityksemme kustannuksella. Se varaa tietenkin vastaavasti työtä Yhdysvaltain erinäisille teollisuuslaitoksille, mutta työttömyys kasvaa sen johdosta täällä Canadassa. Työttömyysvakuutuksia uhataan katkaista ja huonontaa, mikä tarkoittaa sitä, että metsämiehet ja heidän perheensä joutuvat turvautumaan kuntien köyhänapuun, mikä ei turvaa työläisille säädyllistä elämänmahdollisuutta. Menneisyyden opetuksena on todettava: Alkäämme jättäkö työttömiä taistelemaan yksinään! Alkäämme liioin antako uniobyrokraattien yksinvaltaisesti määräillä yhteisiä asioita!

Kaikissa työväenliikkeen edessä olevissa kysymyksissä vaaditaan tässä tilanteessa myös yhtenäistä poliittista toimintaa torjuaksemme ja lyödäksemme canada- ja työläisvastaiset voimat mitä vanhojen puolueiden johtajat ja hallitukset edustavat. Ja kun työväenliike antaa johtoa sille taistelulle, niin uuden demokraattisen puolueen tulisi myös astua päättävästi esiin työväenluokan ja farmarien parhaitten etujen puolustamiseksi, Canadan itsenäisyyden sekä kansainvälisen rauhan ja yleisen aseistariisunnan puolesta.

— Vegetaariksi sanotaan henkilöä joka käyttää yksinomaan ravintonaan kasviruokia.

TILATKAA VAPAUS!

Parhaimmat onnittelumme
CSJ:lle 50 vuotta täyttäessään
NORTHERN ROOFING & BRICKSIDING CO.
UUSIEN TAATTUJEN TASAKATTOJEN MESTARIT
HUOLELLISTA KATTOJEN KORJAUSTA
Puhelin OS. 3-1382
8 Harry Cres. Sudbury, Ontario

LÄMPIMÄT ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE CSJ:LLE!
PROGRESS ACCORDION ACADEMY
NIILO BASTO ja LEO NIEMI
KORKEATASOISTA HANURIOPETUSTA
Aloittajain kurssit huokealla - Voitte aloittaa koska vain
Puhelin OS. 3-7034
348 Elm St. West Sudbury

TERVEHDYKSEMME
CSJ:n Järjestölle 50-vuotisjuhlan johdosta!
DAVID A. BOWLES
VAKUUTUSTOIMISTO
Autolainoja kohtuullisin koroin
Puhelin OS. 4-1951
67 Elm St. East Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN
GEO. BABY'S GARAGE LTD.
Tunnettuja autokorien korjaus- ja maalausmestareita
Kustannusarviot vapaasti
Puhelin OS. 3-8457
145 Lorne Street South Sudbury

Parhaat 50-vuotisjuhlatervehdykset
SUDBURYN VANHIMMALTA LEIPOMOLTA — suosittujen suomalaisten leipien ja leivosten valmistajat — tilauksella juhlatilaisuuksiin erikoisesti valmistettuja hedelmäkakkuja.
NORTH END BAKERY
Inga ja Ilmari Tolmunen
395 Melvin Ave. Puh. OS. 5-6811 Sudbury

Onnittelumme!
JAMES ING
Yleinen sähkömies
MONIVUOTINEN MONIPUOLINEN AMMATTIKOKEMUS
Puhelin OS. 4-1294
341 Lasalle Blvd. Sudbury

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE
KUNNAS TAILOR SHOP
VANHIN NAISTEN OMPELIJA SUDBURYSSA
MYÖS MIESTEN VAATTEIDEN KORJAUSEXPERTIT
87½ Durham St. S., Manitoulin kukkakaupan vieressä yläkerrassa.

Onnittelumme CS. Järjestölle 50-vuotispäivän johdosta!
KOSKI'S RADIO & T.V.
Suosittujen . . .
"ADMIRAL" televisioiden välittäjä
Puhelin OS. 5-6078
61 Lorne Street South
Sudbury

Parhaimmat onnittelumme!
SUDBURY FOOTWEAR
• KESKIKAUPUNGIN KENKIEN KORJAAMO •
Vastapäätä Eatonia
Puhelin OS. 3-6856
21 Larch Street Sudbury

TERVEHDYKSEMME
De Marco Bros. SPORTING GOODS
Elgin ja Beech kt. kulm.
Puhelin OSborne 5-7227
SUDBURY
URHEILUTARVIKKEIDEN KESKUS

ONNITTELUMME!
WOLFE'S
Pohjoisen suurin ja monipuolisin kirjakauppa
123 DURHAM ST. S.
SUDBURY

Paljon onnea 50-vuotiaalle CSJ:lle!
MACK & CO.
LAATUVAATETUSTA KOKO PERHEELLE KOHTUULLISIN HINNOIN
275 Kathleen St. West
Sudbury Ontario

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
JAMES CHRISTAKOS
RUOKATARPEITA JA LIHAA
Erikoisuutenamme räsvaillit — Auki iltaisin
UUSI KAUPPA: 410 ELGIN ST. lähellä siltaa, Sudbury

TERVEHDYKSEMME!

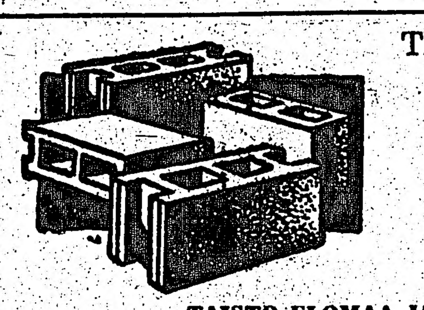

BROWN'S CONCRETE PRODUCTS
TAISTO ELOMAA JA JOE HEROLD
Laatusementtiblokeja, valmistettu nykyaikaisella automaattisella koneella
Sementtitiiliä, kaivo- ja viemärirenkaita
Puhelin OS. 5-3303
759 Long Lake Road (lähellä 69 tienhaaraa)

50-VUOTISJUHLAONNITTELUMME!
PASSI SALES AND SERVICE
MASSEY-FERGUSONIN MAANVILJELYS-, KAIVIN- JA LASTAUSKONEITA
Täydellinen varasto maanviljelyskoneiden varaosia
Puhelin OS. 4-6104 — Iltaisin UN. 6-2435
56 Alder St. meijerien vieressä Sudbury, Ont.

TERVEHDYKSEMME!
DELONGCHAMP CARTAGE CO. LTD.
Rahti- ja muuttoajoa
Kaikki kuormat täydellisesti vakuutettuja vahinkoja vastaan
Puhelin OS. 5-5611
20 Lorne St. South Sudbury

PARHAIN TERVEHDYKSIN!
Alumatic of SUDBURY

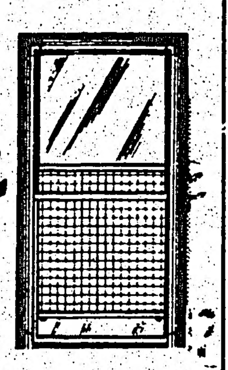

LUOTETTAVIEN ALUMIINISTEN LAATUOVIEN JA -IKKUNOIDEN VALMISTAJAT
Suomalaisen omistama liike
PUHELIN OS. 4-6961
Lähellä 4-tien risteystä
725 Long Lake Rd., R. R. 2, Sudbury, Ont.
Guaranteed by Good Housekeeping

LÄMPIMÄT ONNITTELUT
SUOMALAISELTA KUKKAKAUPALTA . . .
HELVI'S FLOWER HOUSE
Erikoiset kukkalaitteet mielityötämme
PUHELIN OS. 5-5251
124 DRINKWATER ST. SUDBURY

TERVEHDYKSEMME
Jackson & Barnard
hautaustoimisto

Toiminta on nyt hyvällä alulla myös CSJn Port Arthurin osastossa

Port Arthur, Ont. — Aikamme Naisten kokous pidettiin viime kerralla Tyyne Sillmanin kotona, hän kun vihdoinkin kotiutui omiin toimiinsa ja lopetti kesäloman, jota oli pitänyt jo pian viitisen kuukautta.

Kokouksessa yhtenä tärkeimpänä kysymyksenä otettiin huomioon kehoitus kerätä Kuuban pikkuvarvoille kippereitä ja koululapsille lyijykyniä. Keskuksesta oli tullut sitä varten keräyslista, jolla jo heti kokouksessa kerättiin alkusumma ja sitten kerätään lisää sikäli kuin on mahdollisuuksia. Kokouksessa kahden viikon perästä tarkistetaan mitä on saatu aikaan ja lähetetään rahat keskukseen. Katsottiin olevan edukkaampaa, että lähetetään rahat Torontoon, koska sitten voidaan yhteisillä tuloksilla ostaa enempi listassa esitettyjä tarvikkeita.

Aikamme Naisilla on myöskin vahva aikomus järjestää jotakin erikoista tänä vuonna, pyrkimyksellä saada varoja Sanatoriossa olevien suomalaisten sairaiden joululahjarahastoon. Kalkkunaillallisesta oli puhetta ja se sai kannatustakin, sillä ollaanhan silloin kalkkunoiden ajassa ja näin saadaan syödä taas kalkkunapaistia ihan kylliksi lokalen. Mutta tähän samaan kai sisältyi vielä jotakin muutakin, vaan kun en saanut kaikkia haraviini niin kerron siitä sitten ensi kerralla. Sanon nyt vain, että seuraava Aikamme Naisten kokous on Martha Kärkkäisen luona lokakuun 26 päivänä. Jokainen tietää missä Martha asuu ja jokainen tietenkin sinne menee, joten toivotaan erikoisen hyvää osanottoa tähän kokoukseen.

CSJ:n Port Arthurin osaston syystoiminnan alkajaistilaisuus on lokakuun 21 päivä, siis lauantaina. Tietenkin siellä esitetään paljon arvokasta ohjelmaa, joten jokaisen kannattaa tulla silloin haalille ja tietenkin tuleekin, sillä minnekä sitä enää näin syksyllä mentäisiin, kun kalatkin lakkaavat puremasta ja muusit ja muut nelijalkaiset on kaadettu. Jouttaa siis nyt huomioida kulttuuritoimintaa ja hankkia sielun ravintoa.

CSJ:n osastomme 50-vuotisjuhlakin on ovella. Sinne tietenkin jokainen rientää, sillä täytyyhän meidän kunnioittaa Järjestöämme, joka viettää kultavuottaan. Se on todellakin kunniallinen ikä. Saamme olla ylpeitä siitä, että CSJ. on kasvanut ja voimistunut, opettanut ja kerännyt joukkoa vuosikymmenien aan, vaikka ehkä ei sen perustajia olekaan enää erikoisen paljon mukana. Monet ovat kaatuneet elonkamppailun riehuessa, mutta on sentään vielä heitäkin, vaikka osa kyllä jo keinutuoliväkeä, vaan mukana kuitenkin. Onhan sitä vuosien varrella aina uuttakin joukkoa mukaan tullut, joten eteenpäin on pyritty vaikka monia pettymyksiäkin on kohdattu. Onhan meillä voimakas kuoro, urheilujoukkue ja näytämöjoukkuekin, vaikka tällä kertaa onkin hiukan hankaluutta saada toiminta alkuun niin syksyllä. Mutta kun yritetään niin kyllä se siitä taasakin alkaa kävelemään. Nyt sanon vain, että lauantaina lokakuun 21 päivänä tavataan.—TAS

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — CSJ:n 50-vuotisjuhlien vietto on täällä Port Arthurissa kahtena päivänä, lauantaina ja sunnuntaina, marraskuun 18 ja 19 päivinä. Lauantaina on iltavoittotanssit, joihin on tikettejä etukäteen myytävänä 25 sentillä kappale ja 5 tikettiä dollarilla. Jaetaan kolme lahjavoittoa. Ensimmäinen voitto on miesten tai naisten rannekello, arvo $59.75, jonka saa George Burke kellosepän liikkeestä. Toisena on 14 dollarin arvoinen miesten tai naisten villatakki, jonka saa International Osuusliikkeen vaateosastolta. Kolmas on miesten tai naisten lompakko, jonka arvo on $2.75.

Lippuja lahjatanssiin on kymmenillä myyjillä ympäri Järvienpään. Hankkikaa etukäteen.

Sunnuntaina, marrask. 19 pnä kello 8 ill. alkavassa 50-vuotis uhlassa on monipuolinen ohjelma. Nyt jo kutsutaan kaikki 50 vuotta mukana olleet valmistautumaan juhliin ja tiedottamaan myös etukäteen tulostaan.

Sitten tulee juhlassa esitettäväksi ensi kertaa täällä Järvienpäässä valmistettu yksinäytöksinen huvinäytelmä "Alapasteri patsas", kirj. Jaska Pukkila. Myöhemmin kerrotaan lähemmin.

* * *

Syystoiminnan avajaisjuhla on nyt osaston haalilla, 316 Bay St. lauantaina, lokakuun 21 p. Ilmoitukset siitä jo antavat tietää sen monipuolisesta ohjelmasta. Lopuksi tanssitaan harmonikan soitolla.

Terve näkemiin!

* * *

Haasterryntäyskomitea on järjestänyt seurailtan haalille ensi tiistaina, alkaen kello 7.30 illalla seurapeli ja sitten myöhemmin kahvit ja teivokset maistuvat. Siellä tavataan! — ATH

Cobaltissa ammuttu myös mies muusina

Cobalt. — Cobaltin ja ympäristön suomalaiset, ottakaa huomioon, että osaston kokous on Ida ja Joel Niemen kotona Gillesjärvellä sunnuntaina marraskuun 12 pnä kello 2 iltapäivällä. Tulkaa viettämään hauskaa iltapäivää juttellen ja seurapelejä pelaten. Sieltä saa myös hyvät pullakahvit. Bingopalkinnot ovat tietenkin tervetulleita. Pitäkää aika ja paikka mielessä. Tervetuloa!

Lauantaina, lokakuun 14 pnä aukesi täälläkin muusien pyyntiaika ja pian sen jälkeen meni yksi ihmisuhri. Cobaltilainen, 49-vuotias Alfred Bouchier ammuttiin muusina. Hän oli käyttänyt muusitorvea ja kun eräs First Brookin Sidney-niminen farmari, joka oli myös metsästämässä, kuuli torven äänen, niin hän ampui ja huomasi vasta liian myöhään, että hän ampuikin miehen. Tämä tapahtui First Brook townshipissa, joka on 15 mailin päässä Haileyburysta.

Kyllä pitäisi olla varmempi siitä, että onko puskikossa mies vaiko muusi. Bouchierilta jäi suremaan vaimo ja yksi alaikäinen tyttö.

Täkäläisillä miehillä on tänä syksynä ollut melko hyvä kalaonnea. Sen johdosta on meidänkin jääkaappimme olleet useita suuria vonkaleita. Kiitos Valte ja Toivo kaloista. — T. R.

— Canadassa tuotettiin terästä 5,686,416 tonnia v. 1960 kun sensijaan terästä tuotettiin 5,817,012 tonnia v. 1959.

Port Arthurin näyttelijöitä "Kaunis Veera" näytelmästä.

Parhain tervehdyksemme CANADAN SUOMALAISILLE Järjestömme kultavuotena!

Samalla onnittelemme ja tervehdimme Järjestömme jäseniä ja toimitsijoita, jotka ovat suorittaneet niin suuren ja arvokkaan työn Järjestömme valistus- ja kulttuuritoiminnassa kuluneen 50 vuoden aikana.

Juhlavuotemme merkeissä toivomme parhainta menestystä Järjestömme osastoille monitahoisen kulttuuritoiminnan vaalimisessa ja kehittämisessä.

Parhaiten voimme vaalia maanmiestemme kulttuuriperinteitä liittymällä Canadan Suomalaisen Järjestön jäseneksi!

ELÄKÖÖN CANADAN SUOMALAINEN JÄRJESTÖ

CSJ:n Long Laken Osasto

R. R. 2 SUDBURY, ONTARIO

Anton Tervolan hautaustilaisuus oli kaunis ja mieliinpainuva surujuhla

Toronto. — Syyskuun 23 pnä pidetystä Anton Tervolan hautajaistilaisuudesta muodostui yksi kauniimmista tilaisuuksista joita allekirjoittanut on Torontossa nähnyt.

Määräajan lähestyessä täyttyi Danford Avennuella oleva Trullin hautaustoimisto ääriään myöten vainajan omaisista ja ystävistä. Siellä Anton lepäsi arkussaan suuren tulipunaisen ruusukimpun alla, monien kymmenien kukkalaitteiden ja seppeleiden keskellä. Seppeleiden joukossa näkyi myöskin Suomalaisen Järjestön Toronton osaston punaisilla nauhoilla koristettu kukkakori. Yli sataviisikymmentä surun-osanottokorttia oli kukkakorien mukana joita olivat lähettäneet sekä yksityisesti että joukkona Antonin ystävät.

Vienon, hiljaisen surumusiikin soidessa kävivät ystävät arkun vieressä tekemässä viimeisen hyvästijätön poismenneelle ystävälleen. Joukossa oli huomattavan paljon tämän maan syntyistä nuorisoa, joka varmaankin osoitti, että Anton oli yksi niistä, jotka jättivät jotain muistostaan nuorisolle. Ehkäpä he juuri siksi saapuivatkin tekemään viimeisen ystävyyden osoituksen paljon pidetylle toverilleen.

Surujoukon istuttua paikoilleen astui CSJ:n Toronton osaston sihteeri A. Nummi arkun ääreen, jossa hän toi esille, kuinka me olemme suuresti järkytettyjä sen onnettomuuden johdosta, joka väkivaltaisesti riisti uhrikseen toverimme. On vaikea, melkein uskomatonta ajatella, että mies, puoliso, ystävä ja toveri, joka vielä muutama päivä sitten oli mukanamme innokkaasti hyörien ja toimien meidän yhteisjyrinnöissämme, on nyt kylmänä. Ei kuule vaimo enää miehensä suunnitelmia, miten hän on aikonut tämän tai tuon tehdä ja järjestää paremmaksi. Ei kuule tytär isän neuvoja, mitkä olisi varteenotettava elämän polulla. Ei toimi enään niin moneen työhön kykenevät kädet, jotka tekivät niin paljon kodin kaunistamiseksi ja hyväksi, sekä vielä lisäksi yhteistenkin toimipaikkojemme kunnostamiseksi. Hänen menetyksensä oli suuri, ei ainoastaan vaimolle ja tyttärelle vaan ystävä- ja toveripiireillekin. Anton omasi kokemusta ja tietoja kulttuuritoiminnassa ja työssä paremman elämän ja onnen saavuttamiseksi. Useat meistä ovat tottuneet siihen, että tällaiset tilaisuudet muodostuvat uskonnollisiksi hartaushetkiksi, vaan Antoni realistina, vapaa-ajattelijana, ei ollut kiinnostunut uskonnollisiin toimituksiin, siksi hänen perheensäkään ei tahtonut tätäkään tilaisuutta järjestää kirkollisten kaavojen mukaan, vaan näin, että ystävät ja toverit, joilla on sama elämänkatsomus ja joita innostaa ja elävöittää toimia täällä maan päällä rauhan ja paremman elämän ja onnen saavuttaminen, että kaikilla ihmisillä olisi mahdollisuus hyvään ja korkeaan sivistyneeseen elämäntasoon, toimittavat viimeisen palveluksen. Että vääryys ja sorto poistuisi, ettei toinen toisen omaa ryöstäisi, olivat ne periaatteet, jotka innoittivat Antonia.

Anton Tervola oli syntynyt Suomessa, Valkealan pitäjässä 1894, ja jo nuorena mieheksi vartuttuaan yhtyi järjestyneitten työläisten riveihin, ottaen osaa heidän taisteluihinsa oikeuksiensa puolesta. Täällä Canadassa hän kuului ammattialansa unioon ja Canadan Suomalaiseen Järjestöön, ottaen osaa aktiivisesti monelaisiin järjestötehtäviin, ollen kuollessaankin Toronton osaston johtokunnassa. Anton tuli Canadaan 1923, asuen suurimman osan ajastaan Torontossa, jossa hän myöskin tapasi rakastetun vaimonsa Helmin (tyttö-nimeltään Helmi Malmsted), jonka kanssa he solmivat avioliiton 1933, ja joka nyt jäi heidän tyttärensä 23-vuotiaan Nancin kanssa suremaan Isää. Toivomme, että suru joka nyt raskaana painaa heitä kumpaakin, pian haihtuisi koska elämä on vielä meidän ja meidän täytyy elää ja toimia. Näiden muutamien muistosanojen ja toverien sinulle laulaman laulun jälkeen viemmekin sinut, Anton, viimeiseen lepoon. Jää hyvästi kallis ystävä ja toveri!

Ake Nummen puheen jälkeen lauloi SJ:n Toronton osaston Finlandiakuoro Antonin lempilaulun "Sinä sanoit" ja sen jälkeen astui arkun ääreen Lennard Hjort, joka lausui "Anton Tervolan muistolle" sommittelemansa runon (runo julkaistaan toisessa paikassa lehteä), jonka jälkeen kantajat Eino Salc, V. Kauppila, Martti Vuori, G. Ohman, H. Rönty ja J. Tuovinen kantoivat Antonin hautausvaunuun ja monikymmen lukuinen hautausaattue lähti kohden Mt. Pleasant hautausmaata, jossa Finlandia-kuoron laulettua lauloi vielä Martti Vuori "Toverimme haudalla". Sen jälkeen vielä noin satahenkinen ystäväjoukko siirtyi kauniisti kukkasilla koristettuun Don-haalin alakertaan, missä vielä seurusteltiin omaisten ja ystävien kanssa, sekä nautittiin sinne järjestetystä komeasta kahvi- ja voileipäpöydästä.

Siihen päättyikin yhdet hienoimmista ja suurimmista suomalaisten hautaustoimituksista Torontossa. Mutta Anton Tervolan muisto ja elämäntyö elää vielä kauan hänen ystäviensä muistossa.

Victor Kauppila.

Häiriytyi golfissa, sai sydänkohtauksen

New Yirk. — Yhdysvaltojen edellinen presidentti, kenraali Eisenhower paljasti lokakuun 12 pnä hänen vuonna 1955 saamansa sydänkohtauksen aiheutuneen siitä, että hän menetti mielenmalttinsa ulkoministeriöstä tulleen puhelinkeskustelun keskeyttäessä hänen golfinpeluunsa. Tämän jälkeen hänen on onnistunut välttyä suuttumasta, sanoi hän.

Eisenhower puhui televisio-ohjelmassa, joka oli ensimmäinen "Eisenhowerin presidenttinä olo aika"-nimisessä sarjassa.

Syyskuun 23. pnä 1955 pelasin parhaillaan golfia menestyksellisesti, sanoi Eisenhower. Olin päässyt neljännelle kololle kun minulle ilmoitettiin, että minua odotti puhelu kerhotalossa.

Puhelu oli ulkoministeriöstä ja se koksi "jotain pientä tarjousta". Presidentti haluttiin tavata tunnin kuluessa. Hän palasi jatkamaan golfpeliään ja taas hänet kutsuttiin puhelimeen.

Tämä koski samaa asiaa, joka oli "tärkeä, mutta ei uhkaava". Eisenhowerille soitettiin vielä kolmannen kerran ulkoministeriöstä erään virkailijan toimesta, joka ei tiennyt, että presidentille oli jo ilmoitettu asiasta.

Silloin menetin mielenmalttini, sanoi Eisenhower. Lääkärini sanoi, ettei hän ollut koskaan nähnyt minua sellaisessa tilassa ja että se aiheutti välittömästi sydänkohtaukseni.

1 p. marraskuuta on Algerian päivä

Tunis. — Algerian väliaikainen hallitus julisti torstaina marraskuun 1. päivän 'Ranskan hallituksen ja GPRAn välisten neuvottelujen tuloksena toteutuvan Algerian riippumattomuuden kansallispäiväksi'.

Marraskuun ensimmäisenä päivänä tulee kuluneeksi seitsemän vuotta Algerian kapinan puhkeamisesta.

Parhaat onnittelumme Järjestömme jäsenille ja osastoille tänä 50-vuotisjuhlavuotenamme!

Innokasta toimintatarmoa edelleen kaikessa valistus- ja kulttuuritoiminnassa työtätekevän väestön nautinnoksi ja hyödyksi!

toivottaa

CSJ:n SARNIAN OSASTO

SARNIA ONTARIO

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ

Canadan Suomalaiselle Järjestölle 50-vuotisen toiminnan johdosta!

Liina ja Ivar Kitunen

Sarnia, Ontario

TERVEHDYKSEMME

Canadan suomalaisille CSJ:n

50. JUHLAVUOTENA!

Samalla tervehdimme ja onnittelemme CSJ:n jäseniä ja kulttuurityön tekijöitä, jotka ovat suorittaneet niin suurenmoisen ja arvokkaan työn näyttämön, laulun, soiton ja valistustyön alalla kuluneen 50 vuoden aikana.

Vaalikaamme CSJ:n arvokkaita kulttuuriperinteitä!

Eläköön CSJ:n maanmiestemme yhteistoiminnan kehittäjänä!

CSJ:n Beaver Laken Osasto

V.- ja U.-Seura Jehu

Beaver Laken Naisten Kerho

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

Hyvää menestystä edelleen toivottaa

Ida ja Oiva

Waters Township, Ontario

ONNITTELUNI 50-VUOTIAALLE CSJ:LLE!

KALLE MÄENPÄÄ

GARSON, ONTARIO

TERVEHDIMME JA ONNITTELEMME

CANADAN SUOMALAISTA JÄRJESTÖÄ JA SEN JÄSENISTÖÄ ARVOKKAAN 50-VUOTISEN TOIMINNAN JOHDOSTA!

Kauan eläköön Järjestömme ja sen arvokas kulttuurityö!

CSJ:n SAULT STE. MARIEN OSASTO

SAULT STE. MARIE ONTARIO

CSJ:n Sudburyn osaston sekakuoro Sävel — keskellä johtaja Rauha Mäki.

Anni ja A. Kannisto muistelevat menneitä . . . vuosisadan alusta

"Kittilänmäki' on Sudburyn suomalaisille ainakin yhtä lujasti kiinni pikiintynyt liikanimi kuin on Torontossa "pusuparkki' ja vastaavanlaiset "lempinimet" muille suomalaisasutuksille. Mutta sen nimen alkuperä on hyvin yksinkertainen.

"Se on peräisin vuodelta 1913. Ollessamme tulossa hiljan perustetun osaston tilaisuudesta, Tuomen Matti sanoi tapansa mukaan hieman ilkeillen meille Melvin kadun päässä ja sillä seudulla Donovan-alueella asuneille, että 'tästä eroaa rovaniemeläisten tie'. Mutta kun 'rovaniemeläiset ' on pitkänlainen ja vaikeasti lausuttava sana, niin Matti tokaisi, että 'olkaa vaikka kittiläläisiä'. Siitä lähtien on Donovan-kaupunginosaa sanottu suomalaisten keskuudessa 'Kittilänmäeksi'," selitti vilkas ja vielä nuorekas Anni Kannisto, joka on asunut näillä main vuodesta 1912 lähtien ja ollut vuodesta 1913 alkaen jatkuvasti CSJ:n aktiivijäsenenä.

Pistäytyessämme Anni ja August Kanniston sievässä asunnossa Lockerbyssa, saimme heiltä avomielisen, suoran ja usein hyvinkin merkitsevän vastauksen kysymyksiimme Järjestön perustamisajalta.

August Kannisto on vanha ja lujatekoinen tervaskanto jonka kasvoista ja olemuksesta näkyy kovaa työtä tehneen miehen lujat piirteet, mutta noin 80-vuotisesta iästään huolimatta hän on vielä olemukseltaan ja katsomukseltaan hämmästyttävän nuorekas.

August Kannisto on tullut "valtojen puolelle' jo vuonna 1906. Osallistuttuaan v. 1905 suurlakkoon ja Viaporin kapinaan Kanniston, Sääksmäen pojan, oli etsittävä turvallisempia olinpaikkoja tältä puolen Atlantin. Lokakuussa 1906 hän tuli Bostoniin ja osallistui jo siellä Quincyn suomalaisen työväenyhdistyksen perustamiseen.

Sieltä August Kannisto tuli Torontoon vuonna 1908 ja seuraavana vuonna saapui tänne Sudburyyn.

Vastauksena tiedusteluun August Kannisto sanoi että hän osallistui Toronton osaston a'kutoimintaan, eli siihen, kun sikäläinen nuorisoseura muutettiin sosialistiosastoksi.

"Täällä nikkelialueella olen osallistunut Crean Hillin, Sellwoodin ja Sudburyn osaston perustamiseen, kertoi harkiten August Kannisto.

"Ja August on ollut rakentamassa miltei kaikkia tämän alueen haaleja, ainakin vanhempien osastojen haaleja", ehätti väliin Anni Kannisto.

Anni Kannisto ei tullut suoraan Ilmajoelta tänne Sudburyyn, vaan meni ensin "Copper Cliffiin asti" missä hän oli mm. Virran täyshoitolassa työssä. "Tulimme sitten kävellen rautatietä pitkin tänne Sudburyyn vuonna 1913. Se oli ihanan kaunis kesäpäivä. Sudburyn ja Cliffin välillä ei ollut silloin muistaakseni mitään muuta kuin Gatchellin suuri karjafarmi", sanoi Anni Kannisto ja selitti, että sen jälkeen on rakennettu sille välimaalle 'tervatehdas' ja muut. Siihen aikaan rakennettiin jo eräitä hökkeleitä Ontario-kadun varrelle. Mutta Cliffin ja Sudburyn välillä oli vain avonaista maastoa ja oikein kurainen tie."

"Oliko täällä jo muita suomalaisia naisia silloin?"

"Olihan niitä neljä tai viisi", sanoi Anni Kannisto.

"Sudburyn sosialistiosaston (CSJn nykyisen osaston edeltäjä) perustavaan kokoukseen osallistui muistaakseni kaikkiaan 11 henkeä. Se tapahtui v. 1912", sanoi August Kannisto puhuen harkitusti.

"Minä en ollut vielä silloin täällä. Tulin Cliffistä vasta seuraavana vuonna, mutta minä muistan osaston perustavista jäsenistä ainakin Silvaanuksen ja E. Kuulan, Ida ja Oskar Turjan, räätäli Pennasen, en muista hänen etunimeään, ja Augustin . . . Ja sitten siellä oli ainakin kaksi tyttöä: Sanni Westerholm ja Mary Kasurinen', selitti topakasti Anni Kannisto.

August Kannisto kertoi olleensa Cliffissä nuoriso-osaston jäsenenä ja osallistuneensa raittiusseuratoimintaan. Yksi syy — sen lisäksi että kannustavana tekijänä oli suomalaisten siirtolaisten yhteistoiminnan tarve ja uusi sosialistinen aate — Sudburyn osaston perustamisessa oli se, että täällä oli hieman vapaampi toimintamahdollisuus kuin "yhtiön omistamissa kylissä" selitti August Kannisto.

Palauttaen mieleen Sudburyn sen aikaisen alkeellisuuden, August Kannisto sanoi, että "tipponakin" (asemana) palveli vielä umpivaunu mikä oli "ankkuroitu" King Edward-hotellin kohdalle. "Vasta minun tänne tuloni jälkeen ruvettiin rakentamaan CPR:n nykyistä asemaa', sanoi August Kannisto muistellen, että se olikin hänen ensimmäinen työmaansa Sudburyssa.

Kannisto tunnetaan vanhana puutyömiehenä Sudburyn seudulla. Kun kysyimme häneltä monenko talon rakennustyöhön hän on täällä osallistunut, Augustilta meni ensimmäisen kerran haastattelun aikana "sormi suuhun". Hän ei oikein tietänyt mitä sanoisi. Mutta lopuksi hän arveli osallistuneensa "ainakin 40 tai 50 talon rakentamiseen".

Hän oli pitkiä aikoja Labarge-yhtiön palveluksessa ja myöhemmin toimi omiin nimiinsäkin.

Vastauksena tiedusteluun, mitä hän on tehnyt "Cliffistä" tulonsa jälkeen näiden kymmenien vuosien ajan Sudburyssa, Anni Kannisto sanoi iloisesti: "Kulkenut päivätöissä. Siivonnut ihmiten nurkkia ja paikkoja päivästä toiseen."

Entäs toiset tytöt?

"He olivat tiskareina hotelleissa ja ruokapaikoissa tai päivätöissä kuten minäkin", sanoi Anni.

"Elämän yksitoikkoisuus ja nuorekas pyrkimys parempaan veti kuitenkin voimakkaasti nousevan työväenliikkeen rientoihin", selitti Anni edelleen.

"Ensiksi toimimme Elm-kadulla olevan Starin rakennuksen kellarissa — myöhemmin Jauhiaisen kellarissa . . .", sanoi August Kannisto.

". . . ja esitimme suuriakin näytelmiä Meillä oli komea voimisteluseura, laulukuoro ja kaikenlaista muuta toimintaa", huomautti väliin Anni Kannisto.

Minkälaisia olivat kaupungin kalut siihen aikaan?

"Hyvin lyhyitä ja alkeellisia sikäli, että niiden varsilla oli vähän a oja, mutta runsaasti karjaa ja ampaita", muisteli Anni.

"Ja kukaan ei tietänyt sellaisten korpiseutujen olemassaolosta kuin nykyinen New Sudbury tai Lockerby", selitti taas August.

"Jaa, että ensimmäisiä liikemiehiäkö?" sanoi Anni vastauksena erääseen kysymykseen. "Muistelen, että Turja perusti tänne ensimmäisen poppiliikkeen, minkä hän myi Kuulalle joka sitten myi sen Nurmen Kassulle joka yrittävänä ja raittiina miehenä rupesi siinä pärjäämään."

Ketkä olivat ensimmäisiä "automiehi" täällä kysyimme puolestamme Augustilta. "Reippaan Jussi ja Ajolan Jussi jos en väärin muista", sanoi August.

Liikennelaitoksesta puheen tullen selitti Anni Kannisto, että "jokaisen hotellin takapihalla oli hevostalli, mistä sai vuokrata hevosen tarvittaessa."

"Lääkäreitä taisi olla täällä silloin kolme", muisteli August. "Niitä voi olla ehkä useampiakin mutta emmehän me siihen aikaan lääkäreitä tarvinneet", sanoi tähän asti miltei terveyden perikuvana ollut Anni Kannisto. "Sitten tänne tuli vuonna 1916—17 paikkeilla tri Koljonen, joka osallistui aktiivisesti mm. Vapauden perustamisvaikeuksien ratkaisuun yhdessä hiljan kuolleen Jacob Järviksen ja monen muun kanssa."

Kummatkin haastateltavamme osallistuivat luonnollisesti osaston ensimmäisen haalin rakentamiseen. "Muistan sen kuin eilisen päivän", kertoi innokkaasti Anni Kannisto. "Liberty-haalin rakennustyöt aloitettiin helmikuun 14 päivänä. Silloin oli kiljuvan kova pakkanen. Miehet tekivät talkootöinä ainakin viikon tai lahjoittivat — jos olivat muualla töissä — rahaa sikäli että voitiin palkata työvoimaa ja me akat autoimme osaltamme keittämällä talkoolaisille ruokaa ja kahvia.

Molemmat Kannistot osallistuivat vuonna 1917 Vapauden perustamiseen ja ovat olleet lehtiemme lukijoita ja horjumattomia kannattajia siitä lähtien. Tosiasiassa August Kannisto palveli lehden perustamisesta alkaen aivan lähivuosiin saakka Vapauden johtokunnassa.

Paljon oli tällä Järjestömme esiraivaajaparilla kerrottavaa — ja paljon enemmän heiltä voitaisiin "lypsää" kyselemällä arvokkaita kokemuksia ja opetuksia yli 50-vuotisen järjestötoimintansa ajalta. Rajoitettu tila ei siihen kuitenkaan tällä kertaa anna mahdollisuut.a.

Mutta ylläolevakin osoittaa kolme seikkaa: Että Järjestömme sai alkunsa ja kehittyi Canadan suomalaisten siirtolaistyöläisten tarpeista; että Järjestön juuret ovat syvällä kansalaistemme riveissä siksi, kun se on palvellut nimenomaan työtätekevien asiaa, työtätekeviähän me kaikki olemme, kuten August selitti, ja että Järjestömme perustajat ovat sanan varsinaisessa mielessä myös Canadan esiraivaajia ja rakentajia.

"Jatkukoon se yhtä kunniakkaana"

Jatkoa 2. sivulta

me vuosina on järjestömme tukenut Canadan erinäisiä rauhanliikkeitä keräämällä nimiä ydinaseita vastaan ja aseistariisumisen puolesta.

Kunniakkaalla tavalla on Järjestömme kulkenut tämän taipaleen. Vaikka on tullut tehdyksi erehdyksiäkin, kuten ihmiselämän kaikilla aloilla tehdään virheitä yleensä, niin järjestön oikeat ratkaisut ja yleishyvää edistäneet toimet ovat sittenkin paljon kaikkien erheitten yläpuolella.

Canadan Suomalainen Järjestö kutsuu tänä 50-vuotis-kultavuotena kaikkia hyvää tarkoittavia kansalaisiamme liittymään riveihinsä ja työskentelemään kuoroissa, näyttämöllä ja monissa muissa järjestötehtävissä.

Jatkukoon yhtä kunniakkaana ja menestyksellisenä Järjestön toiminta eteenkin päin. — S. P.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Viking Meat & Sausage Co.
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
10 Willison Sq. EM. 3-7618
(1 kulma etelään Dundas-Spadina kulmasta)
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista torstaihin klo 8 ap.—6 ip., perjantaisin klo 8 ap.—7.30 ip., lauantaisin klo 8 ap.—5 ip.

ALA VALITA — ANNA MANKISEN VALITTAA
Jos olet talon osto tai myyntiaikeissa soita MR. R. REYNO HO. 1-1116
UNO MANKIN REALTOR
332 DANFORTH AVE. TORONTO, ONTARIO
Toronto Real Estate Boardin jäsen

Toiset juhlivat, muutamat eksyvät kulta-alueella

Timmins. — Tämän lyhyen syyskesän jälkeen alkaa kuoromme harjoitukset. Timminsin ja South Porcupinen kuorolaisten yhteinen kokous oli lokak. 16 pnä Timminsin haalilla ja siellä tuli päätökseksi, että harjoitukset pidetään Timminsin haalilla maanantaina, lokakuun 23 pnä kello 8 illalla, entuudestaan pidetyn Glenysin johdolla. Jos Sinulla luki'a, on laulutaitoa ja tahdot kehittää sitä sekä nauttia siitä, niin tule mukaan ja huomauta tuttavallesikin. Kuorossa on kyllä tilaa ja sen harjoitustilaisuudet ovat rattoisia. Mitä isompi on kuoromme sitä mahtavammin kaikuvat sen laulut Port Arthurissa ensi kesän suurjuhlissa.

Tässä tulee nyt sitten niin kuin ensi hälyytyksenä tieto Järjestömme 50-vuotisjuhlista, jotka on päätetty pitää täällä marraskuun 19 pnä.

Kyllä sen tietämän pitää, että kun täällä kultaperukalla pidetään kultavuoden juhlat, niin kyllä siellä on juotava vahvasti kahvikultaa oikein oman kullan kanssa. En rupea nyt tässä leuhkimaan niistä juhlista näin aikaisin, mutta sanon vain sen verran, että silloin saamme nauttia juhlahumusta. Mainittakoon vielä, että siellä lupasi antaa hyvää ohjelmaansa siinä tilaisuudessa.

* * *

Pari metsästäjää joutui täällä eksyksiin, mutta poliisit löysivät heidät Jessop-township alueelta. Virkakunnan puolesta on kaupungin lehdessä neuvottu metsästäjiä. Metsään mennessä pitäisi olla mukana kartta, sanotaan neuvoissa ja kompassi sekä sen verran tietoa kompassista että ymmärtää kumpi pää neulasta osoittaa pohjoiseen. Lisäksi pitäisi olla vedenpitävä tulitikkuastia, veitsi, villavaatteet ja pieni paketti lisävaatteita sekä vähän ruokaa. Missään tapauksessa ei pidä eksyksiin joutuessaan hermostuen juosta itseään märäksi ja väsyksiin ettei pysty huolehtimaan itsestään kylmän yön aikana.

* * *

On vaarallista antaa lasten leikkiä tulitikuilla. Kun 4-vuotias Randy Treblay Matagamin alueella meni leikkimään tulitikku en kanssa ullakolle, syttyi koko talo palamaan.

* * *

Hearstista tiedoitetaan, että sikäläisellä Selin Co. sahamyllyllä on ollut lakko kaksi viikkoa. Kysymys on palkkojen korottamisvaatimuksesta. Lakkovahdit ovat eristäneet alueen täydellisesti.

* * *

Talvikin näyttää täällä tapojaan pukien viime lauantaina maan valkoiseen vaippaan. Ilman lämmitessä haihtui valkovaippa pois ja nyt kaiketi alkoi se "intinkesä", joten kuukauden toista saa vielä jalkamme painella sulaa maata? — O.L.

Kauppamatkustaja: "Olen jo toista viikkoa yrittänyt päästä teidän puheillenne. Koska voisin tavata teidät?

Liikkeenhoitaja: "Sopikaa kohtaamisesta sihteerini kanssa.

Kauppamatkustaja: "Olen jo viettänyt yhden illan sihteerinne kanssa ja meillä oli aika hauskaa, mutta siitä huolimatta haluaisin vielä keskustella teidänkin kanssanne."

Aino Lahti "Niskavuoressa", Sudburyn näyttämöllä.

CLUB news

Editorial

Two Contrasting Situations

The two great industrial giants of the world, the USA and the USSR, are now in the midst of deliberations on internal situations of an entirely dissimilar nature.

In the USA last week President Kennedy expressed his government's concern over the ever-increasing large scale rise in unemployment. There are now some 4 million without work in the USA and labour leaders are afraid this figure may rise to 5½ million this coming winter. In other words, 80,000 new jobs need to be created every week for a year to take care of those workers presently unemployed!

It is not likely this will happen but if it should, it would solve only a small part of the problem, according to Stanley Ruttenberg, director of research for the AFL-CIO. He estimates that 4 million new jobs a year are needed in the 1960's Breaking down the figures, he estimates that 1½ million new workers will enter the labour force every year in the 60's and 2½ million workers a year will be displaced by automation and technological advances in industry.

Unemployment insurance and supplementary unemployment benefit plans will ease the hardships of many of the unemployed, but certainly the future looks very bleak and uncertain for many millions of American workmen.

In the USSR this week, the 22nd Congress of the Communist Party of the Soviet Union is in session to accept a new program for the party which will map out the general development of the Soviet Union over the next 20 year period. It is a program of transition from socialism to communism, wherein each will work according to his ability and receive according to his need.

It is also anticipated that by 1980 the living standards in the USSR will be the highest in the world where free rent, free transportation, free education, free bread, free medical services will be supplied to the **whole** Soviet population.

It is interesting to note that all this tremendous development will have taken place in the short period of 63 years (1917—1980). And in that time the Soviet people faced the crippling effects of World War I, the proletarian revolution, the counter revolution and war of intervention, the famines of 1921 (when the old League of Nations refused them financial assistance) and the terrible loss of life and property in World War II, all this coupled with the fact that prior to 1917, Russia was one of the most backward, semi-feudalistic nations of the world.

Seeing as all the previous short and long-range plans of the Soviet Union have been fulfilled, there is not a reason in the world to suspect that the present long-range plan will not also be fulfilled.

This is the nation that operates under a "totalitarian, tyrannical regime" as the Western political leaders and press so fondly call them as opposed to the USA the "leader of the 'free world'." Which nation do YOU think has the best future prospects?

Reminders

Toronto. — Yritys Athletic Club Hallowe'en Costume party at the Don Hall, Thurs., Oct. 26, 8.30 pm. Admission 75 cents per person in costume $1.00 per person not in costume. Adults gym classes every Thursday night at 8 and children's gym classes every Sunday morning at 10.00.

Long range reminder: Finnish Organization 50th Anniversary Concert at the Don Hall, Sunday, Dec. 10.

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-6231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN DI 4-3508
215 Van Norman St.
Port Arthur, Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Port Arthurissa on harrastettu näyttämökulttuuria yli 50 vuotta ja harrastetaan vieläkin. Vuonna 1958 esitettiin monien muiden näytelmien ohella kuuluisa draama "Kaasuvalo". Yllä "Kaasuvalon" esittäjät.

TILATKAA VAPAUS!

523 DOMINION SQUARE BLDG., MONTREAL, P. Q., UNIVERSITY 1-8311
244 BAY STREET, TORONTO, ONT. EMPIRE 2-5221
Ah-h, olla jouluna Suomessa! Nähdä omaiset jälleen — ja antaa heidän nähdä teidän perheenne! Miksi ei? Ottakaa SAS 17-päivän säästö huvimatka ja säästäkää jopa $136. Lennätte DC-8 jet Atlannin yli, tai napareittiä, varustettuna erikoisella SAS Maitre de Cabine palvelulla . . . Kuuma, maukas ruoka . . . ystävällinen scandinavialainen henkilökunta. Jos te ette voisi mennä, niin tuottakaa omaisenne tänne samoilla alhaisilla hinnoilla! Tiedustelkaa SAS matka-asiamieheltä, tai SAS:ista.
*EDESTAKAINEN SÄÄSTÖ MATKA MONTREALISTA NEW YORKIN KAUTTA, MAALISK. 31 P. 1962

SAS'in lentolinjaa edustavat:

O.K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

COCK O' THE NORTH REHUSEOKSET maidontuottajain lempiseoksia koska niiden avulla pysyy maidontuotanto korkealla

Maitokarjan rehuseoksia
Maidontuottajien lempirehuseoksia

16% maitokarjan seos melassin kera	3.90
24% maitokarjan seos melassin kera	4.10
32% maitokarjan seos melassin kera	4.45
Poikivien lehmien rehuseos melassin kera	4.10

Ylläolevat hinnat 100 paunalta

Vasikkain rehuseoksia
Kasvattavat tuottoisaa maitokarjaa

24% vasikkain alotusjauhot
25 lbs. 1.50 — 50 lbs. 2.85 — 100 lbs. 5.50
20% vasikkain kasvattaja .... 50 lbs. 2.55 — 100 lbs. 4.90
Maidon sijainen seos .... 25 lbs. 4.75

KARJAN MINERAALISEOS
100 lbs. 5.50 — 50 lbs. 2.85 — 25 lbs. 1.55
BRAN 2.75 — SHORTS 3.25 — MIDDLINGS 3.60

SUOMALAINEN PALVELU
Edward Grain LTD.
APULANTAA, HYÖNTEISMYRKKYÄ
SUOSITTUJA REHUSEOKSIA
SIEMENIÄ, VILJAA JA SUOLAA
PUHELIN OS. 5-6421
COCK O' THE NORTH FEEDS
66 ELM ST. WEST SUDBURY

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

AUTO- ja TROKI-
JOUSIEN
PALVELU
• EXPERTTITYÖ
• NOPEA PALVELU KORJAAMOSSAMME
• YLEISTÄ SEPÄNTYÖTÄ
WOROBECK
SPRING SERVICE
Puh. OS. 5-8492
118 Regent St. S. Sudbury

REUMAATTINEN KIPU
ja kipu joka aiheutuu niveltulehduksesta (arthritis), kihdistä (gout), lonkkasärystä (sciatica) ja noidan-nuolesta (lumbago) tulee helpotetuksi Deightonin yrtti-(herb) lääkkeellä. Erikoisten yrttien parannuskyky on hyvin tunnettu ja tämän lääkkeen seoskaavan on keksinyt 50 vuoden kokemuksen omaava lääkeyrtti-spesialisti, se on kuin lääkärin resepti ja sisältää monta ainetta ei vain yhden.
Aloittaaksenne helpotuksen saamisen kiusallisesta kivusta miltei heti, alkakaa käyttämään Deightonin yrtti lääkettä.
PULLO 2.95
ynnä 25c postitukseen
KARI PHARMACY
Puh. OS. 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

"Vetovaimon" koko näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla perjantaina, kello 7 illalla. Kaikki mukaan, please.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Visan ja Alertsin konsertti Finnish-haalilla sunnuntaina, lokak. 22 pnä.

Naistenkerhon kokous Finnish-haalilla tiistaina, lokakuun 24 pnä kello 7.30. Kaikki mukaan, please!

Voi ottaa vastaan vieraita

Saamiemme tietojen mukaan maanantaina sairaalaan joutunut Untamo Mäkelä on jo siinä kunnossa, että hän voi vastaanottaa vieraita. Hän on kuitenkin Sudburyn General-sairaalassa huoneessa No. 602, eikä Memorialissa kuten saamamme virheellisen tiedon mukaan aikaisemmin kerroimme.

ATKINSON
DRESSMAKERS' SUPPLIES
HATUNTEKOTARPEIDEN
ELOKUUN MYYNTI
Puh. OS. 4-0575
7 Cedar St. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä

Anistipat 65c, 1.25 & 2.25
Astma-pullolääke 2.00 & 3.00
Astma-kapselit 25-2.50, 50-4.50
B-vitamiinikapselit 1.50
C-vitamiinikapselit 1.50
Diana-tipat 2.50
Eksemasalva 1 uns. 1.00
2 uns. 1.75
Eurooppalaiset kuumelasit 1.25
Flu- ja kylmyyden pillerit 1.25
Hoffman-tipat 50c, 1.00 & 2.00
Hermolääke 1.50 & 2.75
Hotapulveria 12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva 50c
Jodisalva 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kolikkitipat 65c, 1.25 & 2.25
Kamferttisprii 50c, 1.00 & 2.00
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. 2.50
Kylmyyden tipat 1.00 & 2.00
Kalkkimaitopillerit 100-85c
200-1.50
Kalkkimaitopulverit ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.50
Lapamatokapselit 3.75
Lasten kuumelääke 2.60
Lyijyvesi 75c
Mikstuura 65c, 1.25, & 2.25
Mentholi- ja kamferttisalva 75c
Munuais- ja selkäkipulääke, pullo 1.50 & 2.50
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo 1.50 & 2.50
Munuaispillerit 59c, parhaat 1.25
Mustajuuri, 1 pauna 2.00
Mizarh-reumatismisalva 5.00
Nivea kasvokerma 1.33
4711 Eau de Colognea 1.75 ja 3.00
4711 Tosca Colognea 2.00 ja 3.00
4711 Saippua 2.00
4711 Tosca hajuvesi 1.50, 5.00, 12.00
4711 Yö- ja päiväkasvokerma 90c
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma 1.00
4711 Hiu toniikki 1.75
"Pure" Silvikrin hiusvoide 5.00
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) tus. 90c—2 tus. 1.65
Paras hilse hampoo 1.75
Peräpukamavoidepuikot laat. 1.75
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat. 1.75
Riikabalsami 1.00 & 2.00
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit 30-2.00, 60-3.50
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismisalva 1 uns. 1.00
2 uns. 1.75
Reumatismilinimentti 75c & 1.25
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke 1.00 & 1.50
Rautapillerit 100-1.25
Rauta- ja maksakapselit 50-1.75
Sydänvahvistustipat 75c & 1.50
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva 50c & 1.00
Salisylaati-pillerit 1.00-1.50
Salisylaatipulverit 8 uns. 1.25
1 p. 2.00
Suolahappokapselit 50-1.75, 100-2.75
Selänkipuvöitä, keskik., isoja 6.95
Suojasalva, purkki 1.25
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä — 100 1.50
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit 85c & 1.79
Vatsalääke ruoansulatushäiriöille, pullo 1.50 & 2.00
Verenpuhdistuslääke 8 uns. 1.50
Vahvat selänkipulaastarit 1.39
Varmuusesineitä, tus. 1.50 ja 3.00

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 15c, 3 p. 30c, 5 p. 45c.
Kari Pharmacy
PUHELIN OS 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

CSJn 50-vuotisjuhlaa järjestellään jo Beaver Lakella

Beaver Lake. — Canadan Suomalainen Järjestö viettää tänä vuonna historiallista muistojuhlaa järjestön täyttäessä 50 vuotta. Tämä on sellainen historiallinen tapahtuma suomalaisen siirtokansankin elämässä, että sitä ei kyllin voida arvostaa. Järjestön työhön ja elämään sisältyy niin paljon työtä ja rakentamista kulttuurisella y.m. rintamalla, että siitä voitaisiin kirjoittaa suuri ja arvokas historiallinen teos. Kaikki järjestömme osastot valmistuvat tämän historiallisen muistojuhlan viettoon. Täälläkin Majavajärvellä parhaillaan valmistaudutaan juhlan viettoon ja onkin juhlapäiväksi määrätty marraskuun 12 päivä. Muun ohjelman ohella emme malta olla mainitsematta että tähän juhlaan on omassa kylässä asuva touhun ja puuhan mies Werner Lammi kirjoittanut yksinäytöksisen näytelmän 'Karjamajan tyttö'. Meillä on siis kirjallisiakin kykyjä jotka ovat pitäneet 'kynttilää vakan alla'. Muutakin ohjelmaa tulee olemaan josta lähemmin voimme ilmoittaa juhlan lähestyessä, nyt jo näin ajoissa voimme mainita juhlasta että kansa tietää varautua tätä historiallista tapahtumaa varten. — N.

Kahden seuran Visan ja Alertsin konsertti 22 pnä

Kuten on lehtemme ilmoitusosastolla kerrottu, kahden seuran, Visan ja Alertsin erikoiskonsertti on Finnish-haalilla Sudburyssa, sunnuntaina, lokakuun 22 pnä alkaen kello 7.30 illalla.

Ohjelma on monipuolinen ja lupaa erittäin nautintorikkaan illan katsomolle.

Ohjelmasta mainittakoon Sudburyn mandoliiniorkesterin esitykset, Visan nuoret voimistelijat, 'pölkkypäät", tanssia — miss Kainola, duetto Judy Tammi ja Douglas Grenon, haitarinsoittoa Karl Pukaran oppilaat square-tanssia Visan nuoret, laulua Alertsin tytöt, puhe, laulua Sävel-kuoro, runo Unto Penttinen, voimistelua Alertsin ja Visan tytöt, haitarisoolo Risto Hako-oja, tanssia Alertsin tytöt ja kuvaelma 'Vanhuksen ystävä". Lisäksi on tervehdys anat. Ohjelman esittäjänät toimii Karl Palomäki. Ravintoliput $1.00.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa tähän kahden seuran erikoiskonserttiin!

Railakkaat tanssit Beaver Lakella lokakuun 28 pnä

Beaver Lake. — Jo näin ajoissa ilmoitamme yleisölle, että Beaver Laken V.- ja u.-seura Jehu järjestää railakkaat tanssit S. J. Beaver Laken Osaston haalilla lauantai-iltana, kuluvan kuun 28 päivänä. Ei siis ensi lauantaina vaan seuraavana. Hyvä soitto josta ilmoitamme lähemmin myöhemmin. Ovi. y.m. palkinto a jaetaan. Erikoista on myöskin se että nämä tanssit ovat naamiotanssit oten iloa ei tule puuttumaan. Ruvetkaa jo suunnittelemaan naamioita. Myöskin on erikoista se että haalin alakertaan on järjestetty bingopeli johon voivat osallistua niin nuoret kuin vanhatkin. Saapukaa joukolla urheilutyttöjen ja poikain järjestämään tilaisuuteen. Siten o altanne avustatte tulevana talvena Jehun hiihtäjiä aas ulkopuolisiin kilpailuihin. Siihenkin hommaan tarvitaan rahaa. Älkää siis unohtako Jehun naamiotanssea ja bingopeliä tämän kuun 28 pnä. — N.

Kehoittaa etnillisiä ryhmiä avustamaan Ontario-sairaalaa

Canadan henkistä terveyttä edistävän yhdistyksen (Mental Health Association) North Bayn aluejohtaja Austin Sevel puhui mainitun järjestön osaston johtokunnan kokouksessa Sudbury General-sairaalan auditoriumissa korostaen mm. sitä että North Bayn mielenvikaisten parantolassa (Ontario Hospital) tarvitaan vieraskielisiä sanomalehtiä ja kirjoja.

Selittäen, että monilta siellä olevilta etnillisiltä ryhmiltä puuttuu kirjallisuutta Saksan, Ranskan Italian, Ukrainan, Puolan ja Suomen kielellä mr Sevell kehoitti keräämään näiden ryhmien kielellä kirjoitettuja kirjoja ja lähettämään niitä mainitulle sairaalalle.

Mrs. D. H. Forster otti vapaaehtoisesti tehtäväkseen kirjalahjoitusten vastaanoton ja niiden lähettämisen.

"Seitsemän veljestä", suomalaisen kirjallisuuden suurmiehen Aleksis Kiven kuolemattomasta kansanelämän kuvauksesta sovitettu näytelmä on esitetty useamman kerran CSJ:n Sudburyn osaston näyttämöllä. Ylläoleva kuva on kohtauksesta, missä veljekset olivat lukkarin luona koulussa.

Ehdottaa laajennetun TPKn kokouksen lykkäämistä ensi tammikuuhun

CSJ:n Sudburyn osasto ehdottaa Järjestön keskukselle ja Vapaus kustannusyhtiölle, että laajennetun TPK:n ja Vapauden yhtiökokous pidettäisiin vasta tammikuussa eikä marraskuun 11—12 pnä, kuten on suunniteltu.

Osasto perusteli tiistai-iltaisessa kokouksessa tätä esitystään sillä, että jäsenistöllä ja lehden lukijakunnalla ei ole riittävästi aikaa valmistautua näitä kokouksia varten siksi kun nyt kiinnitetään kaikki voimat Järjestön 50-vuotisjuhlien järjestämiseen käynnissäolevan haastekampanjan onnistumiseen ja pian alkavan lehtiemme levitysryntäyksen toteuttamiseen. Osastoilla ja jäsenillä ei ole tässä tilanteessa tilaisuutta keskustella etukäteen kokousasioista ja niin on olemassa vaara, että näistä tärkeistä kokouksista tulee vain "muodollisia" tilaisuuksia, joista ei olisi todellista hyötyä, ei ainakaan niin paljoa kuin voisi.

Kokouksen alussa hyväksyttiin lämpimäsi tervehtien osaston kaksi uutta jäsentä. Naiset näyttävät pitävän jatkuvasti yllä jäsenvärväystä.

Myös kuultiin, että pitkän aikaa keskustelun alaisena ollut Lockerbyssa sijaitsevan urheilukentän myyntikauppa on lyöty lukkoon — että kaupasta on saatu sovittu käteismaksu ja että loppusumman maksusta on tehty asianmukaiset järjestelyt. Kokouksessa ilmaistiin myös, että osaston ja Alertsin johkunta tulevat keskustelemaan yhteises ä kokouksessa eräistä järjestelyistä ja että osaston jäsenet ovat valmiina avustamaan Alertsia 'talkootöiden" muodossa silloin kun kentältä tulee siirrettäväksi istumapaikat ja pukuhuone Alertsin ja Visan uudelle urheilukentälle.

Kokous kiinnitti erikoista huomiota marraskuun alussa alkavaan Vapauden ja Liekin levitysryntäykseen sekä Järjestön 50-vuotisjuhliin.

Lehtiemme levitystyön edistämiseksi lupasi osaston lehtikomitea yhdessä asiamiesten ja naisten kanssa ryhtyä tarpeellisiin alkuvalmisteluihin siinä mielessä, että lehtiemme lukijat ja kannattajat yleensä voivat antaa siinä apuaan.

Kokoukselle tiedoitettiin, että marraskuun 5 pnä kello 5 illalla tarjoillaan Finnish-haalilla järjestettävässä Järjestön 50-vuotisjuhlassa hyvä kalkkunapäivällinen jälkiruokineen. Aterian hinta — ja mitään sisäänpääsyä ei tietenkään peritä — on $1.50 aikuisilta ja 75c lapsilta.

Marraskuun 18 pnä on suuret uhlatanssit, joissa jaetaan arvokkaat ovipalkinnot kolmelle "onnen myyrälle" ja seuraavana päivänä, marraskuun 19 pnä on varsinainen 50-vuotisjuhla, mihin on varattu aivan erikoinen ohjelmisto.

Uudeksi talonmieheksi kuudesta hakiasta valittiin Lempi Mäki sillä perusteella, että siinä toimessa menestyy parhaiten — varsinkin silloin kun on suuria häitä ja muita juhlia lähekkäin — taloudenhoitaja, jolla on omasta takaa apua (mies tai vaimo) silloin kun on todella kiire. Tointa hakeneiden joukossa oli muitakin oikein hyviä ja tunnettuja henkilöitä, joille kaikille kiitos. mutta kun vain yksi paikka oli avoinna, niin yksi tuli valituksi ja valinta tehtiin yllämainitulla perusteella.

Kokouksen lopussa esitti rahastonhoitaja K. Salo yksityiskohtaisen selostuksen osaston tuloista ja menoista syyskuun ajalta. Samalla kertaa hän oli suorittanut laskelmia Finnish-haalin vakituisista menoista— sisältyen siihen lämmitys, valot, vesi, taloudenhoito, verot ja palovakuutukset mistä koituu yhteen laskien yli $15.00 menot joka päivää kohti.

Kokous otti kiitollisuudella vastaan tiedon, että harvestibingoon oli lahjoitettu oikein avokätisesti kasviksia, hedelmiä ja muita tavaroita, että harvestibingo sai hyvän yleisökannatuksen ja että puhtaaksi tuloksi saatiin siitä yli $160.00. Osaston puolesta lämmin suurkiitos kaikille.

Nels Thibault Hamiltonissa

Hamiltonista saatujen tietojen mukaan Mine-Mill union terveys- ja huoltoasian johtaja Nels Thibault on toistaiseksi Hamiltonissa antaakseen sikäläisten terästyöläisten tietää, mitä heidän nimissään ja varoillaan tehdään Sudburyssa kaivosmiesten rivien hajoittamiseksi.

Thibaultin kerrotaan sanoneen terästyöläisille, että "parhaitten saatavissa olevien tietojen mukaan terästyöläisten varoja käytetään $100,000 kuukaudessa reittaukseen jo järjestynei.ä työläisiä vastaan Sudburyssa.

TILATKAA VAPAUS!

"Vetovaimosta" syyskauden huomattu vetonumero

Kaikki merkit viittaavat siihen, että hauskoista kirjallisista tuotteistaan tunnetun Hilja Valtosen "Vetovaimon" esityksestä tulee Sudburyssa nyt alkavan näytelmäkauden ensiluokkaisen hyvä vetonumero.

Syventymättä tässä yhteydessä yksityiskohtaisemmin asiaan, kehoitamme näyttämötaiteen ystäviä ja kannattajia kiinnittämään erikoishuomiota — kunhan näytelmän virallinen ilmoitus julkaistaan — tämän näytelmän roolihenkilöihin: Silloin on runsaassa määrin 'remmissä' todella hyviä näyttelijöitä — muiden tekijävoimien lisäksi myös vanhoja mestareita, joita ei ole hetkeen aikaan nähty ja lisäksi uusia lupaavia nuoria, jotka tulevat varmaan ilahduttamaan katsomoa. Tämän lupaavan henkilökunnan kärjessä eli ohjaajana on Helen Grenon, joka tunnetaan luontaisten musiikki- ja näyttelijälahjojensa lisäksi myös pystyvänä ja tarmokkaana ohjaajana.

Kaiken lisäksi 'Vetovaimo" on erittäin hauska, ripeässä tahdissa liikkuva ja mielenkiintoinen näytelmä, jota seuratessa haihtuvat arkiset huolet ja jokapäiväisyydet.

Kuinka perusteellisesti on tämän näytelmän esitykseen valmistauduttu, siitä saadaan pikkukuva siitäkin, että sen onnistumisen hyväksi valmistetaan eli maalataan uusia kulissejakin.

"Vetovaimon" esitys tapahtuu Finnish-haalilla sunnuntaina, lokakuun 29 pnä. Uskomme, että sitä kannattaa tulla katsomaan sekä läheltä että kaukaa. — Näytelmän harjoitusta seurannut.

Ruanda rauhaton

Bryssel. — Ruandassa, Keski-Afrikassa, Kongon itäpuolella on puhjennut jälleen levottomuuksia. Usumburan radiossa luetussa tiedotuksessa sanottiin, että belgialaiset joukot ovat ryhtyneet maassa suureen hyökkäykseen kanta-asukkaita vastaan.

Gillis turvautuu taasoikeuslaitokseen

Don Gillis tiedoitti tiistaina, että hän yrittää ehkäistä oikeuden esteuomion perusteella mainitun union kansallisen johtokunnan presidentti Kenneth Smithin toimimasta tuhansien sudburylaisten jäsenten haluamalla tavalla mainitun osaston holhousasemaan saattamiseksi.

Union sääntöjen mukaan kansallinen presidentti voi määrätä minkä tahansa paikallisosaston väliaikaisesti holhouksen alaiseksi jos neljäsosa osaston jäsenistä sitä haluaa. Mr. Smith on tiedoittanut saaneensa 6,500 jäsenen allekirjoittaman anomuksen, että kansallinen johtokunta panisi sääntöjen määrittelemällä tavalla Sudburyn osaston holhouksen alaiseksi, jotta voitaisiin torjua terästyöläisten uniojohdon reittaus ja samalla päästä tyydyttävään sopimukseen yhtiöiden kanssa uudesta työehtosopimuksesta.

Mr. Gillisin tarkoituksena on estää — oikeuden päätöksen avulla — näiden tuhansien jäsenten tahdon toteuttaminen.

Samaan aikaan tiedoitettiin, että mr. Gillis lähetti tiistaina Incolle kirjelmän, missä ehdotetaan neuvottelujen alkamista uudesta työehtosopimuksesta. Union kansallinen johto tiedoitti jo aikaisemmin, että sen toimesta on esitetty neuvottelujen alkamista Incon ja union välillä uudesta työehtosopimuksesta, Mr. Gillis ilmoitti tiistaina, että CLC on luvannut "kolme eksperttiä" auttamaan nyt ehdotettuja neuvotteluja.

Kaivosmiesten keskuuteen on yleensä leviämässä sellainen käsitys, että terästyöläisten union reittaus on juuttunut M-M jäsenistön nujaan vastarintaan ja että suurista rahavaroistaan ja niiden avulla järjestetyistä mainostuskampanjoistaan huolimatta terästyöläisten union nuottaan on jäänyt kovin vähän "kaloja". Tällaisen kuvauksen antoi lehdellemme eilen aamulla eräs suomalainen kaivosmies, jolla on pitkäaikainen palvelu Incossa takanaan.

Neuvostoliitto aloittanut kommunismiin siirtymisen

(Jatkoa 1. sivulta)

Että Länsi-Berliinistä on muodostettava demilitarisoitu vapaakaupunki,

Että Kiinalle myönnetään edustusaikka YKssa.

Että YKn 'ruostuneessa koneistossa" on tehtävä huomattavia parannuksia ja

Että Eurooppaan ja kaukoitään muodostettaisiin ydinasevapaat alueet ja allekirjoitettaisiin hyökkäämättömyyssopimus NATOn ja Varsovan liiton maiden välillä.

Työnantajat uhkaavat taas työsululla rakennustyöläisiä

Toronto. — Täkäläisiä rakennustyöläisiä uhkaa ensi maanantaina uusi työnantajain järjestämä sulku, mikä voi keskeyttää kaikki rakennustyöt.

Rakennusyhtiöiden järjestö — Toronto Builders Exchange — uhkaa sululla 400 betoniraudoittajaa.

Betoniraudoittajat, jotka kuuluvat International Association of Bridge, Structual and Ornamental Ironworkers unioon, ovat avustaneet viikottain rahallisesti samaan unioon kuuluvia, nyt lakossa olevia teräsalan rakennustyöläisiä.

Tämä uusi sulku-uhka on viimeisin esimerkki Toronton alueen rakennusteollisuudessa vallitsevasta ännitystilasta.

Brittiläinen Guiana etsii lainoja

(Jatkoa 1. sivulta)

ne maat köyhiksi.

Hän arvosteli niin idän kuin lännenkin suuria varustelumenoja ja sanoi, että jos näistä käytettäisiin edes murto-osa ulkomaille annettavaan apuun, niin kaikkien alikehittyneiden maiden ongelmat tulisivat ratkaistuiksi.

Tri Jagan matkusti eilen autolla Ottawaan, jossa hänen on määrä tavata useita canadalaisia virkailijoita.

Ensiksi hän keskustelee ulkoministeri Howard Greenin kanssa, jonka jälkeen on järjestetty keskusteluja pääministeri Diefenbakerin ja finanssiministeri Donald Flemingin kanssa.

Ottawasta tri Jagan matkustaa huomenna Torontoon ja sieltä Washingtoniin tavatakseen yhdysvaltalaisia virkailijoita.

Paquetten 17. vuosipäivän MYYNTI

Kuten aina on Paquetten miesten pukimon syntymäpäivämyynti juuri parhaaseen aikaan syys- ja talvivaatteiden ostolle. Paquetten asiakkaat tietävät, että näistä myynneistä voi ostaa miesten laatuvaatetusta MAINIOILLA ALENNUKSILLA.

MYYNTI ALKAA LAUANT. TK. 21 P. KLO 9.15 AP.

Tämän ilmoituksen yhteydessä mainitsemme vain muutamia monista tarjolla olevista alennuksista.

PÄÄLLYSTAKKEJA
Suuri valikoima täysivillaisia yksiväirisiä harmaita ja täydellisiä "Harris Tweed" tylkkä tä päällystakkeja. **Tavall. 65.00 saakka.**
VUOSIPÄIVÄN ERIKOISUUS **39.98**

PALTTOITA
Uusi sarja täysivillaisia talvipalttoita, voitte valita kolmesta värikkäästä kuviosta, puoliraglanhihat. **Tavall. 59.50.**
VUOSIPÄIVÄN ERIKOISUUS **39.50**

SÄÄSTÄTTE $5.00
9" nahkavartisten kumikenkien ostossa. Suurimmaksi osaksi 8:n kokoisia. **Tavall. 10.95.**
VUOSIPÄIVÄN ERIKOISUUS **5.95**

PUKUJA
I RYHMÄ
Vai koitu tavallisesta varastostamme, täysivillaisia, worsted-kankaisia, 2 napin malli. Sarjat eivät ole täydellisiä. **Tavall. 65.00.**
Vuosipäivän erikoisuus **2—49.50**

II RYHMÄ
Täysivillaisia englantilaisia worsted-pukuja, yksirivisiä kahden napin kanssa, koot 36-46. **Tavall. 65.00 ja 69.50.**
VUOSIPÄIVÄN ERIKOISUUS **39.98**

III RYHMÄ
10% ALENNUKSELLA
Koko varasto pukuja hinnoitettu
69.50--99.50
ja kaksien housujen kanssa.

"HYDRO" PARKA-TAKKEJA
Oliivinvihreästä vahvasta purjekankaasta ja varustettu vahvalla villaisella vilttivuorilla. **Tavall. 16.95. SÄÄSTÄTTE $4.00.**
VUOSIPÄIVÄN MYYNTIHINTA **12.95**

UUTUUSJÄKETTEJÄ
(LAMINATED JACKETS)
Erikoisen keveitä ja varustettu topatulla vuorilla, puuvilla uutuuskudontaa. Vihreitä ja mustia, koot 36-46. Aivan uutta varastoa. Tavall. 16.95. —
VUOSIPÄIVÄN MYYNTIHINTA **12.95**

11.98 NAULAKKO
Tosierikoisuuksia, suede-nahkajäkettejä 19.95 saakka, "Station Wagon" takkeja 27.95 saakka, "Car"-ja "Shag"-takkeja.
Valitkaa a noastaan 11.98

SÄÄSTÄTTE $2.00
Täysivillaisten mackinaw-paitojen ostossa, valikoima värejä ja kangaskuvioita.
Tavall. 7.95
VUOSIPÄIVÄN ERIKOISUUS **5.95**

SUOMALAINEN MYYJÄ
Paquette's
J. T. Paquette & Sons Limited
"Sudburyn suurin miesten pukimo"
84 Durham St. S. Puh. OS. 5-6641 Sudbury

Onnittelumme päivän sankarille . . . kultavuottaan viettävälle CSJ:lle!

VAPAUS

CSJn 50-VUOTISNUMERO
F. O. of C. 50th ANNIVERSARY EDITION

OSA II
SECTION II

Torstaina, lokakuun 19 p. — Thursday, Oct. 19, 1961

Tervehdyksemme CSJ:n kultavuoden juhlalle!

Royalton HOTEL

OMISTAJA JA PALVELUSKUNTA

PUHELIN DI 5-8642

218 Bay Street — Port Arthur, Ontario

Merkkipäivä Canadan koko suomalaisväestölle

Alkavana syksynä tuli kuluneeksi puoli vuosisataa siitä kun Järjestömme toiminta sai maatakäsittävän toimintamuodon ja -nimen. Canadan Suomalaisen Järjestön varsinainen perustamispäivä on syyskuun 3 päivä, 1911, jolloin järjestölle valittiin ensimmäinen toimeenpaneva komitea hyväksyttiin säännöt ja tpk:n kotipaikaksi Toronto. Siitä lähtien on Järjestömme toiminut yhteisenä järjestönä yhtämittaisesti 50 vuotta, lukuunottamatta niitä välipäitä joita viranomaiset ovat poikkeuslaissa ja mielivaltaisesti sen toiminnalle asettaneet.

Tämän kuluneen 50 vuoden aikana ovat sen osastot ja jäsenistö suorittaneet arvaamattoman suuren työn Canadan suomalaisten kulttuuririntamalla. Sen monipuolinen kulttuuritoiminta, sanomalehdet, puhujat ja kirjastot ovat olleet suurena tekijänä suomalaisen väestön moraalin ja sivistystason nostajana tässä maassa.

Toimintaansa eteenpäin viemiseksi sen osastot ovat hankkineet itselleen lukuisia kokoontumis- ja toimintahuoneustoja, kesäleirejä y.m. laitoksia ja välineitä, jotka ovat Järjestön jäsenien ja kannattajien käytettävänä kaiken edistyksellisen toiminnan kehittämiseksi. Näitä CSJ:n paikallisosastoja löytää kaikista suuremmista suomalaiskeskuksista Canadassa.

Tuhansiin nouseva joukko sen jäseniä ja kannattajia on työnsä lomassa valmistanut Canadan suomalaisen väestön huviksi ja nautinnoksi tuhansia näytöstilaisuuksia, konsertteja ja muita virkistäviä viihde- ja valistustilaisuuksia. Valistustyöllään se on opastanut jäsenistöään ja kaikkia Canadan suomalaisia osallistumaan maan varsinaiseen työväenliikkeeseen, toimintaan rauhan säilyttämisen puolesta ja kansojenvälisen ystävyyden saavuttamiseksi. Kansan demokraattisten oikeuksien puolustaminen on aina ollut sen ohjelmassa.

Siksi tämä 50:s vuosipäivä ei ole merkkipäivä vain CSJ:n jäsenille vaan se on historiallinen merkkipäivä koko Canadan suomalaiselle väestölle. Rakkain se on tietysti niille jotka osallistuvat Järjestön toimintaan ja varsinkin niille jotka olivat mukana Järjestöä perustamassa. Näitä uranuurtajia on vielä monta keskuudessamme, vaikka heistä monet ovatkin jo poistuneet joukostamme.

Me kunnioitamme ja annamme täyden arvon näiden uranuurtajien vaikealle ja uhrautuvalle työlle. Me toivomme heidän saavan tyydytystä siitä kun ovat nähneet työnsä kantaneen hedelmiä. Heidän perustamansa Järjestö on kasvanut ja voimistunut ja vienyt kunniakkaasti eteenpäin niitä tehtäviä ja pyrkimyksiä joita varten he CSJ:n perustivat. Me voimmekin parhaiten kunnioittaa ja antaa arvon näiden rohkeiden uranuurtajien työlle rakentamalla edelleen CSJ:ä entistä tarmokkaammin.

Nyt kun Järjestömme lähtee sen toiselle 50-vuotistaipaleelle, kehoittaisimme kaikkia Canadan suomalaisia, jotka yhteistoimintaa kaipaavat ja kunnioittavat Suomen kansan kulttuuriperinteitä, liittymään CSJn jäsenyyteen ja sen toimintaan.

CSJ on vanhin ja suurin suomalaisten perustama valistus- ja kulttuurijärjestö Canadassa. Sille on Canadan hallitus antanut koko maata käsittävän toimintaluvan, ollen täysin laillinen järjestö.

CSJ on sääntöjensä perusteella täysin riippumaton mistään poliittisesta puolueesta. Tämän vuoksi sen työhön voidaan suhtautua myönteisesti poliittisista erimielisyyksistä huolimatta. Senpä vuoksi CSJ on omiaan edistämään suomalaisen siirtokansan ja maan varsinaisen väestön välistä ymmärtämystä ja ystävyyttä.

CSJ tukee rauhan puolesta toimintaa. Taistelu rauhan puolesta on tällä hetkellä kaikkien ajattelevien ihmisten ja ennenkaikkea kansanjärjestöjen asia. Rauha on jakamaton, sen ainoa vaihtoehto on katastrofi; siksi CSJ tukee ja puolustaa rauhaa. Meidän vakaumuksemme on, että sota ei ole kiertämätön. Sosialistinen ja kapitalistinen järjestelmä voivat elää rinnakkain rauhassa toistensa kanssa, jos vain tunnustetaan olemisen ja elämisen oikeus kaikille.

Siis olette kaikin tervetulleita, erikoisesti nuoret ikäpolvet, yhä suuremmassa määrin viemään eteenpäin Järjestömme arvokasta kulttuuri- ja kasvatustyötä, rauhan ja kansainvälisen yhteisymmärryksen merkeissä.

Kultavuotemme terveisin,

CSJ:n Toimeenpaneva Komitea.

'. . . PUOLESTA PIENTEN JA VÄHÄISTEN'

Melkein kaikilla Canadan siirtolaisilla, suomalaisilla ainakin on ollut jonkinlainen käsitys valistus- ja kulttuuritoiminnoista. Etenkin ne jotka ovat olleet Suomen työväenliikkeen mukana, toivat kokemuksiaan tänne uuteen kotimaahan ja juuri tällaisten yksilöiden ansioasta saamme juhlia CSJ:n "Kultavuotta". Yksilöistä muodostuu yhtymiä joiden kokonaisuus ja aatteellisuus hei astuu juuri heidän kyvyistään ja taidostaan koota joukkoja hyvien aatteiden toteuttajiksi. Kerronkin tässä omista kokemuksista kuluneiden 30 vuoden ajalta jonka olen seurannut lehtemme Vapauden ja CSJ:n toiminnoita.

Jo Suomessa kuulin, että täällä ilmestyy suomalainen työväenlehti nimeltä Vapaus, tietenkin tänne tultuani halusin ensitöikseni tutustua tuohon "paperiin" kuten minulle täällä selitettiin vakuuttaen että vasemmistolainen työväenliike perustuu vain "petokseen", ettei se muka ole samanlaista kun Suomessa. Ihmettelin tuota selitystä kovin. Totuus kuitenkin on kovin itsepintainen, se puskee itsensä läpi kaikista vastaväitteistä huolimatta. Lieneekö poikkeus eli mikä mutta olen joutunut Vapauden kanssa hyvin läheisiin suhteisiin ja tullut huomaamaan, että juur "emptisti" se edustaa sitä samaa ylevää aatetta jota sain pienenä paitaressuna "Ihanneliiton" ikimuistoisen tädin suusta, nimittäin tädin, joka meitä työläislapsia opetti tulevia tapahtumia varten. "Olkaa uskollisia työväenluokan asialle, tapahtuipa mitä tahansa". Tämä oli lause jonka kuulimme harva se päivä. Niin, palatkaamme taasen tähän meidän touhuilumme, kultavuottaan juhlivan järjestön ja meille hyvin tärkeäksi käyneen lehtemme Vapauden ja siihen voimme vielä lisätä nuoren sisarlehden Liekinkin asioihin. En ole koskaan huomannut niiden perusolemuksen poikkeusta työväenluokan kalliista päämäärästä. Voitanee sanoa, että kyllä siellä on tehty virheitäkin, joka tietenkin on totta, sillä ei olekaan mitään toimintaa jos ei tule virheitä, eihän tautikaan tyhjästä mitään ota.

Viisikymmentä vuotta on melko pitkä taival ihmiselämässäkin ja se tekee tehtävänsä järjestötehtävissä oleviin yksilöihinkin. Uranuurtajia on mennyt tuonentuville tavaton määrä ja elossa olevien keski-ikä on siinä 60. Paljon on pohdittu ja sitä riittää jatkuvasti kuka tulee jatkamaan CSJ:n toiminnoita siihen mennessä kun juhlitaan 100 v. juhlia. Muistan järjestömme 16 edustajakokouksen. Silloin oli jo vähän vihiä, että uusia siirtolaisia alkaa pian tulla Suomestakin. Suuret toiveet kohdistuivat tietenkin heihin järjestön tulevaisuuden kannalta. Tämä kaikki on nyt tapahtunut, meidän ympärillämme on uusia siirtolaisia ja hyvin kyvykkäitä ihmisiä. Tarvitsemme erikoisen joustavaa suhtautumista heihin, että saamme heistä työmme jatkajia, paljon heitä onkin voitettu kulttuuritoimintoihin vaan paljon on vielä saatava mukaan. Tämä ei ole mikään hätähuuto joten sitä ei sovi siksi olettaa, sillä uudetkin suomalaiset siirtolaiset ovat työtätekeviä ihmisiä ja heidän paikkansa on meidän järjestössämme, kuten aikaisemminkin tulleitten.

Jokainen tietää, että mitään yksilöetua ei anna mikään työväen järjestöelin. Se on kuitenkin elin joka kasvattaa meitä, suoden siinä sivussa huvia ja virkistystä arkisten

(Jatk. siv. 10)

HOITO

KULUTUS-RUOKALAN

TOVERILLINEN TERVEHDYS

50 vuotiaalle Canadan Suomalaiselle Järjestölle ja onnittelumme juhlille!

HOITO KULUTUS-RUOKALA

JOHTOKUNTA JA PALVELUSKUNTA

314 Bay Street — Port Arthur, Ontario

CSJ:n Copper Cliffin osasto, Järjestön perustamiskaudelta lähes 50 vuoden takaa.

* * *

Onnittelumme 50-vuotiaalle Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

Samalla tervehdimme Canadan suomalaisten edistyksellisen osuustoiminnan uranuurtajia!

FARMERS MERCANTILE ASSOCIATION

KAUPAT: NOLALU - SOUTH GILLIES - DEVON

Osuustoiminnan kautta saatte dollarin arvon ja omistuksen hyödyn!

ONNITTELEMME 50-VUOTISTA CANADAN SUOMALAISTA JÄRJESTÖÄ!

Lähetämme toverillisen tervehdyksen kaikille Järjestömme jäsenille, vanhoille ja nuorille! Kehoitamme ystäviä liittymään Järjestömme riveihin, edistyksellisen valistus- ja kulttuuritoimintamme rientoihin, ja tukemaan ihmiskunnon kalleinta asiaa, täydellistä aseistariisumista ja pysyväisen rauhan voittamista maailman kansoille.

Kutsumme teitä kaikkia osallistumaan Järjestömme 50-vuotisjuhliin, siten voimme auttaa suomalaisten yhtenäisyyttä ja sulautumista muiden canadalaisten kanssa.

Järjestömme kansanvaltaisen toiminnan kautta voimme omistaa, hallita ja käyttää sanomalehtiämme ja muita laitoksia suomalaisten työtätekevien yhtenäisyyden rakentamiseksi.

CSJ:n PORT ARTHURIN OSASTO NO. 2

JOHTOKUNTA JA TOIMIKUNNAT — AIKAMME NAISTEN KERHO

KAIKU-KUORO — V.- JA U.-SEURA ISKU

ONNITTELUMME CSJ:n 50-vuotisjuhlille!

WANSON LUMBER COMPANY LIMITED

"Kaikkea rakennusalaan kuuluvaa löydätte Wansonilta"

PUHELIN DI 5-6589

277 John Street — Port Arthur, Ontario

SYYSTOIMINNAN AVAJAISJUHLA

OSASTON HAALILLA, 316 BAY STREET

Lauantaina, lokak. 21 pnä klo 8 ip.

Ohjelman päänumerot Kaiku-kuorolta, useita yksityis- ja duettoesityksiä. Myös Colosimon harmonikkakoulu lupaa pari numeroa.

LOPUKSI TANSSIA ORKESTERIN SOITOLLA

SISÄÄNPÄÄSY 50c — TERVETULOA!

CSJ:n 50-VUOTISJUHLA

Port Arthurissa Marraskuun 18 ja 19 pnä

50-VUOTISJUHLA-PALKINTOTANSSIT

Lauantaina, marrask. 18 pnä

JUHLAKONSERTTI

Sunnuntaina, marrask. 19 p.

Juhlan yksityiskohdista ilmoitetaan lähemmin myöhemmin.

Hilda ja Thomas Tuorin muistelmia 50 vuoden takaa

MOTTO: "Sosialismista saa puhua sillä se on utopiaa, mutta ei ammattiyhdistysliikkeestä, sillä se on käytännön kysymys."

Ylläesitetty "neuvo" tai oikeammin määräys annettiin 'yhtiön toimistosta" vuosisatamme alussa sosialismin villityksestä nikkelialueella hyvin tunnetulle työmiehelle, CSJ:n yhdelle perustajalle, Jussi Virralle kun hänet kutsuttiin toistamiseen "puhuteltavaksi" suomalaisten työläisten järjestötoiminnasta, selitti Jussin sisar, Hilda Tuori joka on asunut Sudburyn alueella vuodesta 1909 alkaen, siis yli 50 vuotta, ja osallistunut koko ajan aktiivisesti kansalaistemme järjestötoimintaan.

"Siihen aikaan oli sosialismi todella utopiaa. Nikkeliyhtiö ei siitä tietenkään tykännyt, mutta utopia on utopiaa. Ammattiyhdistysasia eli uniotoiminta uhkaisi sen sijaan yhtiön pankkitiliä, ja siksi siitä ei saanut puhua", selitti verkalleen ja harkitsevaan tapaansa Thomas Tuori, joka on ollut täällä lähes 60 vuotta, eli vuodesta 1903.

Tämä iäkäs, mutta vielä eloisa ja pirteä pariskunta antoi lehtemme edustajalle kolmisentuntia kestäneen haastattelun heidän vaatimattomassa mutta silti miellyttävässä kodissaan Copper kadulla Sudburyssa. Heidän muistelmistaan ja kuvauksistaan avautui nähtäväksi Sudbury sellaisena kuin se oli yli viisikymmentä vuotta sitten ja missä merkeissä kansalaistemme järjestötoiminta sai alkunsa.

Ylläolevat lainaukset osoittavat, että "pahoja" sosialistisia aatteita oli canadalaisten työläisten keskuudessa jo noin 50 vuotta sitten, mutta kun sosialismi oli silloin vielä "utopiaa" niin sitä siedettiin, tosin pilkkakirveitä heitellen.

Mutta uniotoiminta oli silloin kuten nytkin pahasta, vaikka uniotoimintaa ei voitukaan silloin leimata 'kommunistiseksi vaaraksi" kuten nyt yritetään tehdä.

Työväenliikettä ei liioin "tuotu" valmiina tavarana tänne Canadaan merien takaa, vaan se kehittyi täällä vähitellen, vaikka siirtolaiset olivat esim. Englannissa, Suomessa ja muissa Euroopan maissa olleet jo kosketuksissa työväenliikkeen kanssa.

Oikeistolaisesta maailmankatsomuksestaan tunnettu Lahti-Hemppa, joka Copper Cliffin nuorisoseuran tilaisuuksissa piti ateistisia puheita, tapasi sanoa:

"Jos on kysymys uusista aatteista ja virtauksista, se on Wirran Jussia; jos on kysymys Jumalan kieltämisestä, se on Hemppaa."

Mutta he kummatkin olivat v. 1903 perustetun Copper Cliffin nuorisoseuran jäseniä — Lahti Hemppa (Herman Vick) vähemmistöä edustaneen oikeistosuunnan johtajana ja Jussi Wirta enemmistöä edustaneen vasemmistosuunnan edustajina.

"Copper Cliffin suomalainen sosialistiosasto perustettiin Jussi Wirran johdolla muistaakseni vuonna 1911", kertoi puheliaampi Hilda Tuori. "Kokoukseen osallistui kaikkiaan 11 henkeä ja heistä on elossa mieheni Thomas ja August Kannisto Lockerbysta ja minä. Kokouksessa oli ainoastaan yksi jäsen, joka ei liittynyt sosialistiosastoon — Lahti Hemppa. Hän ei halunnut olla missään tekemisissä sosialismin kanssa täällä Canadassa. Sosialistiset työväenaatteet voivat sopia Euroopan maille", selitti hän, "mutta ei Canadalle ja niin muodoin hän ei halunnut 'kantaa kärmettä povellaan'."

"Me jatkoimme kuitenkin toimintaamme nuorisoseuran puitteissa, sillä tarkoituksemme ei ollut hajoittaa, vaan rauhallisen keskustelun ja valistustyön perusteella päästä siihen, että koko nuorisoseura tulee sosialistiosastoksi" selitti taas vuorollaan Thomas Tuori. 'Valtavan suuri enemmistö jäsenistä oli uuden eli sosialistisen suunnan kannattajia. Mutta sovinnonteossakin tarvitaan kasi osapuolta. Jos jompi kumpi osapuolista vastustaa sovinnollisuutta, silloin tulee kinastelua ja erimielisyyttä.

'Näin kehittyi riitatilanne Copper Cliffin nuorisoseurassakin. Kohokohdaksi muodostui sitten muistaakseni 1915 pidetty nuorisoseuran jäsenkokous, missä oli mukana

(Jatk. siv. 12)

PARHAIN ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE

CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!

TERVEHDYKSEMME JUHLILLE!

Työväen osuustoiminnan uranuurtajina kiitämme yhteistoiminnasta osuusliikkeemme perustajina, rakentajina ja avustajina.

Toivomme läheisen yhteistoiminnan jatkuvan näiden kansanliikkeiden kesken yhteiskunnallisen edistyksen ja maailman rauhan turvaamiseksi!

International Co-op Stores Limited

176 S. ALGOMA STREET, PORT ARTHUR, ONTARIO

SIVUMYYMÄLÄT: Fort William — Geraldton — Kaministiqua

TERVEHDYKSEMME SUOMALAISILLE CSJ:n 50. JUHLAVUODEN JOHDOSTA

PROVINCIAL PAPER LIMITED

PORT ARTHUR DIVISION

PORT ARTHUR, ONTARIO

Onnittelumme 50-vuotiaalle CSJ:lle!
VENDOME HOUSE
TYYNE BURSTROM
127 S. Cumberland Street Port Arthur, Ontario
Huoneita vuokrataan päivittäin ja viikottain.

Parhain juhlatervehdyksemme!
Giardetti Bros. Plumbing & Heating
DIAL DI 5-6933
241 Bay Street Port Arthur, Ontario
Vesijohtotyötä ja lämmityslaitteita

TERVEHDYKSEMME
50-vuotisjuhlan johdosta
suomalaisille asiakkaillemme!
THE CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE
PANKKIMME JÄRVIENPÄÄSSÄ:
Arthur & Cumberland Sts. Branch
Cumberland & Parks Sts. Branch
Bay & Algoma Sts. Branch
Inter-City Plaza Branch
Fort William Branch
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

ONNITTELUMME CSJ:n
50-VUOTISJUHLILLE!
NEW METHOD LAUNDRY AND DRY CLEANERS
Lähettäkää vaatteenne pestäväksi puhdistettavien ja silitettävien kanssa
Korjaukset ja värjäys suoritetaan taidolla ja huolella
Soittakaa puh. DI 4-9174 / 339 Memorial Ave., Intercity / Port Arthur, Ont.
Puhelin MA 2-4950 / 1304 Victoria Ave. / Fort William, Ont.

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE
JA TERVEHDYS JUHLILLE!
Hinspergers' Harness & Tent Company Ltd.
ESTABLISHED 1900
PORT ARTHUR ONTARIO
920 Memorial Ave. Puhelin DI 5-5403

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE
CANADAN SUOMALAISELLE
JÄRJESTÖLLE!
OSCAR STYFFE LIMITED
METSÄURAKOITSIJAT
Tukkuvälittäjät puutavaralle ja höylätuotteille
DOCK 5 — PORT ARTHUR, ONTARIO

Toronton suomalaisia. Kuva otettu osaston perustamisen aikana vuonna 1902, siis lähes 60 vuotta sitten. Lähettänyt juhlanumeroon Matti Lindala, Whitefish, Ont.

Muistelmia matkan varrelta . . .

Tänä vuonna tuli kuluneeksi 50 vuotta CSJ:n perustamisesta. Tuona kuluneena aikana ovat sen osastot toimineet mitä moninaisimmilla kulttuurin aloilla.

Yhtenä huomatuimpana kulttuurin alana ansaitsee maininnan musikaalinen toiminta sillä sitä onkin Toronton osastossa harrastettu CSJ:n perustamisesta asti, ensin pienenä soittoryhmänä.

Samoin myöskin laulukuoro ja näyttämötyö juontavat juurensa puolivuosisataisen toiminnan taa.

Toronton osaston suojissa on moni näyttelyn, laulun ja vallankin soiton harrastaja saanut alkuopetuksen ja astunut ensiaskeleensa kehityksen tielle. Niinpä voimmekin ilomielin todeta, että on useita mainetta saaneita, jotka jatkuvasti työskentelivät musikaalisen työn laajalla vainiolla; toiset taas joukossamme ilahduttamassa kanssaihmisiään esityksillään, kehitellen siten omia lahjojaan ja luoden monta nautintorikasta hetkeä tämän loppumattoman touhun ja kiireisen elämän keskuuteen.

Minulla on ollut tilaisuus olla kiinteästi yhteydessä Toronton osaston musikaalisessa toiminnassa viimeiset 30 vuotta. Siksipä lienee paikallaan muutamin rivein kuvata tapahtumia tuolta kuluneelta ajalta.

V. 1928 yhdyin osaston orkesteriin, jossa siihen aikaan oli kolmisenkymmentä jäsentä. Varsinainen soittokunta perustettiin joitakin vuosia myöhemmin ja vallankin lapsille siitä lähtien on jatkuvasti annettu musiikkiopetusta.

Muistuu tässä mieleeni eräs tapaus kun sain kutsun tulla pikkupoikain kanssa soittamaan aivan Donhaalia lähellä olevalle koululle. Useat pojat olivat niin pieniä, että hädin tuskin näkyivät isojen torvien takaa.

Ennen alkua selostin kuinka meidän haalilla harrastetaan musiikkia ja annetaan siinä vapaata oppia ja tässä on yksi niistä joukkueista, joka tällä hetkellä opiskelee. Kun olimme soittaneet saimme valtavan suosionosoituksen. Senjälkeen tämä koulu useana vuotena piti konserttinsa Don-haalilla koska siellä oli paremmat tilat ja koska siellä kävi ja asui tavallisia kunnon ihmisiä eikä "mörköjä" kuten ympäristön asujille oli peloitettu.

Edellä kertomastani on kulunut pitkä aika. Silloisia pikkupoikia ei ole enää. He ovat varttuneet miehiksi ja useat heistä soittelevat nyt kaupunkimme monissa eri soittokunnissa.

Noin 26 vuotta sitten soittokuntamme teki konserttimatkan Pohjois-Ontarioon. Soittajia oli matkalla 18 ja heistä oli muodostettu myöskin mieskuoro. Matkanteko oli raskasta sillä kulkuvälineenä käytettiin kuorma-autoa. Päivän aikana olimme aina matkalla koska iltasin oli esiintymistilaisuudet. Syöminen ja nukkuminen tahtoivat jäädä vallan sivuseikaksi. Useasti yksi ateria päivässä ja muutaman tunnin lepo joskus aamuyöstä. Matka onnistui kuitenkin kaikista vaikeuksista huolimatta yli odotusten. Innostus oli hyvä sillä olihan tiedossa paremmat torvet soittajille, sillä alunperin matkan tarkoitus olikin hankkia saaduilla tuloilla uusia soittovälineitä soittokunnalle.

Samoihin aikoihin osallistuimme kansainväliseen toimintaan. Monet vappumarssit ja kansainväliset junlat pidettiin eri kansallisuuksien kanssa yhtyneillä voimilla.

Elimme silloin ns. pula-aikaa. Työttömyys oli suuri. Joukottain miehiä kierteli ympäri Canadaa yrittäen saada työvoimaansa kaupaksi.

Siihen aikaan tehtiin se kuuluisa "nälkämarssi" Ottawaan, johon paljon suomalaisiakin osallistui.

En voi olla mainitsematta myöskin niistä "punapaitalaulajista", joka muodostettiin meidän osastomme jäsenjoukosta ja joka sai alkunsa työttömäin järjestöstä. Muistelen 'punapaitoihin" kuuluneen viitisenkymmentä mieslaulajaa sen parhaimmillaan ollessa. Monen monta arvokasta esitystä se antoikin haalillamme.

Laulukuorosta tuli myöskin voimakas niihin aikoihin, ehkä 50—60 jäsentä. Vuosittain järjestettiin 4 konserttia. Kaksi syys- ja kaksi kevätkaudella ja lisäksi esiinnyttiin ohjelmailtamissa.

Myöskin kuoromme osallistui avustajana monissa laulunäytelmissä. Kauniit unkarilaiset laulunäytelmät tansseineen ja hilpeine lauluineen saivat kuorolaisistamme mitä parhaimman ja värikkäimmän täydennyksen.

Yhtenä suurempana kuorotyönä voin mainita näytelmän "Ajan laulu". Se oli todella yksi valtavampi esitys mitä koskaan kuorotyönä on haalillamme saatu aikaan.

Laulu- ja soittojuhlat saivat niinikään alkusysäyksensä Torontosta, sanoisinka hyvin pienissä puitteissa. Ensiksi niita pidettiin joka toinen vuosi, mutta sitten ne alkoivat tulla vuotuisiksi sekä alkoivat paisua aina vain isommiksi sekä isommiksi ja niiden pito vaihtui isommista astuskeskuksista toiseen.

Nyt viimeiset 5 vuotta on Suurjuhlat pidetty urheiluväen kanssa yhdessä ja niistä on muodostunut todella valtavat joten nyt 50 vuotta toimineet CSJ:n osastot ja niiden jäsenet voivat todella olla ylpeitä saavutuksistaan.

Vähästä paljon tulee. Kipinästä tuli syttyy, sanotaan suomalaisessa sananlashkussa. Se pitää paikkansa kun ajattelee tätä CSJ:n alkua ja sen toimintaa.

Pieni varmaankin oli joukko, pieni mutta intomielinen, joka rohkeasti lähti viemään eteenpäin järjestötoimintaa ja kehittämään kulttuuriharrastuksia suomalaisten keskuudessa vieraalla maalla ja vieraassa ympäristössä keskellä monien vaikeukesin ja vastoinkäymisten.

Varmaankin täällä Torontossa on vielä henkilöitä, jotka muistavat ajan jolloin suomalainen kulttuuritoiminta teki esiinmarssin ja otti ensi askeleitaan. Monet heistä ovat väsähtäneet ja siirtyneet omaan rauhalliseen yksityiselämäänsä. Ja kuinka monta toimihenkilöä me olemme suru sydämessä hyvästelleet ja saattaneet heidät viimeiseen lepopaikkansa. Mutta heidän työnsä elää, se on kantanut hyvän hedelmän.

Niinpä nyt 50-vuotisjuhlan merkeissä astumme rohkeasti eteenpäin laulun, soiton alalla samoinkuin muidenkin toiminnan aloilla ja uskomme, että meidän nuoriso reippain mielin maan tapoihin perehtyneinä ja kotiutuneina astuisi joukolla tälle uudelle alkavalle ja tulevalle 50-vuotistaipaleelle — taipaleelle, jonka tien vanhempi väki on heille viitoittanut.

"Puolesta pienten ja vähäisten"

(Jatk. siv. 9)

aherrusten muutteeksi. Vaikka maailman tilanne olisi kuinka sekava niin henkilö joka tietää mihin suuntaan ihmiskunnan kehitys kulkee, ei vajoa toivottomuuteen, sillä "se pyörii sittenkin".

Kaikkein tähdellisin on tänä päivänä maailman rauhan puolustaminen ja siinä kuten muissakin yhteistä hyvää tarkoittavissa kysymyksissä, olemme kaikella tarmollamme mukana. Kultavuottaan juhliva järjestö voi olla ylpeä saavutuksistaan ja laskea lippunsa puolitankoon niille jotka ovat poistuneet kuoleman kautta riveistämme. Kunnia heidän muistolleen. Tulevaisuuteen voimme katsoa toivorikkaina kun vain seuraamme sitä suuntaa kun tähänkin asti, aina puolesta pienten ja vähäisten. Nykyinen järjestelmämme hakee vikoja uuden suunnan, eli sosialismin tiellä kulkevien maiden kansojen keskuudesta, kuitenkin kotoiset portaat kaipaisivat huolellista tarkistelua, vikoja löytyy aivan pimeässäkin.

Tällä pikkujutustelullani tervehdin Vapauden välityksellä kaikkia työläisiä. — M. S.

KASITTI SYYN

Lapsenpiika pahasti myöhästyneinä kotiin saapuneille vanhemmille: "Älkää vaivautuko pyytelemään anteeksi, sillä jos olisin itse teidän asemassanne, niin en suinkaan olisi halunnut kiirehtiä kotiin."

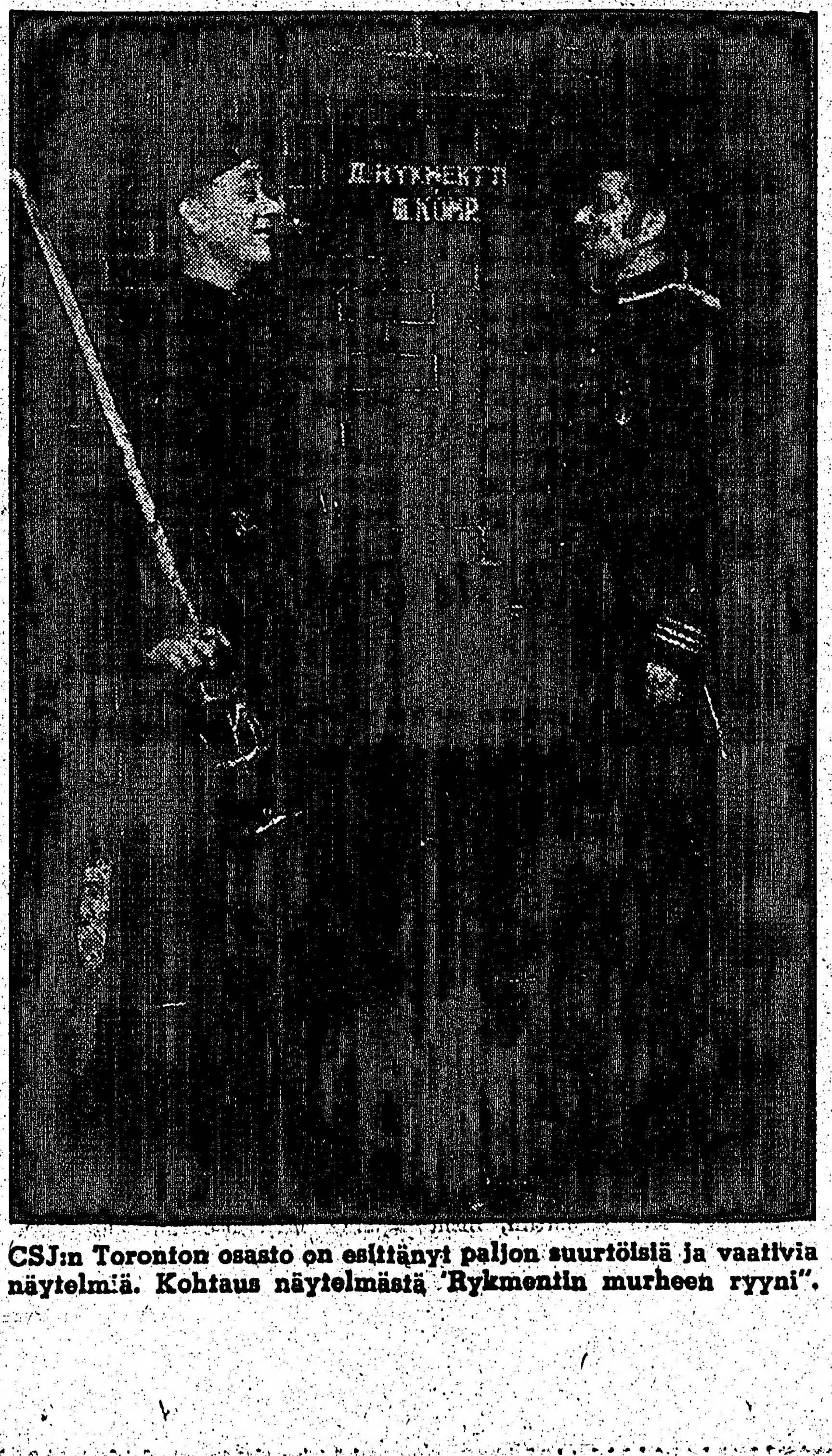

CSJ:n Toronton osasto on esittänyt paljon suurtöitä ja vaativia näytelmiä. Kohtaus näytelmästä "Rykmentin murheen ryyni".

Onnittelumme 50-vuotisjuhlavuoden johdosta!
RUTTAN-BOLDUC-ADDERLEY LTD.
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
KIINNITYSLAINOJA
Puhelin DI 5-6585
16 Court Street Port Arthur, Ont.

Onnittelumme CSJ:n 50-vuotisjuhlalle!
MERRIFIELD AND HERITAGE
PLUMBING & HEATING
Öljy- ja kaasupolttimoita — Putki ja vesijohtoliike
Sulkeudumme palvelukseenne
Puhelimet: Päivällä DI 5-8411 — Illalla DI 4-3238
555 N. Cumberland St. Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME CSJ:LLE
KULTAVUODEN JOHDOSTA!
DEWE AVENUE STORE
SUOMALAINEN SEKATAVARAKAUPPA
314 Dewe Ave. Port Arthur, Ont. Dial 4-3131

Onnittelumme CSJ:n 50-v. juhlalle!
LEO'S B/A SERVICE
Uutuus: TV sähkötarkistus koneellisesti
Näette 2 minuutissa mitä on kunnostettava
Kaksi suomalaista mekanikkoa
KOSTI NIEMI ja ARNE KIISKILÄ
PUHELIN DI 3-8231
Cumberland- ja Munro-katujen kulmassa
PORT ARTHUR ONTARIO

Onnittelumme
50-v. päivän johdosta!
KIVELÄ BAKERY
PUHELIN DI 5-6233
111 Secord St.
Aino ja Matti Nyström
MATT'S BAKERY
PUHELIN DI 5-7172
305 Bay Street
Port Arthur Ontario
Saatavana maukkaimmat leivokset, kovaleipä ja korput
HYVÄ RUISLEIPÄ

Onnittelumme 50-vuotiaalle Järjestölle!
SUOMALAINEN RAKENNUSTARVIKELIIKE
BILTRITE SUPPLY LIMITED
Puh. DI 4-8428 8:sas Avenue, Intercity
(Poikkikatu Memorial Avenuelta länteen)
Rakentakaa hyvin — Rakentakaa BILTRITE tuotteilla
NICHOLSON SLIDE BY — VAAKASUORA LUIKUIKKUNA
NÄKÖALAIKKUNA — LIUKUU AUKI KOSKETUKSELLA
Rakennettu täydelliseksi tuplien ja verkkojen kanssa
— Sormenpäillä avattava — Kauniit kapeat luonnonvalkoiset tammikehykset — Liukuvat tuplat ja sihtiverkot — Murtovarmat lukot — Ei altis säänvaihteluille — toimii joka säällä — Ei maksa enempää kuin tavallisetkaan ikkunat — Tulkaa ja nähkää itse tämä uusi ikkunauutuus.
TULKAA TUTUSTUMAAN MEIDÄN UUSIMALLISIIN
KELLARI-IKKUNOIHIN

Hauskaa 50-vuotisjuhla-aikaa asiakkaillemme!
DORAN'S Northern Ontario Breweries Ltd.
NORTH ALGOMA STREET / PORT ARTHUR, ONT.
COR. CAMERON & MARKS ST. / FORT WILLIAM, ONT.

TERVEHDYKSEMME CANADAN SUOMALAISEN
JÄRJESTÖN 50-VUOTISJUHLILLE!
UNIVERSAL AUTO PARTS
Käytettyjä osia kaikenlaisiin autoihin ja trokeihin jne.
406 Fort William Rd. Puhelin DI 5-5631 Port Arthur, Ontario

LAKEHEAD SUPERMART LTD.
TEIDÄN RCA VICTOR JA YKSINOMAINEN
RCA WHIRLPOOL VÄLITTÄJÄT
Kaksi paikkaa palveluksessanne:
259 ARTHUR STREET. / PORT ARTHUR, ONT. / PUHELIN DI 4-2474
MAIN STREET, / INTERCITY / PUHELIN DI 4-4641

Marshall Wells of Canada
RETAIL STORE NO. 501
37 S. CUMBERLAND ST. PORT ARTHUR, ONT
PUHELIN DI 4-7541
Laaturautatavaran ja palveluksen koti

PARHAIN ONNITTELUMME CSJ:n 50-V. JUHLILLE!
SCANDINAVIAN HOME CAFE
Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita
147 Algoma Street Port Arthur, Ontario

Onnittelumme CSJ:lle juhlavuoden johdosta!
THUNDER BAY CO-OP DAIRY LTD.
PORT ARTHUR, ONTARIO
"YHTENÄISYYS ON VOIMAA"

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE!
NOR-SHOR MOTOR HOTEL
MICHAEL R. ZALE, omistaja
TEHKÄÄ TILAUKSENNE DI 4-9621
450 Memorial Avenue Port Arthur, Ontario

ONNITTELUNI CSJ:n 50-V. JUHLALLE!
GEORGE'S PAINTING
Ottaa vastaan kaikkea maalausalaan kuuluvaa työtä. Myös öljymaalauksia ja (Mural) seinämaalauksia.
Puhelimet: päivisin DI 5-5012 - iltaisin DI 5-8625
94 Alberta Street Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE!
LAURI'S MEN'S WEAR
SUOMALAINEN MIESTEN VAATETUSLIIKE
Kaikki on laatutavaraa! Tulkaa katsomaan!
266 Bay St. Puhelin DI 4-3743 Port Arthur, Ontario

PARHAIN TERVEHDYS CSJ:n 50-V. JUHLILLE!
NÄRVÄSEN SAUNA
Stella Kostner, omistaja
AINOA KIUASSAUNA KAUPUNGISSA
Auki maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauantaina, kello 12—10 illalla
218 Secord St. Puh. DI 5-9948 Port Arthur, Ont.

JUHLATERVEHDYKSEMME!
Karilan Matkailutoimisto
Valtuutettu lento- ja laivalinjojen asiamies
järjestää lentomatkanne talvisesongin hinnoilla yhtämittaisesti tai lisäkaupunkien kautta, perhealennuksella tai 17 päivän huvimatka alennuksella. Varatkaa nyt paikkanne lentäen JOULUKSI Suomeen tai "Gripsholm"-laivalla marraskuun 18 päivänä.
Käykää, soittakaa tai kirjoittakaa jo tänään:
KARILA'S TRAVEL SERVICE
"SAIL, RAIL, AIR OR CAR"
321 Bay St. Puhelin DI 4-7662 Port Arthur, Ont.

ONNITTELUNI 50-VUOTIAALLE
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!
NORMAN R. WILSON
Port Arthurin kaupungin pormestari
PORT ARTHUR ONTARIO

Onnittelumme CSJ:n 50-v. juhlalle!
LOWERYS LIMITED
Konttorivarusteita - Pöytiä - Tuoleja
Kabinetteja, porsliini ja muita lahjaesineitä
PUHELIN DI 4-6666
Park ja Cumberland katujen kulmassa
PORT ARTHUR ONTARIO

ONNITTELUMME
50-VUOTIAALLE
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!
C. D. HOWE CO.
LIMITED
Consulting Engineers
710 PUBLIC UTILITIES BLDG.
PORT ARTHUR, ONTARIO

CSJ:n Port Arthurin osaston nykyinen sekakuoro Kaiku — keskellä johtaja Veli Kentala.

Muistoja vuosikymmenien takaa

Port Arthur, Ont. — Monet muistot vuosikymmenien takaa päilyvät mielessä valmistuessamme viettämään CSJ:n 50-vuotisjuhlaa. Monet vaiheet on Järjestömme ehtinyt kokea ja monet sen perustavat jäsenet, jotka ovat ahertaneet osastojen riveissä, lepäävät nyt maan mullassa. Menneitä arvokkaita tovereita muistakaamme nyt, kun kussakin osastossa juhlaa vietetään, sillä he ovat olleet uranuurtajia monivaiheisen kulttuuritoimintamme arenalla. Eläviä harvoin kiitetään ja muistetaan, mutta kun joku siirtyy pois joukostamme ikuisesti, niin silloin vasta havaitaan miten suuri tekijä hän on ollut joukossamme ja miten suuret arvot jättänyt yhteistyömme vainioille.

Vuonna 1912 tulin nuorena tyttönä tänne rikkaaseen Canadaan. Täällä Port Arthurissa oli silloin toiminnassa Suomalainen Järjestöosasto johon minäkin pian tänne tuloni jälkeen yhdyin jäseneksi. Näyttämö ja kuorot kiinnostivat silloin suuria joukkoja. Mukava olikin toimia suuressa Työn Temppelissä, joka silloin oli melkein uusi. Mutta sitten vuosien varrella tapahtui hajaannus ja niin olimme pakoitetut luovuttamaan kauniin Työn Temppelimme toisiin käsiin ja alkaa taas alusta.

Sitkeän ponnistelun tuloksena saimmekin oman talon. Vaikka se tosin on pieni, niin sittenkin toverillinen ja viihtyisä ja sielläpä vielä kin kulttuuritoimintamme menee eteenpäin, joskin joskus vähän heikompana, mutta taas jolloinkin ripeästi.

Oikeastaan ajattelin mainita naisten toiminnasta tässä yhteydessä, sillä ilman naisten suurta ja suosiollista apua ei osastojen toiminta pysy pystyssä.

Muistan, kuinka vuosikymmeniä sitten, kun olin tilaisuudessa kokoutumaan Järjestömme suuriin kokouksiin — samoin toisetkin naiset — olimme niin arkoja, että tuskin saatiin sanaa suusta ja niinpä saattiinkin istua vaiti kokouksissa, kun suuret maratoonipuhujat käyttivät toisinaan tunnin ja puolen tunnin puheenvuoroja. Mutta sitä tottuu. Nyt ihan ilokseen huomioi kuinka nämä meidän naisemme uskaltavat pyytää puheenvuoron ja eivätkä istu tuppisuuna. He tuovat esille omat ajatuksemme ja monasti voi ilokseen havaita, että niin tyhminä kuin naisia ennen pidettiinkin, niin nyt tunnustetaan heidän käyttävän järkeään monasti paremmin kuin jotkut miehet.

Naiset todetaan usein paljon aktiivisemmiksi toiminnassa ja he joutuvat ottamaan osaa monella eri tavalla järjestötehtäviin. Kuka onkaan missään Järjestömme osastoissa nähnyt, että miehet olisi suurestikaan ottanut osaa ravintolatoimintaan. Se on aina sälytetty melkein täydellisesti naisjäsenien harteille. Olkoon kysymys haalien vakituiset kulttuuritilaisuudet tai juhlat, niin naiset kantavat niissä vaativaa ja vastuunalaista osaa. Kuoroissa, näyttämötoiminnassa ja monissa muissa nähdään enemmistönä naiset. Siis antakaamme tunnustus naisten työlle Järjestössämme, sillä he ovat olleet kiinteänä osana viemässä sen toimintaa eteenpäin.

Viettäessämme Järjestömme 50-vuotisjuhlaa me voimme ylpeydellä tervehtiä niitä saavutuksia, mitkä on ehditty saada kuluneella 50-vuotistaipaleella. Valistus- ja kulttuuritoimintamme on ehtinyt kerätä suuret kannattavat joukot, jotka osallistuvat moniin arvokkaisiin tilaisuuksiimme. Vaikka heitä kaikkia ei olekaan voitu parhaalla tahdollakaan vetää osastojemme jäseniksi, niin ovat he sittenkin meidän mukanamme ja omaavat samoja elämänkatsomuksia, sillä ainainen puute ja taistelu paremman elämän puolesta yhdistää ihmisiä vaikka he eivät täydellisesti käsitäkään yhteenliittymien tärkeyttä.

Viettäessämme nyt viettämään CSJ:n 50-vuotisjuhlaa tehkäämme se päättävästi rauhan merkeissä, sillä jos sota syttyisi olisi se tuho meidän Järjestöllemmekin. Sota ei rakenna vaan hävittää! Siksi kannustakoon rauhantahto ihmisiä kaikkialla yhäti suurempiin ponnisteluihin pysyvän rauhan saavuttamiseksi tänä suurena Järjestömme merkkivuotena, jota vietämme 50 vuoden saavutusten merkeissä. — TAS.

LYHYT KATSAUS CSJn NÄYTTÄMÖTOIMINTAAN

Kirj. Timo

Kirjoittaminen 50 vuoden aikaisesta näyttämötoiminnastamme vaatii, että kirjoittajalla pitää olla aineistoa ja järjestöjen eri osastojen toiminnan tuntemusta.

Ehkäpä asiallinen kuva saataisiin, jos vanhat veteraanit toisivat esille muistojensa kätköistä kuvauksia. Viisikymmentä vuotta sitten, jolloin työväenliike Suomessa oli nousukaudessaan, siirtyi tänne Canadaan henkilöitä, jotka kotimaassa olivat toimineet urheilu- ja näyttämöalalla. Heissä heräsi ajatus jatkaa edellämainittuja toimintoja täällä uudessa kotimaassa. Haalia kohosi useille paikkakunnille, toiminta kasvoi ja aina yhtyi uusia siirtolaisia sen mukaan. Tuhannet henkilöt ovat vuosikymmenien aikana vaalineet yhteistä kotia. Paljon on saatu touhuta, että ne on omiksi saatu.

Näitten vuosien aikana on näyttämöillämme esitetty suuriakin näytelmiä, jotka yleisö on kiitollisuudella vastaanottanut. Olemme myöskin olleet tilaisuudessa näkemään hyvin tyypiteltyjä esityksiä eri paikkakuntien näyttelijäin taholta. Kiitos siitä uurastajille, jotka, ovat parhaimmat vuotensa antaneet näyttämöillemme. Monelta ei ole aikaa riittänyt edes uuden kielen opiskeluun.

Toiminnassamme on ollut nousu- ja laskukausia, johtuen ne monista seikoista. Tuota elettyä taivalta katsellessa herää kysymys, voimmeko milloinkaan palata tuohon niin sanottuun kulta-aikaan.

Paljon on poistunut joukostamme sinne, mistä ei ole paluuta ja vanhoiksi alkavat käydä entiset uurastajat. Näyttämöt tarvitsevat ensikädessä nuorta voimaa. Hyvänä apuna ovat olleet monet tässä maassa syntyneet nuoret, huolimatta siitä, että heidän on ollut vaikea oppia suomenkielinen lausunta. Kiitos heille!

Suomesta on viime vuosien aikana saapunut nuorempaa voimaa, mutta vain harvat heistä ovat yhtyneet näyttämöihimme. Näyttämötoiminta on Suomessakin laskenut, monilla paikkakunnilla ovat näyttämöt kuihtuneet, joskin teatterien taiteellinen taso on noussut.

Toivomme, että syys- ja talvikaudella järjestettävät juhlat ja näytelmäesitykset tuovat uutta innostusta jatkamaan 50 vuotta sitten aloitettua työtä.

JUHLATERVEHDYS!
TOURTELLOT Hardware Co. Ltd
Kaikkea rauta-alaan kuuluvaa
Puhelin DI 5-7381
235 Arthur Street
Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME CSJ:lle 50. juhlavuoden johdosta!
Superior Motors
Paul Törmä, omistaja
Välittää kaikenlaisia ketjusahoja, gasoliinimoottoreita ja perämoottoreita.
Puhelin DI 5-8524
127 S. Algoma Street
Port Arthur Ontario

JUHLAONNITTELUMME!
WOOD SPECIALTIES
RAKENNUS- JA HÖYLÄÄMÖTARVIKKEITA
Alumiinisia, kehyksettömiä ja puisia ikkunoita ja ovia.
387 Fort William Rd. Puh. DI 4-2642 Port Arthur, Ont.

Juhlatervehdyksemme 50-vuotiaalle!
Shaw Baking Company Limited
LEIPÄÄ - LEIVOKSIA - RASVARINKELEITÄ
240 S. Algoma St. Puh. DI 5-7327 Port Arthur, Ont.

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!
S. J. Hill & Sons
LIMITED
International kuorma-autoja, Freuhauf perävaunuja, Volkswagen, Karman Khia, Porsche ja Rolls Royce autoja — Firestone renkaita
MYYNTIÄ JA KORJAUSTA
Suomalainen myyjä kuin myöskin osien ja palveluksen alalla teidän palveluksessanne.
PORT ARTHUR DI 5-5488 | GERALDTON Puhelin 612 | FORT WILLIAM MA 3-6457

JUHLA-
ONNITTELUMME
50-VUOTIAALLE!
POUNCY'S
Portrait Studio
58 Algoma St. North
Vastapäätä St. Joseph sairaalaa
Ikuistuttakaa hää- ja juhlatilaisuudet
Puhelin DI 5-9152
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
DELMAR'S LADIES' WEAR
Täydellinen varasto naisten vaatetusta
Puhelin DI 5-8242
205 Arthur Street
Port Arthur Ontario

Juhlaoniittelumme!
ELIZABETH DRESS SHOP
Kauniita naisten asusteita saatte edullisimmin meiltä.
Kaikki laatutavaraa, tyylikkäät mallit ja kohtuulliset hinnat.
Puhelin DI 4-8771
290 Bay Street
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
STAN'S Service Station
Trans-Canada perä- ja asuntovaunujen valtuutettu vuokra-asiamies.
Viritys (Tune-Up) ja moottorien höyrypuhdistuspalvelu.
407 Fort William Road
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme
LAKEHEAD Travel Agency
Järvienpään Matkatoimisto
317 Bay Street, Port Arthur, Ont.

JUHLATERVEHDYS!
Don-Wayne Shoes
Väinö Laakso, omistaja
"Jalkineita koko perheelle"
Dial DI 4-3651
14 S. Cumberland Street
Port Arthur Ontario
112 Syndicate Ave. S.
Fort William Ontario

Juhlatervehdyksemme!
KEN'S CAFE
PUHELIN DI 4-6341
37 S. Court Street
Port Arthur Ontario

Kangas Grocery
SUOMESTA TUOTUJA RUOKATAVAROITA
PUHELIN DI 5-5057
375 Oliver Road
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
Kallio's Husky Service
Puhelin DI 4-5221
297 N. Cumberland St.
Port Arthur Ontario
Gasoliniä - Öljyä - Renkaita
Pattereita ja osia
Ensiluokan mekanikot suorittavat kaikenlaisia korjaustöitä.
AVOINNA 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

JUHLATERVEHDYS!
R. C. ADDISON
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖJÄ
Puhelin DI 5-9251
11 St. Paul Street
Port Arthur Ontario

TERVEHDYS
CSJ:n 50-v. juhlalle!
IRON RANGE BUS LINES LTD.
Puhelin DI 5-7378
321 John Street
Port Arthur Ontario

JUHLATERVEHDYS!
NORTH END STEAMBATH
319 N. Court St.
McIntyre kadun kulmassa
Port Arthur Ontario
Avoinna: Torstaina ja perjantaina kello 4.30—11 illalla
Lauantaina kello 2—11 illalla

Hyvää kultajuhlaa
toivottaa
MacDolcetti & Son
C.C.M. polkupyöriä, lasten pyöriä ja luistimia. Polkupyöriä korjataan.
Meillä on suomea puhuvia kauppa-apulaisia
PUHELIN DI 5-5522
33 S. Court Street
Port Arthur Ontario

Onnittelumme 50-vuotiaalle!
LASKIN'S Furniture and Appliance Ltd.
MEILLÄ PUHUTAAN SUOMENKIELTÄ
Puhelin DI 4-8471
89 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

TERVEHDYKSEMME
CSJ:n
50-VUOTISJUHLALLE!
STAR WELDING
W. Westerinen, omistaja
Tarpeen vaatiessa olen palveluksessanne
Kaikenlaista juotto- ja terästyötä.
PUHELIN DI 4-3611
956 Red River
Port Arthur Ontario

Onnittelumme 50-vuotiaalle!
SAASTO'S MEN'S WEAR
Suomalainen miesten vaatetusliike
294 Bay St. Port Arthur
Puhelin DI 5-5012
635 Simpson Street
Fort William Ontario
Puhelin MA 2-2251

Onnittelumme
CSJ:n 50-vuotisjuhlalle!
LANGILA Hardware Ltd.
PUHELIN DI 4-3508
215 Van Norman St.
Port Arthur Ontario
Vapaa autojen pysäköimispaikka rautakaupassa käydessänne.

ONNITTELUMME
JUHLALLE!
Basil Smith Ltd.
Autorenkaita ja pattereita
Korjaustyötä tehdään
Puhelin DI 5-7122
308 Memorial Avenue
Port Arthur Ontario

PARHAIN ONNITTELUMME
Canadan Suomalaiselle Järjestölle saavuttaessaan miehuusiän — 50 vuotta!
Tyyne ja Herman Sillman
Port Arthur, Ontario

ONNITTELUMME!
NISBY BARGAIN CENTRE
Kelloja, instrumentteja ja juvelitavaraa alhaisimmilla hinnoilla kaupungissa.
55 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
LAKEHEAD
TV centre
NÄKÖRADION
MYYNTI- JA AMMATTITAITOINEN PALVELUS
Bay ja Algoma katujen kulmassa
Port Arthur Ontario

ONNITTELUNI!
SUOMALAINEN KAMPAAMO
INES Beauty Shop

300 Pearl Street
Port Arthur Ontario
Puhelin DI 5-5122
INES NIITYNEN

ONNITTELUMME
50-VUOTIAALLE
CSJ:lle
OIKONEN'S RADIO TAXI
KOSKA VAIN . . .
MINNE VAIN
SOITTAKAA:
DI 5-7721
tai
DI 5-8621
KAIKKI MATKUSTAJAT VAKUUTETTUJA
191 Lorne Street
Port Arthur Ontario

Juhlaonnittelumme!
ANDREW-McCORMACK
Insurance Limited
VAKUUTUSTOIMISTO
204 Arthur St., Port Arthur
PUHELIN DI 4-6686
Myy kaikenlaisia vakuutuksia, kuten palo-, henki-, tapaturma- ja autovakuutuksia luotettaviin yhtiöihin.

Käsivarsia kaupatessa CSJn os. perustamassa

Tarkoitus olisi kirjoittaa eräitä muistelmia Järjestön kunniaksi ilmestyvään Vapauden 50-vuotisnumeroon. En ole ollut tekemisissä Järjestön lehden Vapauden kanssa "sen enempää" kuin vuodesta 1926 alkaen. Siis 35 vuoden ajalta on minulla kokemusta, tahtoo sanoa, olen ollut mukana useammallakin paikkakunnalla, myös CSJ:n osaston perustamistilaisuuksissa. Sivumennen sanoen olen ollut kaiken sen aikaa Järjestön jäsen ja sen osoittavat tallettamani jäsenkortit.

Vuonna 1929 jätin Ontarion maakunnan ja löysin työmaan Manitoasta Kississing-nimisestä paikasta missä Sherrit Gordon Mine aloitti kaivantotöitä. Siihen aikaan virtasi meitä suomalaisia paljon sille perukalle ja niin myös heräsi ajatus, että pitäisi perustaa jonkinmoinen järjestöelin, että emme olisi aivan kuin erämaassa. Tunnustelin työtoverini mielipiteitä. Osa oli myönteisiä asialle; toiset vastustivat koko hommaa tai olivat mikä minkin järjestön osaston tai seuran perustamisen kannalla. Joku ehdotti perustettavaksi IWW:n kannatusrengasta, joku toinen Suomi-Seuraa. Kaikesta huolimatta pääsimme niin pitkälle, että yhdessä myötämielisten henkilöiden kanssa kutsuimme kokouksen koolle. Siihen tilaisuuteen saapui sivumennen sanoen myös Frank Hakala ja hän avusti meitä aikeemme toteuttamisessa. Enemmistöpäätöksen perusteella päätettiin perustaa CSJ:n osaston. Siinä tilaisuudessa liittyivät osastoon perustavat jäsenet. Näin otettiin ensi askeleet toiminnassamme siellä. Isompimerkitykse'listä osastoa ei siitä tietenkään tullut siitä syystä että työläiset vaihtuivat siellä yhtenään. Monikaan ei "pysähtynyt" sinne muuta kuin kuukaudeksi tai kahdeksi. Tulivat ja lähtivät ja toiset kulkijat omasivat työväenliikkeelle vieraita ja vastahakoisia katsantokantoja. Heitä emme saaneet yrityksistä huolimatta liittymään jäseniksi.

Kaikesta huolimatta se osasto toimi vuoteen 1933. Toiminta päättyi sillä perukalla sen takia kun kaivos suljettiin ja työläiset hajosivat mikä minnekin. Sitä ennen kävi meillä siellä puhujina Alfred Hautamäki ja Untamo Mäkelä. Voin myös olettaa, että toimintamme, vaikka se olikin olevinaan melko vaatimatonta tuotti kuitenkin hyviä tuloksia. Sen huomasin henkilökohtaisesti muuttaessani Flin Floniin vuonna 1933. Siellä oli meitä vastassa 'entisiä" Sherritin osaston jäseniä ja siellä tuli heti kysymys, että eikös psrustetta tännekin osasto toimimaan. Ja niin ryhdyttiin heti hommaamaan toimintapaikkaa, ja osasto perustettiin. Se osasto toimikin hyvin tarmokkaasti. Mutta lyhyt oli senkin toimintakausi.

Siellä saimme kokoon suuren joukon hyviä toimitsijoita, näyttelijöitä ja muita, jotta voimme esittää isoja näytelmiä oikein hyvällä menestyksellä vuokraamamme haalin täyteiselle yleisölle.

Talvella järjestettiin hiihtokilpailuja ja kesän aikana rata- ja kenttäurheiluakilpailuja. Talviurheilun erikoisena innoittajana oli Eino Tikkanen, joka muuten tilasi Suomesta hyviä suksia ja johti hiihtoharjoituksia. Näyttämöllä oli Jalmar Saari, Fanny Niemi S. Wareen ja paljon muita joita kaikkia en enää nimeltään muistakaan.

Muistan sen vuoden Vapauden levitysryntäyksen sillä. silloin päätimme ottaa asian joukkotyöksi. Silloin saimme Vapauden "myydyksi" eli tilatuksi kaikille paikkakunnan suomalaisille. Se oli todella innostavaa aikaa. Mutta lyhyeen loppui sekin syystä että Flin Flon'issa alkoi Hudson Bay Mining and Smelting yhtiön lakko, jossa miltei kaikki suomalaiset työläiset, kuten monet muutkin lakkolaiset joutuivat mustalle listalle ja menettivät työmaansa. Lakon jälkeen ei heitä montaakaan otettu takaisin työhön. Niin oli taas lähdettävä

(Jatk. siv. 14)

CSJ:n Qu'bellin osaston jäseniä vuodelta 1914.

Tuorien muistelmia 50 v. takaa

(Jatk. siv. 9)

tunnettu lakimies McKessock ja kielenkääntäjänä pappi Heinonen. Siellä suoritettiin keskustelun jälkeen äänestys jäsenkirjan nimiluettelon perusteella ja suuri enemmistö oli silloin sosialistiosaston puolella. Mutta kun oikeistolaiset kieltäytyivät antamasta haalin avaimia jäsenistön enemmistölle, niin asia meni oikeuteen, mikä antoi päätöksen, että haali kuuluu jäsenistölle, siis enemmistölle, eikä millekään 'puhdasoppiselle' ohtajaryhmälle.

"Niin sai Canadan sosialistipuolueeseen asiallisesti kuulunut nuorisoseuran jäsenistö haalinsa omaan kontrolliinsa — mutta se ilo ei kestänyt kauan, sillä noin viikon kuluttua oikeuden päätöksen antamisen jälkeen paloi haali — maalisk. 15 p. 1915, todennköisesti tuhopolton seurauksesta.."

Palanut, tai oikeammin poltettu haali oli vakuutettu. Oikeastaan siinä oli kaksikin vakuutusta; jäsenenemmistön hankkima vakuutus ja oikeistosuuntaa edustaneen vähemmistön vakuutus. Molemmat olivat kunnossa, mutta suuri osa niistä varoista meni kuitenkin oikeudenkäynnistä koituneiden kustannusten maksuun, muistelivat haastateltavamme.

Aikakauskirjat kertovat, että v. 1894 siis noin 67 vuotta sitten, perustettiin Copper Cliffissä suomalaisten ensimmäinen järjestö, raittiusseura "Pelastuksen sankari", mikä toimi "Suomalainen kansallis-raittius-veljeysseura Amerikassa"-nimisen järjestön alaosastona. Vain yhdeksän vuotta sitä ennen, 1885 saapupivat ensimmäiset suomalaiset kaikkiaan 11 henkeä Copper Cliffiin.

Vuonna 1897 perustettiin Copper Cliffissa suomalainen evankelis-lutherilainen seurakunta.

Vuonna 1903, helmikuun 15 pnä perustettiin Jussi Wirran johdolla yllämainittu Copper Cliffin nuorisoseura ja jo seuraavana vuonna, heinäk. 1 pnä 1904 oli nuorisoseuran haalin avajaiset.

* * *

Mutta antakaamme haastateltaviemme kertoa, sillä he olivat itse mukana. Rajoitetun tilan vuoksi jätämme toiseen kertaan kertomuksen uuden haalin rakentamisesta "nykyiselle läikänkaatopaikalle", muiden sosialistiosastojen perustamisesta tällä alueella ja kertojamme yksityiskohtaisia kuvauksia omasta ja muiden kansalaisten kokemuksista.

'Nuorisoseuran nimellä toimineell aCopper Cliffin sosialistiosastolla oli vilkasta ja monipuolista toimintaa", kertoi Hilda Tuori. "Kokouksia pidettiin kahdesti kuukaudessa; varsinainen työkokous ja toinen keskustelu- ja ohjelmatilaisuuden merkeissä.

"Osaston palveluksessa oli vakituiset näytelmäjohtajatkin — kuten Ville Airola ja Hj. Johnson Lansingista, USA., Jussi Wirta jne. Näyttämöllä esitettiin usein suuria koko illan näytelmiä ja siellä olikin usei ta hyviä näyttelijöitä. Esim. Aino Lahti murtautui jo silloin nuorena tyttönä yleisön tietoisuuteen hyvänä näyttelijättärenä — erikoisesti 'Työmiehen Vaimo"-nimisen näytelmän "Hompsan tuu "osalla ja Valapatto-näytelmässä, kertoi Hilda Tuori edelleen.

Sivumennen sanoen on mainittava, että Hilda ja Thomas Tuori osallistuivat siihen aikaan hyvin aktiivisesti myös näytelmäseuran toimintaan. Esimerkiksi Hilda Tuori oli eräillä osilla molemmissa edellä mainituissa näytelmissä ja monissa muissa.

'Osastolla, eli virallisesti nuorisoseuralla, oli myös torvisoittokunta ja komea urheiluseura", jatkoi muistelmiaan Thomas Tuori. 'Torvisoittokuntaa johti muistaakseni Hempan veljenpoika H. Lahti, joka toimi myös urheiluseuran johtavana sieluna. Walpas Hanninen Long Lakelta oli siihen aikaan urheiluseuran aktiivinen jäsen ja hänellä uskon olevan hyvän kuvankin seuran silloisesta toiminnasta."

PESULASSA 3 NAISTA

Tiedusteltuamme heidän alkuaikan a suomalaisten elämänmenoa Sudburyssa, sanoi Hilda Tuori, että eräässä 'pesulassa oli 3 suomalaista naista'.

"Paljon oli täällä kulkumiehiä", selitti mietteliäästi Thomas Tuori, 'mutta harvat heistä pysähtyivät pitemmäksi ajaksi Sudburyyn. He menivät Sudburyn 'läpi' Copper Cliffiin tai jonnekin muualle . . .

"Ei ollut täällä silloin mitään katuvaunuja" selitti Thomas Tuori tiedusteltuamme kaupungin elämää yleensä. 'Katuliikenteestä huolehti parihevosten vetämät vankkurit kesällä ja rekipelit talvella.

"Katujakaan ei ollut muita kuin Elm ja Durham — ja nekin olivat keväisin ja syksyisin miltei läpipääsemättömät . . ."

"Minultakin jäi eräänä keväänä kalossit Durham-kadun lieuun" ehätti Hilda Tuori sanoa väliin.

"Copper Cliffissä ja Sudburyssa oli siihen aikaan vielä öljyvalot. Vain liikkeiden edustoilla näkyi joitakin kaasuvaloja" selitti Thomas Tuori. "Vasta sitten, muistaakseni v. 1905, kun valmistui yhtiön rakennuttama voimalaitos High Fallsille, ruvettiin saamaan sähkövaloja asuntoihin . . . Yhtiöllä oli kyllä jo sitäkin ennen omaa käyttöä varten sähköä mitä valmistettiin höyrykoneiden avulla.

"Metsätöitä tehtiin siihen aikaan hyvin lähellä Sudburya — Webbwoodissa, Nairn Centressa, CPR:n radan pohjoispuolella jne, mutta suomalaiset olivat töissä enimmäkseen kaivoksissa. Vasta sitten kun ruvettiin paperipuita kaatamaan, meni enemmän suomalaisia metsätöihin".

'Naiset olivat pääasiassa kotiapulaisina ja tiskareina" selitti vuorostaan Hilda Tuori. "Vasta tässä maassa syntyneistä tai hyvin nuorina tänne perheittensä mukana tulleista tytöistä tuli kauppa-apulaisia ja muita.

"Sairaaloita oli vain yksi ja sekin hyvin pieni, St. Joseph sairaala. Lääkäreitä taisi olla Sudburyssa 3 ja Copper Cliffissä 2. Hyvänä lääkärinä ja pidettynä kansalaisenamme tunnettu tri Koljonen tuli tänne vasta' vuoden 1916 paikkeilla, arvelen minä asiaa nyt muistaen."

Tässä välissä keskustelu kääntyi ensimmäisiin tämän seudun farmareihin jotka yhdessä kaivostyöläisten kanssa osallistuivat aktiivisesti seura- ja osastotoimintaan. Heistäkin on kerrottava joskus toisten erikseen.

"10- ja 12-tuntinen työpäivä oli yleinen kaivoksissakin" muisteli Thomas Tuori asiaa häneltä tiedusteltuamme.

'Palkka, 'jaardimiehille' oli $1.40 päivältä, 'mokkercille' $1.50, 'masiinamiesten' avustajille $1.75 ja "masinamiehille $2.00 päivältä.'

Entäs ruoka ja asunto?

'Täyshoitoloissa oli ruoka ja asunto $12.00—$14.00 kuukaudessa" muisteli Hilda Tuori.

'Tavalliset eli jokapäiväiset kengät maksoivat $1.50—$2.00 pari, mutta pyhäkengistä sai maksaa kolmekin dollaria", sanoi Thomas Tuori."

Talojen hinnoista juteltaessa Hilda Tuori muisteli Jussi-veljensä ostaneen Copper Cliffista 3 huoneen hirsitalon $150.00 hinnasta. Lautaaloja myytiin Copper Cliffissa vuosisadan alussa tiettävästi kolmenkin sadan dollarin hinnasta.

"Polttoaineena oli pääasiassa puita, mutta Sudburyssa käytettiin tietääkseni hiiltäkin" selitti vuorostaan Hilda Tuori.

'Vuoden 1913 paikkeilla muistaakseni ilmaantuivat Sudburyn kadulle ensimmäiset autot ja Herman Koski, cliffiläinen kauppias, oli tietääkseni ensimmäinen suomalainen autonomistaja" sanoi Thomas Tuori.

Tällaista siis oli elämä ja olosuhteet siirtolaisina tännetulleilla kansalaisillamme vuosisadan alussa. Jos työläisen elämä tuntuu harmaan jokapäiväiseltä nykyoloissakin, niin silloin oli kansalaistemme edessä monin kerroin suuremmat vaikeudet ja pulmat. Niitä aikoja muistellen kirjoitti Jussi Wirta mm. seuraavaa:

"Suomalainen mies oli silloin savisten katujen hirmu; puukot' kanget ja viinapullot olivat yleisiä ajanvietevälineitä. Usein kun oma kansallisuus oli saatu isketyksi maahan, tai ajetuksi pakoon, hyökättiin vierasten niskaan, eivätkä edes naiset olleet puukonterältä turvassa. Ja kun viimeinkin väsyttiin mellastamaan. kämmittiin raittiusseuran teeskentelykokoukseen, jossa tehtiin 'lupaus'

"Ihmistä ei kuitenkaan voi pitää iankaiken lokaan painettuna Heräävä luokkavaisto alkoi vähitellen nostaa työläisten järjestöjä esille, ensin heikkoina ja hapuilevina, mutta päämäärän yhä hiljalleen selveten . . ."

Tällaiset ovat siis järjestömme tunnetun ja tunnustusta saaneen työväen kulttuurijärjestön, Canadan Suomalaisen Järjestön alkuperä. Se syntyi, kuten sanottu, canadalaisissa olosuhteissa, ennenkaikkea Canadan suomalaista työväestöä palvelemaan — ja sen 50-vuotias historia on todistuksena siitä, että sitä järjestöä on tarvittu ja tarvitaan, selittivät haastateltavamme useaan kertaan.

JUHLAONNITTELUMME!
E. L. A. Smith Agencies Ltd.
VAKUUTUS- JA KIINTEIMISTÖTOIMISTO
219 Park St., Port Arthur, Puh. DI 4-9608
129 S. May St., Fort William. Puh. MA 2-2313 ja MA 3-3429

JUHLAONNITTELUMME!
NORTHLAND HARDWARE
KAIKENLAISTA RAUTAKAUPPA-ALAAN KUULUVAA
Puh. MU 3-6121, 313 Grenville Ave., Port Arthur, Ont.
Puh. MA 3-0135, 2638 Victoria Ave., Fort William, Ont.

Hauskaa juhla-aikaa ja tervehdys juhlille!
KULMA KAHVILA
SUOMALAINEN RAVINTOLA
CSJ:n haalin alakerrassa, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.
Tarjoillaan aterioita, voileipiä, kahvia ja virvokkeita.
Avoinna joka päivä kello 5 aamulla kello 11 illalla.

JUHLAONNITTELUMME!
MATSON'S HARDWARE
Puh. DI 5-6428
High ja Oliver Roadin kulmassa, Port Arthur, Ont.
Myymme PITTSBURGH-MAALEJA

Onnittelumme CSJ:n 50-v. juhlalle!
AARNIO'S RESTAURANT
310 Bay Street, Port Arthur, Ont.
Erikoisuutenamme maukkaat kyljys- ja pihvipaistit
Kahvia ja voileipiä — Avoinna joka päivä klo 6—12

ONNITTELUMME CSJ:n 50-V. JUHLILLE!
HUSKY ALUMINUM
VICTOR BLUNT ja ART MAGNUSON, omistajat
174 S. Algoma Street, Port Arthur, Ont.
Puhelin DI 4-0569
BENJAMIN MOORE MAALEJA

Onnittelumme CSJ:n kultavuoden johdosta!
CARLSON TRAVEL BUREAU
Vanhin suomalainen matkatoimisto Järvienpäässä
17 McGoirick Block, Port Arthur, Ontario
22 Arthur Street 4, Puhelin DI 5-6615
JOULUKSI SUOMEEN
Erikoiset hinta-alennukset lentäen taikka la'valla!
Ottakaa yhteys toimistoomme heti saadaksenne paikat.

TERVEHDYKSEMME
CSJ:n 50-VUOTISJUHLILLE!
DON'S TEXACO SERVICE
ERIKOISALAMME KONEIDEN KUNNOSTAMINEN JA PYÖRIEN SUUNTAUS
Kaikenlaisia AUTOJA JA TROKEJA KORJATAAN
275 Shuniah St. Puh. DI 4-1638 Port Arthur, Ont.

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE!
PETERSON FURNITURE & APPLIANCE CO. LTD.
HUONEKALUJA JA SÄHKÖVÄLINEITÄ
SUOMALAINEN PALVELUS
Puhelin DI 4-3202
226 Van Norman St. Port Arthur, Ontario

TERVEHDYKSEMME
CSJ:n 50-VUOTISJUHLILLE!
GEORGE WARDROPE AGENCIES
LIMITED
21 St. Paul St. Port Arthur, Ont.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä - Lainoja
SUOMALAISET EDUSTAJAT:
RUDOLF E. HULKKO, Puh. DI 4-1128 — DI 4-6976, DI 5-7361
RAY NISKANEN, Puh. DI 5-7361
PORT ARTHUR, ONTARIO

Tervehdyksemme
CSJ:n 50-vuotisjuhlille!
Algoma & Acme
LAUNDERERS & CLEANERS
Vanhin puhdistus- ja pesulaitos Järvienpäässä
LÄHETTÄKÄÄ VAATTEET PESUUN ENNEN JUHLIA
287 Bay Street, Port Arthur, Ont., Puhelin DI 4-1522
209 McVicar Street, Fort William, Ont., Puhelin MA 3-8033

JUHLATERVEHDYS!
Proudly You Serve 7up
SEVEN-UP BOTTLING CO.
Puhelin MA 2-2512
131 Archibald Street North, Fort William, Ontario

Juhlaonnittelumme!
S. Braunstein
Turkkurit
Puhelin MA 3-8841
141 SIMPSON ST.
FORT WILLIAM, ONT.
Syksyn suurin valikoima . . .
Tulkaa katsomaan hienoimpia turkkeja erikoisen halvalla hinnalla
• TURKKEJA
• JAKETTEJA
• VIITTOJA
• STOLEJA
Vielä aikaa . . .
REPAIRING RESTYLING RELINING
Ulkoa tulevat tilaukset saavat nopean käsittelyn

Uusi hiusten kuosi
Uusi väritekniikka
Kylmät kiharat erikoisalamme
Suuri ammattitaitoinen henkilökunta
NU-FASHION BEAUTY SALON
Fort William, 809 Victoria St., Puh. MA 3-3542
Port Arthur, 6 Court St. S., Puh. DI 5-6131

JUHLATERVEHDYKSEMME!
NEW YORK TAVERN
Tarjoillaan aterioita ja keveitä annoksia, juomia
117-9 Simpson St. Puh. MA 2-2353 Fort William, Ont.

TERVEHDYS 50-V. JUHLILLE!
OSCAR LEHTINEN
edustaa C. MAPLEDORAM AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA KIINTEIMISTÖTOIMISTO
VALITAMME KIINTEIMISTÖJÄ YLI ONTARION
125 May Street, Fort William

Onnittelumme 50-v. päivän johdosta!
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
Henkilökunnan omistama — Henkilökunnan johtama
"KUULUISA PALVELUKSESTAAN"
516 Simpson Street, Puhelin MA 3-7469, Fort William

HAUSKAA JUHLA-AIKAA ASIAKKAILLEMME!
PILKINGTON GLASS LIMITED
Tarvitessanne laseja ja maaleja kääntykää puoleemme
Puh. MA 2-7701, 910 Victoria St., Fort William, Ont.

Onnittelumme
CSJ:n 50-vuotisjuhlalle!
O'BRIEN AGENCY LIMITED
VAKUUTUKSIA - KIINTEIMISTÖJÄ
MATKAILUTOIMISTO
KAKSI KONTTORIA PALVELUKSESSANNE
641 Simpson Street, Puh. MA. 2-1611
Toronto-Dominion Bank Building, Puh. MA. 3-9571
FORT WILLIAM, ONTARIO

ONNITTTLUMME CSJ:LLE 50. JUHLAVUODEN JOHDOSTA
JAMES MURPHY FUEL OIL COMPANY
LIMITED
FORT WILLIAM: PUH. MA 3-9507, 112 SIMPSON ST.
PORT ARTHUR: PUH. DI 4-5512, 18 PAUL STREET
Meiltä saatte puhtainta polttoöljyä Järvienpäässä!

Hauskaa juhla-aikaa ja onnittelumme 50-vuotiaalle!
D. J. KELLY LIMITED
Ruokatarjoiluvälineitä vuokrataan juhliin, matkaluihin, häätilaisuuksiin ja illanviettoihin. Hotellien, ravintolain ja muitten tarjoilupaikkojen kalustoa saatavana.
Myydään kaikenlaista ravintolakalustoa ja tarpeita.
Puhelimet: MA 2-1952 ja MA 2-1841
408 Victoria Ave. Fort William, Ontario

Onnittelumme CSJ:n kultavuoden juhlille!
DRESSWELL Cleaners - Laundry
Lähettäkää vaatteenne hyvissä ajoin ennen juhlia, puhdistusta ja pesua varten - värjäystä, räätälintyötä
TEEMME KAIKENLAISIA KORJAUKSIA
FORT WILLIAMISSA: 109 Simpson St., puhelin MA 3-8922 — 1100 Syndicate Ave. S., MA 3-6453 — 118½ S. Syndicate, Puhelin MA 3-9405
PORT ARTHURISSA: 207 S. Algoma Street, puhelin DI 4-5041
Nipigonissa ja Red Rockissa asuville meillä on myymäläpaikoissa konttori!

Muistelmia niiltä suurilta juhlilta

Olin yksi niistä tuhansista juhlavieraista, jotka vaelsivat noille vuotuisille Suurjuhlille. Tänä vuonna nämä juhlat olivat ikään kuin virstaantolppa pitkällä taipaleella, sillä Canadan Suomalainen Järjestö juuri tänä vuonna viettää toimintansa viidettäkymmenettä vuotta. On siis näin o'len elänyt huomattavan pitkän ajan pienen siirtolaisväestöryhmän keskuudessa. Ja ihmeteltävää on se, että heti alusta alkaen se on ollut jonkinlaisen painostuksen alaisena. Sitä on moitittu siitä, et.ä se on siirtolaisten perustama ja ylläpitämä, ja näin ollen voi levittää jotakin pääoman vastaista oppia. Ovatpa jotkut menneet niinkin pitkälle, että pelkäävät sen voivan "ry.käyttää" nurin tämän suuren maan hallituksen. Siisniskaan on puhallettu jatkuvasti ja kovasti puhallettukin.

Mutta tarpeen tullen sen riveistä on kuitenkin löytynyt luotettavimmat Canadan suomalaiset ihmiset, jotka tätä maata rakentanut uskollisesti, kasvattanut ja kouluuttanut lapsensa aikuiseksi, tehneet niistä kunnollisia jäseniä tähän yhteiskuntaan. Vaikka ovatkin lapsuusvuosina hyörineet järjestön haalien suojissa. Näissä pyrinnöissä he ovatkin avartaneet katsettaan ja todenneet, etttä tieteellinen aikakausi astuu esiin nopeasti, ja että sen saavutuksista pitäisi päästä nauttimaan jokainen yhteiskunnan kansalainen, olkoonpa hän minkä järjestön ihminen tahansa. Näistä syistä järjestömme ihmiset eivät tunne mitään kansalliskiihkoja. Näin ovat osa tämän maailman suuresta väestöstä, jonka jokaisen yksilön pitäisi saada elää säädyllistä elämää. Siksi juuri nämä järjestöihmisten ylösrakentamat suuret juhlatkin ovat aina olleet vapaat kansalliskiihkoista.

Saavuttuani Sudburyn Finnishhaalille tuon suuren juhlan aattona, ilma oli lämmin, melkeinpä kuuma, jonka tähden kaikki ilmanvaihtolaitteet olivat avoinna. Juhlivaa yleisöä hyöri kaikkialla ja mikäli saatoin havaita, he kaikki oli vat vieraan paikkakunnan ihmisiä, toiset aivan muuka'aisia jotka eivät tienneet sanottavasti paikallisesta työväen haalista paremmin kuin kesänviettopaikasta, Työn Puistosta. Ensimmäinen tapaamani järjestöihminen oli haalin vahtimestari Heikki, joka oli aikaisemmin harjoittanut suutarin ammattia tässä kaupungissa. Mieleeni juolahti, et.ä suutari Edvart Salin oli myös Suomen työväenliikkeen alkuraivaajia, joiden jälkeläisenä tässä nyt tallustelemme näitä Sudburyn kovia kivipuutarhoja.

Heikki neuvoi meitä menemään Työn Puistoon, koska siel'ä on henkilöt, jotka jotakin tietävät majoituksesta ym. juhlatouhusta. Niinpä suuntasin kulkuni tuonne puistoon ja mahtavasti kehoitin Amerikan puolelaisia seuraamaan perässäni. Heistä lähinnä oli Matti Ohiosta ja hänen perässään pitkä liuta useasta Yhdysvaltain osavaltiosta tulleita. Siis juhlakansaa naapurimaasta aina kaukaista ja "villiä" länttä myöten. Tässä "karavaanissa" ei ollut sitä voimakasta Kainuussa syntynyttä pariskuntaa, mr. ja mrs. Karjalaa, jotka nykyään kämppäilevät siellä kuuluisassa Montanan valtiossa, mutta vuosi vuoden perästä saapuvat aina näille Canadan suurille juhlille. Kovasti Kalle kertoi tykkäävänsä näistä juhlatouhuista. Oli edellisenä vuonna ollut mukana Su. Porcupinessa pidetyissä juhlissa ja matkallaan sinne nähnyt suuren karhun kömpivän tien yli. Ikäväkseni sain kuulla Kallelta, että monivuotuinen juhlavieraamme Matti Klippi oli vakavasti loukkaantunut liikenneonnettomuudessa, eikä voinut tulla juhlaan. Toivon ainakin ensi kesänä tapaamista, koska Matti on yksi niitä miehiä jotka ovat olleet Canadan suomalaista työväen toimintaa alulle panemassa.

Mentyäni Työn Puistoon, siellä oli kiiretä touhua loppujärjestelyn kanssa. Siellä tuli puristetuksi monen pitkäaikaisen tuttavan kättä. Iivari Kitunen kertoi, että Ed Kuusela on vakavasti sairaana, eikä voinut tulla näihin kansanjuhliin vaikka mieli oli ollut näissä juhlissa jo kuukausikaupalla. Sanoin lohdutellen Iivarille, että kyllä Ed siitä paranee. Vaikka hänellä ei olekaan voimakkaita lihaksia, niin hänellä on hirveän sitkeitä jänteitä koko keho täynnä. Ja niin siinä näyttää käyneenkin.

Siinä kallion kielekkeellä Kauppilan Hilda järjesteli asunnoita juhlavieraille huomauttaen, että minä saan mennä kuormani kanssa hänen kotiinsa. Ihmettelin itsekseni että kyllä pitää olla hyvin hyvä onni, vaikka on naimisissa oleva mies. Mitä oiskaan sitten jos olisi leski tai suorastaan poikamies? Niinpä sitten näiden kireellisten vuorokausien aamuyöt vietimme Hildan kodikkaassa asunnossa, nauttien samalla talon runsaasta vieraanvaraisuudesta. Kiitos kaikesta Hilda!

Näissä suurissa juhlissa kun on tullut käydyksi vuosi vuoden perään niin on tullut suuri lukuinen tuttavien joukko ja heillä kaikilla on jokin erikoinen piirre. Toiset ovat erikoisen hyviä puhelahjoiltaan, osaavat kertoa pahemmankin asian hyvin mieltäkiinnostavasti. Lauantaiaamuna kun olin seuraamassa urheilukilpailuja, viereeni tulla napsahti Elli Karvonen Torontosta. Hän oli hyvin ute'ias tietämään miten Jaakko onnistui juhlan avauspuheessa. Vastaukseni oli, että hän onnistui oikein hyvin, koska puheessa oli kansanomainen henki, sellainen jota kuunnellessa ei tee mieli kahville lähtemään. Muuten urheilutoimitsijat olivat tuona aamuna hyvin hyvässä vireessä aina kuuluttajaa myöten ja kevyesti puettu ja kuten pitääkin. Sunnuntaiaamuna heillä oli äärettömän pitkät ropessisaappaat ja-

(Jatk. siv. 14)

CSJ:n Toronton osaston sekakuoro Finlandia. Keskellä eturivissä johtaja Ty Lemberg.

CSJ:n Toronton osaston nykyinen soittoyhtye. Takarivissä vasemmalla yhtyeen johtaja G. Gustafson.

Onnittelumme CSJ:lle kultavuoden johdosta!

SERVICE CLOTHING

Puhelin WA. 6441

280 Queen St. West
Toronto Ontario

Onnea ja menestystä 50-vuotiaalle CSJ:lle juhlavuoden johdosta!

SUOMALAINEN PARTURILIIKE

A. SALMINEN

253 Queen Street W.
Toronto Ontario

Onnittelumme 50-vuotiaalle CSJ:lle!

BEVERLEY STEAM BATH

Puhelin EM. 4-9997

137 Beverley St.
Toronto, Ontario

AUKIOLOAJAT:
Tiistaista perjant. 2—11 ill.
Lauantaina 10 ap.—12 yöllä
Sunnuntaina 7 ap.—2 ip.

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE CSJ:lle!

HENRY HARRIS, R.O.

OPTOMETRIST

275 College St. TORONTO WAlnut 3-9553

REPAIRS CALLED FOR AND DELIVERED

ONNEA 50-VUOTIAALLE CSJ:lle!

MUUTETTU
SAMPO MOTORS

Uusi osoite: 5 ROBERT ST. (College St. ja Robertin kulmassa), TORONTO 4, ONTARIO

Towing: soittakaa LE 4-1916, kysykää ART HISSA

Puh.: WA 2-7658 — Kotiin: WA 4-0552, Virtanen, LE 7-3086, Nurvo

AVOINNA 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

Juhlatervehdys 50-vuotiaalle CSJ:lle!

TORONTO Watch Service

433 SPADINA AVE.
(lähellä College St.)
TORONTO ONTARIO

Parhain onnitteluni CSJ:lle 50-vuotismerkkivuoden johdosta!

ARNE OKSANEN

Puh. BA. 1-6144

442 Sheppard Ave. East
Willowdale (Toronto) Ont.

Monet onnittelumme 50-vuotiaalle CSJ:lle!

DAIRY QUEEN

H. JA H. LAMPSA
KEELE & SHEPPARD

Puhelin 636-4211

Toronto 19, Ontario

Onnittelumme 50-vuotiaalle Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

ILOMÄET

PUHELIN WA. 3-4469

506 Brunswick Avenue
Toronto Ontario

Ajankohtaisia ja korkealuokkaisia

TURKISNUTTUJA, TURKISTAKKEJA JA -VIITTOJA

Parhaita arvoja Torontossa

Herman Furs

700 Bay Street Toronto, Ontario

Onnittelumme kaikille Järjestömme jäsenille ja osastoille

Kultavuoden johdosta!

Pidämme suuressa arvossa sitä arvokasta työväen valistus- ja kulttuurityötä, mitä Järjestömme jäsenet ja osastot ovat suorittaneet kuluneen 50 vuoden aikana!

Vaalikaamme edelleen näitä arvokkaita kulttuuriperinteitä ja toimikaamme entistä innokkaammin Canadan suomalaisten YHTENÄISYYDEN JA HYVINVOINNIN, SEKÄ RAUHAN PUOLESTA!

Samalla kiitämme kaikkia osastomme jäseniä ja kulttuurityön tekijöitä siitä suuresta ja arvokkaasta työstä, mitä he ovat osastomme toiminnassa tehneet kuluneen 50 vuoden aikana.

Kansalaisemme, liity Canadan Suomalaiseen Järjestöön!

Eläköön Canadan Suomalainen Järjestö ja sen arvokas toiminta!

Kutsumme Toronton suomalaisia kultavuoden tilaisuuksiin Don-haalilla:

Finlandia kuoron konsertti -- sunnunt., lokak. 15 p. klo 4
Juhlapäivällinen -- sunnuntaina, lokak. 22 pnä klo 12.30
Näyttämön esityksiä -- sunnuntaina, lokak. 29 p. klo 4 ip.
Juhlakabaretti -- perjantaina, marrask. 3 pnä klo 9-1.
Seuratilaisuus -- sunnuntaina, marraskuun 12 p. klo 3 ip.
Juhlanäytelmä -- sunnuntaina, marrask. 19 pnä klo 4 ip.
Juhlakahviaiset -- sunnuntaina, marrask. 26 pnä klo 3 ip.
Juhlakonsertti -- sunnuntaina, joulukuun 10 pnä klo 4 ip.

TERVETULOA JUHLATILAISUUKSIIMME!

CSJ:n TORONTON OSASTO No. 1

FINLANDIA KUORO -- FINLANDIA ORKESTERI -- TOIMEN NAISET

Näyttämö -- Valistuskomitea -- Varhaisnuoret

V.- JA U.-SEURA YRITYS

— Synteesi yhdistäminen, synteettinen tutkimus, erillisten havainto en yhdistäminen yhtenäiseksi kokonaiskuvaksi.

— Paha akka, pakeneva hevone, märkä mehtä ja puttoovat housut — ne miehem mieltä koetteloo.

JUVA.

KOPEUTTA SEKIN

"Rakkaani", sanoi mies vaimolleen matkalla kaupunkiin tukahduttavan lämpöisessä autossaan, "laske ikkuna alas, että saisimme vähän raitista ilmaa."

'Enkä teekään sellaista", vastasi vaiso, "sillä tuossa kulkevat naapurimme meidän rinnallamme ja silloin he saisivat tietää, että meidän automme ei olekaan varustettu ilmastointilaitteilla."

Parhainta menestystä Järjestölle ja sen kannattajille

toivottaa

CENTRAL HOUSE

HUGO MATTSON, liikkeenhoitaja

Paikka missä urheilumiehet tapaavat toisensa

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

ONNITTELUMME

CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE JUHLAVUODEN JOHDOSTA!

VERN'S HARDWARE

VERNER REKELÄ, omistaja

MONIPUOLINEN VARASTO TALOUDESSANNE KÄYTETTÄVÄÄ TAVARAA

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

PARHAAT ONNITTELUMME

Canadan Suomalaiselle Järjestölle ja sen jäsenille!

Olemme aina nauttineet suomalaisten suuresta kannatuksesta liikkeessämme, josta kiitos Teille kaikille.

Porcupine Hardware and Furniture

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

ONNITTELEMME

Järjestöä ja sen kannattajia kultavuoden johdosta!

BOP LAKE

Service Station

ALBERT NIEMI, omistaja

Välitän hyväksi tunnettua Shell gasoliinia ja saman yhtiön öljytuotteita.

ONNITTELUMME

CSJ:lle 50-vuotisen toiminnan johdosta!

Porcupine Cleaners

South Porcupine Ontario

ONNITTELUMME

CSJ:n jäsenille ja kannattajille juhlavuoden johdosta!

JEAN'S

Flower Shop

MRS. S. A. LARAMAN, omistaja

South Porcupine Ontario

YLI 40 VUOTTA TYÖVÄEN LEHTIEN ASIAMIEHENÄ

Oheellisena esittelemme Canadan suomalaisille tässä CSJ:n kultavuodennumerossa erään väsymättömästi Järjestömme hyväksi 50 vuotta ahertaneen työmuurahaisen — Olivia Tolvasen Torontosta.

Oman kertomansa mukaan saapui äskettäin 75 vuotta täyttänyt Olivia Canadaan vuonna 1907 ja on vuodesta 1908 lähtien toiminut Canadan suomalaisten työläisten yhteispyrinnöissä. Monet ovat ne tehtävät joihin Olivia on tällä a alla osallistunut. Vuosikymmeniä on hän laulanut kuoroissa, monet kymmenet ovat ne näytelmät joissa hän on esiintynyt useammalla paikkakunnalla, mutta pääasiassa Torontossa ja Sudburyssa. Hän on ollut mukana urheilussa ja voimistelussa, naisten kerhoissa ja lastenkomiteoissa, sekä monissa muissa tehtävissä toimien vieläkin sairashuoltokomiteassa.

OLIVIA TOLVANEN

Erikoisen arvokkaan ja suuren työn on Olivia suorittanut lehtiemme asiamiehenä. Monissa sadoissa on luetettava ne Vapauden ja Liekin tilaukset joita hän on lähettänyt lehtiemme konttoriin. Yli 40 vuotta on hän ollut Vapauden asiamiehenä ja Liekin asiamiehenä sen ilmestymisestä lähtien. Aikoinaan hän toimi myöskin Yhdysvalloissa ilmestyneen Toverittaren asiamiehenä. Asiamiestoimintansa ohella on Olivia myöskin rikastuttanut lehtiemme sisältöä monilla uutis ja mainoskirjoituksillaan.

Olivian tyttönimi on Olivia Peltano, sitten oli hänen sukunimensä Kauhanen ja viimeksikuluneiden vuosikymmenien aikana Tolvanen. Olivia kertoo sairastelleensa parin viime vuoden aikana, ja että terveys ei ole hyvä tälläkään hetkellä.

Kiitollisuudella huomioiden Olivian pitkän ja arvokkaan toiminnan Järjestömme ja sen lehtien hyväksi, toivotamme hänelle parhainta vointia! Tähän toivotukseen varmaankin yhtyvät kaikki Järjestömme jäsenet ja lehtiemme ystävät.

TYTTÖJEN KESKEN

Stella: 'Stanley ja minä olemme olleet salakihloissa kaksi kuukautta eikä kukaan ole tiennyt mitään."

Nella: "Ei me olemme luulleet, että huolestunut ilme Stanleyn kasvoilla johtui liikevaikeuksista."

MUISTELMIA NIILTÄ SUURILTA JUHLILTA

(Jatk. siv. 13)

loissa, kun ämpäreiden kanssa ammensivat vettä pois hyppypaikoista. Tällaiset tilanteet aina sotkevat hyvänkin juhlatunnelman ja niin kävi näissäkin juhlissa.

Siinä lauantain sateen aikana mieltäni kiinnosti hyvä tuttavani Eino Erkkilä, myös Torontosto. Mutta Eino on näitä entisiä pohjoslaisia, joka on vuosikymmeniä ahertanut näissä kulttuuritouhuissa. Niinpä siinä Einoa katsellessa palautui mieleeni aika yli kolmekymmentä vuotta sitten, kun Kirkland Laken näyttelijät näyttivät jotakin Venäjän vallankumousaiheista näytelmää, en muista varmasti näytelmän nimeä, oliko se "Potemkin" tai jotakin sinne päin. Tapahtuma oli tuon nimisen sotalaivan kannella, jossa matruusit yhtyivät koko risteilijän sakilla vallankumousjoukkoihin. Tässä joukossa oli myös koomikkonäyttelijä Eino Erkkilä, jota toiset matruusit epäilivät vilpilliseksi ja nakkasivat yli laiden mereen, että vesi leiskahti heittäjien silmille. Tämä lienee ollut ensi kerta, kun Eino kasteltiin näissä kultturihommissa. Sen sijaan hän on käynyt monet kasteet lävitse, sillä lukuisat ovat ne näytelmät joissa hän on kansaa naurattanut. Näin ollen hän ei pitänyt erikoisen pahana vaikka juhlissa kastuikin. Illalla haalilla kertoi vain, että hän käänsi paidan nurinpäin että se näyttäisi puhtaammalta, niin kuin se näyttikin.

"Erämaiden orjat", näytelmää katsellessa muistui mieleeni Alf. Hautamäki. Tämä mies aikoinaan rikastutti suuresti Canadan suomalaista näytelmätoimintaa, sillä hän kirjoitti useita näytelmiä, jotka kaikki ovat sisältörikkaita ja samalla mielenkiintoisia. Tämä näytelmä oli kaiketi parhaita hänen tuotannoistaan. Rumaa riistopohjalle perustuvaa aihetta kaunistavat lukuisat kauniit laulut, jotka tässäkin esityksessä laulettiin erikoisen hyvin. Tuskimpa tässä maassa on montakaan niin voimakasta laulu- ja näyttelijäosastoa, joka voisi sen esittää sillä tavalla kuin Sudburyn toverit sen tekivät.

Mutta kuka on tuo niin tutun näköinen mies joka kahden kepin turvin hinasi itseään näytelmää katsomaan, ja vielä etupenkkiin? Väliajalla menin tapaamaan. Hän oli Suomessa kuuluisan "Tokerotien" läheisyydessä Jalasjärvellä syntynyt Sam Rautanen. Asuu nykyisen Balsam Creek-nimisellä farmiseudulla. Sam kertoi että näistä juhlista ei malta olla pois vaikka ei terveyskään ole kehuttava. Tämän laisia ovat vanhat kulttuuriveteraanit, joita oli näilläkin juhlilla suurilukuinen joukko. CSJ:n viisikymmenen vuotinen toiminta on jättänyt lähtemättömästi jälkensä kansalaistemme keskuuteen. Se on ollut välttämätöntä elämän menoa ja sitä kaivataan aina jatkuvasti.

Sunnuntain juhlassa tapasin yhden innokkaimman urheiluasioiden edustajan, entisen urheilijan Nikolai Piispasen, joka on vuosikymmenien aikana edistänyt tätä touhua suuressa määrin. Niko kertoi, että nämä yhdistetyt juhlat ovat niin valtavat, ettei hänkään voinut uneksiakaan sellaista siihen aikaan kun alettiin raivata kultturi vainioita Canadan suomalaisten keskuudessa. Siinä kääntyi puheemme urheiluratoihin, kun niitä on niin vaikea pitää kunnossa. Hän mainitsi joitain vuosia, jolloin farmarit eivät ole saanut kovinkaan runsaasti heinäsatoa.

Hänen kotikylässään Beaver Lakella oli eräänä kesänä heinäsirkat ja monkiaiset hävittäneet kaiken kasvullisuuden, mutta urheiluradalla rehoitti heinä ettei sekaan meinannut mahtua. Tätä seikkaa ihmettelimme emmekä voinut löytää pätevää vastausta, mistä tämä kaikki johtuu.

Sunnuntai-illan päättäjäiskonsertti tuossa mahtavassa teatterissa muodostui mieliinpainuvaksi juhlahetkeksi jonkalaista tuskin on ollut montakaan näiden lukuisten vuosikymmenien aikana. Satoihin nouseva ohjelman esittäjien joukko oli niin hionut kaiken juuri tätä iltaa varten, että pitkästi saa ajella jos meinaa löytää läheskään samanlaista amatöörien keskuudesta. En lähde tässä kertomaan eri numeroista koska se vaatisi oman lukunsa, tyydyn vain sanomaan että mahtavat oli nämä kultavuoden kulttuuriväen urheilijain ja laulajain yhteiset Suurjuhlat. — H.

Käsivarsia kaupatessa CSJ:n osastoja perustamassa

(Jatk. siv. 12)

muille perukoille töitä katselemaan. Sen jälkeen ei Flin Flonnissa liene meikälistä toimintaa ollut paljoakaan.

Jonkun aikaa kiertelin näitä kaivantoperukoita. Olin mm. töissä Gods Lake Gold Mine yhtiöllä. Sieltä johti kuitenkin matkani v. 1934 Winnipegiin. Hetken katseltuani sitä suurkaupunkia ja tutustuttuani silloin siellä olleisiin kansalaisiimme joista osa sattui olemaan ennestäänkin tunnettuja taas sukeltui keskusteluun että pitäisi oikeastaan perustaa osaston toiminta sinnekin. Ryhdyttiin sanoista tekoihin ilmoitettiin kokouspaikka ja - aika ja yleisöä saapui oikein runsaasti. Kaikki he lupasivat liittyä osaston jäseniksi. Näin oli taas päästy alkuun vaan eihän se toiminta sielläkään pitemmälle jatkunut. Sen paikkakunnan myöhemmästä toiminnasta en ole kuullut mitään liekö enää mitään toimintaa kansalaisillemme työväenliikkeen riveissä.

Omakohtaisesti jouduin taas lähtemään sieltäkin muille perukoille "käsivarsiani kaupastelemaan". Nyt sainkin työn Ontariosta, Little Long Lac Mine-yhtiöltä ja sinne taas perustettiin siihen aikaan Suomalaisen Järjestön Geraldtonin osasto, joka on luullakseni vieläkin toiminnassa, vaan en ole siitä aivan varma.

Nyt sitten viimeiset 12 vuotta olemme olleet vointimme mukaan täällä Soon (Sault Ste. Marien) osaston jäseninä yrittäen "antaa kättä" yhteiselle pyrkimykselle, kaikelle sellaiselle tiominnalle, mikä tähtää pienten ihmisten yleisen hyvinvoinnin parantamiseen niin taloudellisesti kuin henkisesti.

Piirsi rauhan tervehdyksin,

S-nen

A. Tervolan muistolle

Taas syömmet täyttää murhe musta,
rintaa raastaa, oisko lohdutusta.
Tuonen niittäessä elonviljaa
vuotaa kyynel poskipäille hiljaa . . .

Olit yksi rakkain joukostamme,
eläydyit toverina toimintaamme.
Jo nuorna hehkui mieli innostusta,
puoltaa tahdoit sorrettujen
vapautta.

Vankileirein kauhut peloittaneet
ei miehen mieltä,
poistaa voineet oikealta tieltä.

Olit pidetty joukossa ystäväin,
ain aatos kaunista päivyttä päin.
Et mieltä nurjaa sä kantanut,
monet kalliit hetket yhteistyölle
antanut . . .

Nyt kun poistuit joukostamme,
tään kaiken selvään oivallamme.
Vaan työsi, tarmos meille —
lohdutusta antaa,
et yhteisvoimin taakka raskas
voidaan kantaa.

Nukkuos unta rauhaisaa,
jatkamme työtäs, mi onnen
kaikille rakentaa.
Hyvää yötä toverimme, kallis, kallis,
ystävämme!

Kirjoittanut ja lausunut haudalla Len. Hjorth.

Toverimme haudalla

KIRJ. M. VUORI

Nyt lepo rauhainen saavuttaa,
laskemme sinut poveen maan.
Työstäs, oot' jo levon saanut,
tuskat poissa on sulta,
Toverimme työ on laannut,
kumpus' peittääpi multa.

Kukat kukkikoon kummullasi,
työsi mieliin jää muistonasi.
Hyvästiksi tovereilta,
surulaulumme kaiu.

Laulu soipi nyt viimeinen,
tovereilta sun muistollen.
Tänne jää sun kumpus, kaunis,
nuku rauhassa untas'.

Laulanut Martti Vuori Antton Tervolan haudalla Torontossa, syyskuun 23 p. 1961.

CSJ:n näyttelijöitä Sudburyssa, näytelmä "Vallankumoushäät".

ONNITTELEMME

Järjestömme jäseniä ja kulttuurityön tekijöitä sen arvokkaan valistus- ja kulttuuritoiminnan johdosta, jonka olette suorittaneet maanmiestemme keskuudessa.

Eläköön Järjestömme Canadan suomalaisten kulttuuritoiminnan yhdistäjänä!

CSJ:n COBALTIN OSASTO

COBALT ONTARIO

PARHAAT ONNITTELUMME

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN JÄSENILLE JÄRJESTÖMME KULTAVUODEN JOHDOSTA!

Hyvää menestystä toiminnalle

toivottaa

CSJ:n EBYN OSASTO

EBY, SWASTIKA, ONTARIO

PARHAAT ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE

Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

Hilja ja John Rajala

Matachewan, Ontario

JUHLATERVEHDYKSEMME!

Parhainta onnea ja menestystä CSJ:n osastoille ja jäsenille kultavuotemme johdosta!

CSJ:n Kirkland Laken Osasto Naisten Kerho

KIRKLAND LAKE ONTARIO

Onnittelemme suomalaisia liiketuttaviamme heidän Järjestönsä kunniakkaana vuotena!

SOUTH END GARAGE AND SERVICE STATION

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

ONNITTELUMME 50-VUOTIAALLE!

CSJ ja sen jäsenistö on ollut ikään kuin synnytysäiti liikkeellemme. Siksi toivomme parhainta menestystä CSJ:lle, sen jäsenille ja kannattajille

WORKERS CO-OP OF NEW ONTARIO LTD.

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

ONNITTELUMME CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE JA SEN JÄSENILLE!

50. JUHLAVUO DEN JOHDOSTA!

FELDMAN Timber Company Ltd.

P. O. BOX 440 TIMMINS, ONTARIO

KAIKKI RAKENNUSTARPEENNE SAATTE SOITTAMALLA - PUHELIN 4-5251

UPTOWN STORE

Maple ja Algonquin kulmassa
Puhelin 4-1258

ME TAKAAMME KAIKEN MITÄ MYYMME

ONNITTELUMME

TEIDÄN JÄRJESTÖNNE 50-VUOTISEN TOIMINNAN JOHDOSTA JA PARHAINTA MENESTYSTÄ

toivottaa

Mr. ja Mrs. J. G. Thomas

FUNERAL HOME

Perusteellisesti uusitussa huoneistossa voimme palvella teitä paremmin.

SOUTH PORCUPINE, ONTARIO

PARHAAT ONNITTELUMME

Järjestömme jäsenille ja kulttuurityön tekijöille arvokkaasta työstä ja toiminnasta kuluneen 50 vuoden aikana!

Järjestömme 50-vuotisjuhlavuoden merkissä tervehdimme kaikkia Järjestömme jäseniä ja kulttuurityön tekijöitä ja toivomme, että teillä kaikilla riittää innostusta toimia edistysmielisen työväen valistus- ja kulttuurityön hyväksi.

Eläköön Canadan Suomalainen Järjestö edistyksellisen valistus- ja kulttuurityön vaalijana Canadan suomalaisten keskuudessa!

CSJ:n TIMMINSIN OSASTO

TIMMINS ONTARIO

TERVEHDYKSEMME
Canadan Suomalaiselle Järjestölle kultavuoden johdosta!

Western District Union
I. U. of M. M. & S. W.
Canada
Vancouver, B. C.

Onnitteluni 50-vuotiaalle Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

Hyvää menestystä toiminnalle toivottaa

GUST SALO
Vancouver, B.C.

ONNITTELUMME
50-VUOTIAALLE
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!

H. & H. KÄYTETTYJEN AUTOJEN MYYNTIPAIKKA

7120 KINGSWAY, VANCOUVER, B. C.
PUHELIN LAKEVIEW 2-5788

Luotettava ja avulias suomalainen palvelu kaikissa auto-asioissa.

HINTAMME KILPAILUHINTOJEN ALAPUOLELLA.

Ainoa suomalainen myyntipaikka Vancouverin ympäristössä.

HARVEY KAILA, omistaja

JUHLATERVEHDYKSEMME!

Kunnioittaen tervehdimme suomalaisia, joiden Järjestö viettää tänä vuonna kultavuottaan.

Hub on 74 vuotta palvellut suurta yleisöä vaatetuksen alalla.

Suuri valikoima erikoislaatuisia päällys- ja alusvaatteita

HUB LIMITED

45 EAST HASTINGS ST. VANCOUVER, B. C.

JUHLAONNITTELUMME!

CSJ:n VANCOUVERIN OS. NO. 55

tervehtii

jäsenistönsä ja kaikkien toimikuntien nimessä Järjestötovereita sekä kaikkia edistysmielisiä kansalaisiamme!

Jatkukoon kulttuuritoimintamme samoja perinteitä noudattaen, kuten kuluneet 50 vuottakin.

Kultavuotemme antaa meille vissejä velvollisuuksia Järjestömme toiminnan tehostamisessa ja jäsenmäärän kohottamisessa.

Näiden tavoitteiden merkeissä toimikaamme entistä innokkaammin edistyksellisen kulttuurin ja elämäntavan puolesta!

Parhaat onnittelumme Canadan Suomalaisen Järjestön suurelle saavutukselle

50-V. JUHLAVUODEN JOHDOSTA!

Fisherman's Union

138 EAST CORDOVA ST. — VANCOUVER, B. C.

CSJn Vancouverin osaston historiaa

Käsilläni on asiakirja, joka on määrätynlaisessa tilanteessa syntynyt todistamaan osaston perustavien jäsenten tulevia tarkoituksia. Asiakirja ei ole sanomalehdessä julkaistavassa muodossa eikä se sellaisenaan kiinnostaisi järjestömme jäseniä ulkopuolella Vancouverin. Kaikki tiedot mitä siihen on koottu, on osaston pöytäkirjain mukaisesti tuotu esiin.

Kun CSJ muodostettiin v. 1923 omaisuuksia omistavaksi järjestöksi ei erikoisesti huolehdittu ennemmin rakennettujen haalien siirtämisestä laillisella tavalla järjestön omaisuudeksi. Ja ehkä vielä jälkeenkinpäin laillistettiin jollain muulla "kuvaannollisella" tavalla. Oli vain kasvatettu jäsenistön keskuudessa käsitys, että osasto ja järjestö omistaa haalin, huolimatta siitä missä muodossa se on laillistettu. Tästä on ollut historiamme aikana monia vaikeuksia ja on joissakin tapauksissa menetetty omaisuuksiamme vastustajaimmekin käsiin.

Pöytäkirjain mukaan on Vancouverin S.S. Osasto "Raivaaja" perustettu, osaksi silloisesta Canadan Sosialisti Puolueesta. Perustamispäivä oli 10 p marraskuuta 1910. Se erosi edellämainitusta 1912 ja liittyi Canadan Sos.Dem. puolueeseen saaden nimekseen Osasto numero 2. Jäsenmäärä nousi nopeasti tässä uudessa osastossa ja edellytti myös oman toimintahuoneiston hankkimista. Kysymys oli jo aikaisemminkin ollut käsiteltävänä "Raivaajan" aikana, jolloin helmik. 11. pnä 1911 valittiin 3-henkinen rakennuskomitea osakkeiden ennakkomerkintää varten haalin rakentamisen hyväksi.

Osaston seuraavien kokousten pöytäkirjat kertovat haalin rakentamistoiminnan hyväksymisestä sekä johtokunnan rahanhankintatoimista. Sääntökomitean laatima sääntöluonnos hyväksyttiin ja siinä yhteydessä ilmaistaan johtokuntaan ja sääntökomiteaan kuuluvien henkilöitten nimet.

Pöytäkirjain mukaan näyttää että Vancouverin osasto on alussa suunnitellut haalin rakentamista varten osakeyhtiötä jonka nimi on ollut "Reinier Building Co.", joka laillistamistoiminnan yhteydessä näyttää muutetun "Finnish Raivaaja Societyksi". Myöskin pöytäkirjoista käy selville, että osaston puheenjohtaja ja rahastonhoitaja olivat ostaneet tontin ilman osaston päätöstä, josta mainitut toimistijat saivat osastolta paheksumislauseen ja asia näyttää muutenkin aiheuttaneen erimielisyyttä jäsenistön keskuudessa. Rakennuspiirustuksia alettiin kuitenkin suunnitella.

CSJ:n Vancouverin osaston näyttelijöitä, näytelmästä "Ulkosaarelaiset".

Elokuun 25 pnä näytetään päästyn päätökseen, että silloin osaston hallussa ollut tontti myydään, joka myöhempien osaston pöytäkirjojen mukaan näyttää tulleen myytyä rahallisesti edullisella kaupalla.

Myöhemmin tehdyistä pöytäkirjoista selviää että Canadan lakien mukaan ei mikään poliittinen yhdistys voi omistaa kiinteää omaisuutta, joten syntyi haaliyhdistys nimellä "Finnish Society". Raha-asiain selvittelystä ilmenee, että oli olemassa kaksi johtokuntaa, joten jäsenistö tietysti kuului molempiin yhdistyksiin. "Finnish Societyn" laillistamisen jälkeen puhutaan yleensä "Saitista". Kuinka paljon osaston jäsenistöstä kuului "Saitiin" ei käsillä olevasta asiakirjasta selviä.

Huhtik. 28 pnä näyttää osaston kokous päättäneen haalin rakentamisen alkamisesta, kuitenkin samassa kokouksessa valittiin 10 henkilöä edustamaan osastoa "Saitin" kokouksessa.

Kesäkuun 30 pnä 1912 keskusteltiin Pender- ja Clinton-katujen kulmassa olevan tontin ostosta, hinta $3,000.00. Rahan lainaaminen jätettiin "Saitin" valitseman komitean huoleksi. Lainan kerääjille annettiin valtakirja osaston leimalla varustettuna.

Kaikki tämä riittäneekin selvittämään sen, että osaston jäsenistön mielessä osasto oli "isäntäjärjestö" ja "Saiti" vain "kuvaannollinen olemus" laillistamista varten.

Clinton Hall (se nimi haalille oli annettu kadun mukaisesti, minkä varrella se sijaitsi). Vapunpäivän aikana 1913 pidettiin 4-päiväiset avajaisjuhlat. Asiat näyttävät lähteneen luistamaan kohtuullisen hyvin mutta 1914 alkanut yleismaailmallinen sota alkoi hajoittaa ihmisiä kaikkiin tuuliin ja osaston rahallinen tilanne alkoi käydä vaikeaksi. Lainoja voitiin maksaa vain ottamalla uusia lainoja.

Sodanaikainen hallitus julisti Canadan Sosialistipuolueen lakkautettavaksi ja samalla myös CSJ sen osana joutui laittomaan tilanteeseen. Haali kuitenkin pysyi auki. Sen toimintaan ei koskettu, koska se oli laillistettu "Finnish Society" yhdistykselle British Columbian maakuntalakien mukaan.

* * *

Siirymme nyt käsittelemään järjestön "kaksoismuotoa":

Vancouverin osasto toimi kahden johtokunnan alaisena. Meillä ei ole tietoja kuinka kauan kaikki CSJ:n osaston jäsenet kuuluivat "Finnish Societyyn", mutta myöhempinä vuosina näytti suurin osa jäsenistöstä tulleen välipitämättömäksi sen jäsenyyden suhteen pitäen tätä jäsenyyttä tarpeettomana. Kuitenkin periaatteellisena käsitteenä oli ja siitä usein puhuttiinkin että jäsenistön pitäisi olla kummankin järjestön jäsenyydessä. Me emme ole tutkineet kysymystä onko tätä seikkaa missään säännöissä määritelty. Kuitenkaan "Finnish Society" ei ollut millään tavalla toimiva järjestö, joten oli luonnollista, että se näytti tarpeettomalta jäsenistön keskuudessa, eikä jäsenistö kinnittänyt siihen huomiota sen enempää.

Kuitenkin asiat kulkivat verrattain suotuisasti kahden johtokunnan alaisuudessa puoliväliin 30-vuosilukua jolloin sattui pieni välikohtaus että "Finnish Societyn" johtokunta erään kysymyksen yhteydessä kutsui koolle "Saitin" kokouksen joka päätti Osaston kokouksen päätöstä vastaan. Tämä tilanne kuitenkin sovittiin ja asiat kulkivat entistä latuaan aina toisen maailmansodan alkuun asti. Vancouverissa, kuten muuallakin Canadassa on myöskin ollut monia eri tavalla ajattelevia suomalaisia ryhmiä, mutta näiden välillä ei kuitenkaan ilmennyt mitään erikoista hankausta, kukin toimi omissa oloissaan ja Clinton-haalilla oli kaikkina aikoina suurin kannatus.

"Talvisodasta" alkoivat taantumuksellisten hyökkäykset Clinton-haalia vastaan. Lienee myöskin tehty määrätynlaisia ilmiantoja, joiden tietysti täytyi olla valheellisia, sillä meillä ei ole ollut mitään salattavaa. Järjestö on aina toiminut julkisesti. Tietysti tilanne oli samanlainen yli koko Canadan.

Canadan hallitus julisti CSJ:n laittomaksi heinäkuussa 1940 ja Clinton haali suljettiin syyskuussa. British Columbian hallituksella ei kuitenkaan ollut oikeutta sulkea Clinton haalia CSJ:n laittomuustilanteeseen joutumisen vuoksi. Sen B.C:n hallitus tuli pian huomaamaan. Kuitenkin Canadassa on hallituksen laittomille teoille takaportti(Order in Council) joka lyö viimeisen leiman laittomuuden lailliseksi muuttamisessa. Order in Councilin päätöksellä "Finnish Society" julistettiin laittomaksi huhtikuussa 1941.

CSJ sai lailliset oikeutensa takaisin lokakuussa 1943, joten sen nimissä olleet haalit voitiin avata, mutta Vancouverin "Finnish Society" täytyi uudelleen laillistaa, joka tapahtui vasta tammikuussa 1944.

CSJ sai lailliset oikeutensa takaisin lokakuussa 1943, joten sen nimissä olleet haalit voitiin avata, mutta Vancouverin "Finnish Society" täytyi uudelleen laillistaa, joka tapahtui vasta tammikuussa 1944.

Kiinniolon aikana oli hallitus vuokrannut haalin eräälle liikkeelle varastohuoneeksi joten haali oli rappeutunut ja kärsinyt monella tavalla varastohuonekäytöstä. Kiinniolon aikana oli myöskin kadonnut noin $1 000.00 arvoiset näyttämövälineet ja muuta irtainta omaisuutta. Haalin hetikohtainen avaaminen tuli mahdottomaksi haalin rappiotilan vuoksi. Myöskin kaupunginhallitus vaati joitakin uusia laitteita sekä joidenkin entisten laitteiden uusimista ennenkuin suostui myöntämään avaamisluvan.

Raha-asiat eivät luonnollisesti olleet hyvässä kunnossa: Hallituksen perimä vuokra oli ollut sangen alhainen $75.00 kk. Saimme hallitukselta noita vuokrarahoja $800.00 ja "Victory Club", joka oli sodan aikana toiminut SJ:n korvikkeena toi kolmisensataa.

Haalin korjaushommiin käytiin käsiksi talkootyöllä ja pikkulainoilla. Clinton haali avattiin uudelleen toimintaan 22 pnä lokakuuta 1944 kuin silmänsä pesseenä. Tämä korjaus tuli maksamaan $3,000.-00. Siitä ei jäänyt yhtään velkaa. Rahat saatiin CSJ:n jäsenistön järjestämien rahoitusryntäyksien ja haalin avajaisten yhteydessä. Vancouverin suomalainen työväestö oli näyttänyt yhteistyön voiman ja saavutukset. Kuitenkin noin 4 vuoden aikana käytettiin haalin korjauksiin ja kunnostamiseen noin $10 000.00. Nämä rahat on kaikki hankittu CSJ:n jäsenistön toiminnan kautta. Rahavaroilla emme voi tälläkää kertaa ylpeillä, mutta haali on edelleen velaton. CSJ:n Vancouverin osasto ei ole paljonkaan joutunut turvautumaan ulkopuoliseen apuun. Suhteellisen pientä ulkopuolista apua lukuunottamatta olemme selvinneet omin neuvoin.

* * *

Kohta sodan päättymisen jälkeen alkoi "Finnish Societyn" johtokunnan ja CSJ:n osaston välillä ilmetä jonkinlaista jännitystä. Johtuiko tämä asiain todellisten suhteiden käsittämättömyydestä? Sitoiko joitakin määrätynlainen pelko tai persoonalliset pyrkimykset? Vai oliko se kylmän sodan alun vaikutusta? Näiden seikkain arvioiminen ei olisi tilannetta ratkaissut.

Erimielisyydet kehittyivät kahden johtokunnan välille. Lukuunottamatta pientä ryhmää jäsenistö ei kiinnittänyt siihen mitään huomiota ennenkuin tilanne oli kehittynyt siihen pisteeseen, että se täytyi ottaa käsittelyn alaiseksi. 1948 "Society" piti vuosikokouksensa ennen osaston vuosikokousta. Tässä kokouksessa ilmenivät ristiriidat siksi terävinä, että jäsenistön täytyi ne huomioida. Niinpä myöhemmin pidetty osaston vuosikokous käsitteli tilanteen perinpohjaisesti ja yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyi päätöslauselman jossa "Finnish Societyn" johtokunta velvoitettiin saman vuoden Vapunpäivään mennessä saattamaan asiat siihen kuntoon, että kaiken omasuuden siirto laillisella tavalla tapahtuu CSJ:n nimeen. "Societyn" johtokunta ei osaston vuosikokouksessa noussut vastustamaan päätöstä. Johtokunta kutsui "Societyn" kokouksen: ei panemaan osaston päätöstä täytäntöön vaan vastustamaan sitä. Se sai enemmistöpäätöksen, että "Society" pidetään ennallaan. Suurin osa osaston jäsenistöstä ei ollut enää pitkiin aikoihin kuulunut "Societyn" jäsenyyteen. Osasto ei kuitenkaan käsitellyt asiaa sen enempää ennen kuin 1949 vuosikokouksessaan. Tässä CSJ:n jäsenistö päätti, että näillä kahdella järjestöllä saa olla vain yksi yhteinen johtokunta. Tästä päätöksestä ei "Society" enää vedonnut ja asiain kulku sai uuden muodon.

Kiistakysymykselle jäi sitten kylmenemisen aikaa kymmenen vuotta. Asia otettiin uudelleen käsiteltäväksi CSJ:n vuosikokouksessa 1959. Tämä kokous velvoitti johtokunnan toimimaan siten, että seuraavana vapunäivänä on kutsuttava "Finnish Societyn" kokous lopullisesti päättämään "Societyn" kuolettamisesta ja omaisuuden siirtämisestä CSJ:n nimeen. Tämä kokous pidettiinkin määrättynä aikana. Se kokous antoi yksimielisellä päätöksellä johtokunnalle valtuudet saattaa asia laillista tietä päätökseen. Saman vuoden elok. ensimmäisenä päivänä otti CSJ:n Vancouverin osasto Clinton haalin ja muut omaisuudet virallisesti haltuunsa.

Clinton haali oli toiminut kaksoisjärjestön alaisena, jonkinlaisen "herrasmiessopimuksen" mukaisesti vapunpäivästä vapunpäivään, 46 vuotta. Muita sopimuksia ei tietääksemme ole ollut kuin pöytäkirjain pykälät. Jäsenistön käsityksessä sen on aina ymmärretty olevan CSJ:n omaisuutta. Tämän kirjoituksen alussa mainittu asiakirja, jota olemme rajoitetussa määrässä käyttäneet apunamme, myöskin todistaa sen, että haalin rakentajain alkuperäinen tarkoitus oli rakentaa haali CS järjestölle, vaikka poliittiset yhteydet pakoittivat heidät hankkimaan laillistuksen "kuvaannollisen" järjestön kautta.

* * *

Järjestöllämme on sen historian aikana ollut useita poliittisia yhteyksiä toisiin järjestöihin. Tällä kertaa järjestöllämme ei ole mitään kiinteää poliittista yhteyttä minkään toisen järjestön kanssa. Jäsenistö on vapaa yksilöinä valitsemaan poliittisen kantansa. Jäseniltä vaaditaan vain CSJ:n sääntöjen mukaista esiintymistä.

Emme ole näihin kysymyksiin ryhtyneet käsiksi vanhojen erimielisyyksien esilletuomiseksi. Toisten ihmisten kokemukset voivat kuitenkin olla opiksi niille jotka eivät ole joutuneet samojen kokemusten alaisiksi. Olemme havainneet aivan viimeaikoina, että kaikkia osastojen haaleja ei vieläkään laillistettu järjestömme nimeen. Ne osastot jotka ovat hoitaneet omaisuutensa yhden johtokunnan ja järjestön jäsenistön demokraattisten päätösten mukaisesti, ovat menestyneet huolimatta siitä miten omaisuudet ovat olleet laillistettuna.

Niin monien yhteyksien ja nimien alaisuudessa kuin osastomme onkin toiminut perustamisensa jälkeen osaston ja haalin asioita hoitavien elimien tunnuksena on ollut kansanvaltaisuus. Ilman ennakkoluuloja on suurten joukkojen annettu päättää ja antaa ohjeita toimintamme eteenpäin viemiseksi. Se on kansan demokratiaa. Yksi huomatuimpia SKDLn johtajia ja ent. hallituksen jäsen Suomessa, Murto sanoi: "Demokratian mukainen asiain hoito edellyttää mahdollisimman laajaa kansanjoukkoihin nojautumista ja joukkojen mukanaoloa". Edesmennyt työväenluokan huomattu taistelija Yrjö Sirola sanoi: "Meitä sosialisteja syytetään siitä, että me katsomme kaikkea ahtaan luokkakäsityksen kannalta, mutta itseasiassa on se avaraa luokkakäsitystä sillä se nojautuu itse yhteiskunnan laveaan perustaan, tuottavaan työtätekevään luokkaan joka on kansa ja joka historiallisen kehityksen oikeudella varmassa tahdissa astuu valta-asemaansa kohti, johon sitä eivät johda mitkään suuret miehet, vaan sen omanarvontunto ja terve järki".

Siinä on se epistola, jota ovat ohjeena pitäneet tämän haalin rakentajat ja huoltajat osastoissa ja johtokunnissa viimeksikuluneet 50 vuotta. Alkäämme unohtako tätä koskaan. Näinollen Clinton Hall on vielä pitkän aikaa suomalaisen työväestön ylpeytenä Vancouverissa. — Y. M.

— Kalevalan Kansan jäseniä Sointulasta.

Muistelmia CSJ:n 50-vuotiselta ajalta

Olen ollut CSJ:n toiminnassa mukana, en aivan alusta, mutta 36 vuoden ajan olen seurannut tämän järjestön toimintaan sekä toiminut sen eri tehtävissä vointini mukaan. Olen toiminut tämän järjestön eteenpäinviemiseksi ja olen käsittänyt, että järjestössä ei ole turhantoimittajia. Sen kautta yhteisellä toiminnalla on saatu paljon työväen elämään parannuksia. Ilman joukkotoimintaa ei olisi mitään saavutettu. Pitkäaikainen toiminta on ollut vaikeata, mutta voittoja on saatu, kuten leski- ja lapsiavustus sekä myöskin vanhain eläke, jota nyt itsekin nautin.

Olen kiitollinen järjestölle että ne on saavutettu yhteisillä ponnistuksilla. Toivon edelleenkin, että Järjestö toimii kansojen hyväksi vaikka eivät ne avustukset ole suuria. Kuitenkin ne on saavutettu. Hallitus voisi antaa suuremmatkin avustukset, mutta kun kulutetaan niin paljon sotavarustuksiin. Tuntuisi siltä, että sotia ei lopeteta vaikka me pikkuihmiset toivomme, että sotia ei enää tulisi ja että aseet taotaan auroiksi ja että työtätekevät saisivat paremmat elämisen mahdollisuudet. Tervehdys kaikille järjestöihmisille toivoo — Elisa.

"MEIDÄN LAPSET JA TOISTEN KAKARAT'

— Usea pikkupoika on juuri sellainen. jonka kanssa moni äiti ei haluaisi oman lapsensa leikkivän.

TIESI VARMAAN

Kaksi pikkupoikaa on juuri palaamassa sunnuntaikoulusta keskustellen siellä kuulemastaan.

— Uskotko sinä kaiken sen mitä opettaja puhui pirusta?

— En suinkaan. Se on samanlaista kuin jutut joulupukista — sekin on vain isäsi.

Vaatikaa pikaisia neuvotteluja

*Rauhansopimuksen solmiamiseksi neutralisoidun Saksan kanssa.
*Kahden Saksan maaperällä olemassaolevan vallan tunnustamiseksi.
*Ydinaseista vapaan, demilitarisoidun alueen luomiseksi Keski-Europoassa.
*Länsi-Berliinin luomiseksi vapaaksi kaupungiksi taaten kauttakulkuoikeudet sen alueelle.

EI SOTAA BERLIINISTÄ!

Canadan Kommunistipuolueen Niilo Mäkelän Klubi Vancouver, B. C.

ONNITTELUMME
50. VUOSIJUHLAN
JOHDOSTA
SUOMALAISELLE YHDYSKUNNALLE!

FRASER VALLEY MILK PRODUCERS' ASSOCIATION

- "PACIFIC" MAITOA
- "DAIRYLAND" MAITOTUOTTEITA
- "ARCTIC" JÄÄTELÖÄ

PARHAIN TERVEHDYKSEMME 50-VUOTIAALLE CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE!

TULLOCK WESTERN FISHERIES LIMITED

2199 COMMISSIONER ST. VANCOUVER 6, B. C.

ONNITTELUMME
50-vuotisen toiminnan johdosta Canadan Suomalaiselle Järjestölle!

Websters Cornersin Rauhan klubi

Websters Corners, B.C.

ONNITTELUMME
Canadan Suomalaiselle Järjestölle ja sen jäsenille kultavuoden johdosta!

Toivomme parhainta menestystä ja toimintatarmoa sen jäsenille ja kannattajille kulttuurityössään.

CSJ:n Ladysmithin osasto No. 54
LADYSMITH BRITISH COLUMBIA

ONNITTELUMME

Järjestömme jäsenille KULTAVUOTEMME johdosta!

Samalla toivomme parhainta menestystä Järjestömme toiminnalle — maanmiestemme edistysmielisen valistus- ja kulttuurityön vaalijana sekä rauhan, veljeyden ja hyväntahdon puoltajana!

Sointulan suomalaiset, liittykää osastomme toimintaan ja jäseniksi!

CSJ:n SOINTULAN OSASTO
Sointula British Columbia

Onnittelumme 50-vuotiaalle CSJ:lle!

Sudbury, Ontario

Arvi Verkkonen
Linnea ja Jarl Lind
Kalle Salo
Laila ja Martin Kivari
Esteri ja Eino Siren
Joan ja Karl Palomäki
Aino ja Arvi Lahti
Miriam Kauppinen
Uno Sirviö
Antti Seppänen
Hilda ja John Raivo
Rauha ja Aimo Mäki
Uniamo Mäkelä
Tauno Lattunen
Ilsa ja Erkki Niemistö
Eino Seppilä
Aune ja Uno Ko ki
Anita ja Vilho Kotila
Ol a ja Otto Pitkänen
Valentine Rintamäki
Lillian ja George Gustafson
Mary Huhtala
Urho Torkko
A. Leikas
Olga Hymander
Otto Heiska
Vilma ja Eino Lehtola
Irja ja Aatu Koivula
Senja ja Edwin Suksi
Impi ja Frank Tommila
Alli ja Vesa Saarela
Hanna a Matti Saari
Hazel Kennifie
Ellen ja Kalle Saari
Elias Kaartinen
Martha ja Matti Penttilä
Hilja Smith
Eila ja Viljo Virtanen, Kimmo ja Ray
Vera, Hellevi ja Oiva Tuomi
Helvi ja Aarne Koivu
Aune ja Urho Koivu
Kalle Tulla
Ossi Punkari
Vieno ja Emil Johnson
Hilda Aho
Susan, Stanley, Laila a Unto Penttinen
Vieno ja Väinö Laine
Anni ja George Järvelä
Sally Häivälä
Armas, Saima ja Lauri Lampi
Tilda Lindstrom
Arvo Kaikkonen
Hilda ja Tom Tuori
Tilda a Jack Männistö
Ir a ja Väinö Overmark
Hilma ja Riku Valli
Hilda ja Isaac Kivistö
Fanny ja Otto Majander
Betty Kopsala
Ida Nordlund
Henry Mäki
Aini ja Vilho Ollikainen
Lilja ja Vester Laitila
Ellen ja Fred Kivinen
Katri ja Uuno Korpi
Anni ja Niilo Nurmi
Milja ja Lauri Aho
Hilma ja Ensio Wuori
Aili ja Toivo Peura
Anja ja Kalle Kassinen
Mary Lehto
Julia Sutinen
Aino ja Jack Mäki
Mr. ja mrs. Niilo Niemi
Irma ja Ernie Impola
Alina ja Vili Eklund
Elvi ja Bill Salo
Anni ja John Lievonen
Anni ja Väinö Holla
Ella ja Henry Strom
H. Lauren
Hilma ja Frank Koivu
Kust Pöntinen
Laila ja Eugene Tammi ja tytöt
Sofia Pöntiö
Helen, Siiri ja Kalle Sillanpää
Mary Saari
Ida ja Oscar Männistö
Esther ja Toby Hakala
Anni ja August Kannisto
Martha ja Mikko Laakso
Ester ja Unto Jouppi
Kerttu ja Taisto Länsi
Hilda Huhtanen
Anna Rintala
Helmi ja Ilmari
Anita, Sisko ja Valde Salonen
Edith ja Niilo Ristimäki
Norma ja Leo Jarvis
Helmi Vuorenmaa
Tyyne ja Henry Kangas
Sofia ja Erkki
Sofia Järvi
Alina ja Aksel Tuomi

Kelly Lake, Ontario

Impi Blom
Yrjö Haapala
Rauha ja He kki
Kusti Isojärvi

Waters Township, Ont.

Mr. ja mrs. John Helin
Mr. ja mrs. John Niemelä
Maria Elenius
Taimi ja Wäinö Hietanen
Laina Tolppanen
Fanny ja Karl Suominen
Eini jo Toivo Palonen

R. R. 1, Copper Cliff, Ontario

Emmi ja Hans Suomala

Long Lake, R. R. 2, Sudbury, Ontario

Alma ja Lauri Karjalainen
Ida ja Aku Päiviö
Anna ja Tobi Leskinen
Alma I ukkinen
Tili ja Vic. Hänninen
Maria a Valpas Hänninen
Bertha ja Kaarlo Toikka
John Salminen
F. Koski
Anselm Kuusisto
Helen ja Aime Grenon
Lea ja Niilo Toikka
Aune ja Toivo Luoma
Ha na Ko ki
Fiia a Kristo Wiita
Mary Heino
Tyyne Kinnunen
Hanna a Matti Poutanen
Anna ja Vennu Viita
Ida Tuokko
Maija ja A. Blick
Tarja a Raimo Ukkola
Esther ja Jalo Pulkkinen
Ani ja Vilho Vihuri
Ann ja Harry Harju ja lapset
Norma ja Joe Pulkkinen
Lempi Salo
Elina a Viljo Hänninen
Toivo Kivi
Manda ja Ed. Hill
Latvalat
Meeri a E. Alho
Ida ja Atu Koivula

Whitefish, Ontario

Hanna ja K. Tarvainen
Aini ja Nick Grundsten
Alma Kuosmanen
Hilda Kauppila
Aili ja Antti Etula
Ida a J. Holm tedt
Elin ja Kusti Salminen
Aino Kauppinen
Mikko Palomäki
Annie ja Chas. Palo
Viivi ja Matti Lindala
Ka ri Laine
Anni Setälä
Tekla ja Anselm Kääriäinen
Esteri ja Eino Puiras
Mr. a mrs. August Ojanperä
Tyyne a Matti To m n n
Olga ja Henry Ellmen
Emil Noj nen
Hanna a Väinö Keränen
Linnea ja E. Tuomaala
Ed. Latvala
Lempi ja V. Ylinen
Hulda ja Arvi Kivi

R. R. 1, Whitefish, Ont.

Maikki ja Otto Setälä
Elina ja Arvi
Aino ja Lauri Koski
Hellen, Bill ja lapset
Antti Hankonen ja perhe
Vera ja Väinö Lindholm

Beaver Lake, Ontario

Aino ja Tauno Kolari
Sen a ja Vic. Jutila
Wilma ja Fred Rönkä
Ellen Luopa
Ellen ja Tom Kopra
Pirkko ja Bill Salminen
Vic. Hyvärinen
Bilja ja Karl Törmälä
Hilda Heino
Helmi ja Yrjö Palomäki
Pauli Paasila
Senja ja Otto Paasila
Ida ja Frank Mäkinen
Maria a Matti Johnson
Irma ja Aate Reinikainen
Vilho Häkkinen
Manda ja Arvi Salo
Niko Piispanen
Brenda ja John Piispanen
Martta Helin
Hilma ja Martti Piispanen
Eugene, Maiju ja Evert Mäenpää
Helmi ja Werner

R. R. 1, Worthington, Ontario

Leo Luopa ja perhe,
R. R. 1 Worthinton Ont.
Sen a ja Vic Jutila
Martta Kinnunen

Webbwood, Ontario

Anni Nummi,
Webbwood, Ont.

Sault Ste. Marie, Ont.

Ilma ja Arvi Tuumanen
Alma ja Sulo Merisalo
Vilma a Väinö Niskanen
Aili ja Emil Rakkola
Fanny ja Hannes Isotalo
Helga ja Heikki Alikoski
Hilma ja Heikki Kulmala
Siiri ja Emil Autiomäki
Sofi ja Vilho Luoma
Anni ja Armas Lindberg
Hilda Heino
Aili ja Eino Simonen
Jenny ja William Kangas
Signe jo Toivo Huotari
Hilja ja Evert Erkkilä

Toronto, Ontario

Emma ja N. Flink
Sadie a E. Erkkilä
T yne Latva
I st er L skin n
Allan Illbury
Impi Illberg
O. Mäenpää ja perhe
Kaisa ja Paavo Vaurio
Elsa ja Hjalmar Tähti
Ilma ja H. Rönty
Allan, Lempi ja O. Tyyskä
Edith ja Vilho Salminen
Taimi ja A. Nummi
Hilja ja Onni Ojanperä
Kerttu ja E. Laakso
Helen ja E. Tarvainen
Hilma ja M. Rasmus
Aino ja K. Kauhala
Hilma ja E. Luoma
Tekla Vuori
Elli ja Martti Vuori
Aili ja Victor Kauppila
Leila, Martha ja Jack Tuovinen
W. Kähärä
Elli ja E. Hämlin
Aino ja Sulo Aijö
Mary-Anne, L. ja L. Mäkelä
Alma ja O. Saine
Saima ja Reino Taipalus
Sylvia ja G. Ohman
Elisa ja Y. Ronn
Martha ja V. Turkia
Helmi Nikander
Ir a a George Mattila
Mary Perälä
Sylvia ja Lauri Kataja
Martha ja Kalle Kujanpää
E. ja W. Säilä
Maiju Pirttinen
Milja ja John Vataja
Annie ja A. Hintsa ja perhe
Lyyli ja Wm. Niemi
Rauha ja Yrjö Lemberg
Ir a a Matti Heiska
Edith ja William Jokela
Mandy a Kusti Sävel
Siiri ja Sam Havimäki
Helmi a Eino Välkki
Irene a Elis Holla
Elna ja Kalle Hänninen
Tyyne ja Vick Lahti
Larry, Ricky, E. a Wm. Keskinen
Lempi ja Lauri Jokinen
Elina a Kalle Kalander
Helen ja Nick Laitinen
H. a O. Latvala
Olga ja Kalle Hendrickson
Maija ja V. Jaakkola
Aino ja John Lahti
Hulda ja Aatu Ikonen
Dagmar ja Sam Rajala
Katri a Paavo Kaarto
Mary a Wm. Laakso
Annie ja Wm. Holt
Mary ja W. Tikka
D. Koola
Hilda ja K. Salonen
Väinö Helminen
Lempi ja Jussi Kuuttila
Ili a Jack Karvonen
Aura ja V. Koivula
Aino ja Antti Seppälä
Sonja Slaine
Selma ja Osmo Lahti
Rilja a Bruno Mäki ja Mamma
Lyyli ja Heikki Tuuttila
Tyyne ja Antti Ketola
John Mäki
Minna ja Victor Koskinen
Hilda Kalli
Lempi ja Setti Kiviniemi
Thomas Iiirainen
Leo Laine
Eva ja Karl Kämäräinen
Nancy, Mary ja T. Korhonen
J. Nissinen
Tyyne Toivari
Aino a Väinö Kujanen
E. Heikkilä
Ida ja John Lehtinen
Kerttu ja Otto Hautala
Ida ja Vilho Suni
Hilma ja Edwin Kekki
Hilda ja Onni Tervo
Rauha ja Pauli Hakala
Allan Palttari
Helmi ja Nancy Tervola
Paul Lehikoinen
Aino ja Eric Männistö
George Kautto
Eero Takala
L. Bostrom
Karl Lehto
Alli ja Ed. Kauppi
Meri a S. Smrek
Sylvia Niemelä
Lyyli ja Yrjö Mäki
Emly a C. Kerkko
Saga ja Eino Salo
Helena Mäkinen
M. ja J. Laari
Elsa ja E. Hoffren
Gla ja Nick Ylikylä
Janet, Hilkka ja T. Jokinen
Olga Jokinen
Senja ja Vic. Jarvis
Jenny ja L. H orth
Aino ja G. Gustafson
Celeste ja Vilho Kauhanen
Alma ja E. Aittola
Vera ja V. Salo
Sylvi ja E. Löppönen
Vieno ja T. Niiranen

Toronto, Ontario

Martha ja M. Antila
Fanny ja Len Seppälä
Helmi Latva
Anni ja J. Leinonen
Olivia ja J. Tolvanen
John, Elmer, Ester ja Sulo Hilden
Hilkka Hormavirta
Katri ja A. Jalonen
Kaisa ja Paavo Mäkinen
Toini ja Bill Gernecki

Willowdale, Ont.

Adele, Hilja ja Eino Junnila
Raymond, Viesti ja Ted Koivula
Saimi ja M. Kokko
Minerva, Greta ja E. Hakala
Linda ja Werner Jokela
Jen ja Len H orth
Aino ja Matti Pärssinen
Henry Wäisänen
Ellis, Eila ja Lorrie Blom
Olga ja Reino Lofberg
Sigrid Pohjonen
Anna ja Arvo Suomela
Lyyli ja August Meri
Ellie ja Tom Jokinen ja lapset
Randy, Salme ja Eric Junnila
Ida ja Kalle Rytkönen
Senni Junnila
Raimo, Rosa ja Väinö Veijola
Donna, Helvi ja Richard Forstrom
Elvi ja Lauri Penttinen

Sarnia, Ontario

Toini ja Ed. Kuusela
Leo Kuusela
Enni ja Reino Unhola
Aune Isomäki
Jenny ja Walter Suonpää
Mabel ja E. Palm
Sofia ja E. Salonen
Alva ja M. Huittari
Jack Paalanen
K. Karvonen,
317 Seminole Ave.
Laura ja Vesa Kuusela
Helmi ja Antti Saari
Yrjö Penttilä
Lammit
M. ja E. Kumpu
K. ja K. Järvenpää
L. A. Haili
Niilo ja Elmer Reina
Elias Suonpää
S. ja F. Granlund

St. Catharines, Ontario

E. Tervo
Ina a C. Mackie ja tytöt
Linda ja U. Virtava
Lyyli ja T. Litman
Hulda ja Theo. Repo
Ester Väisänen
Linda ja J. Nissilä
Hulda ja M. Ranta
K. Rytkönen
Lyyli ja J. Hormisto
E. Harju
Ulla, Kaisa ja N. Tuomi
Fina ja J. Terho
Anni Kyröjärvi
Irene ja Hans Vuori
Mr. ja mrs. V. Viren
Jenny ja Erik Enstrom,
Erie, Pa., U.S.A.
Robert Ryha,
Erie, Pa., U.S.A.
Mimmi ja Uuno Harju
Donald, Elli ja Arvo Wuori
Rauha ja Kosti Närhi
Hilda ja Anton Laari

North Branch ja Isku Park, Ont.

Sanni ja Toivo Salmijärvi
Rosa Widgren ja Alfred
Lauri Harju
Auli ja Ed. Doherty ja lapset
Oiva Pudas
Eino Pudas
Gronroosin perhe
Sanna Kannasto
Sanni ja J. Lampainen
Allan Lampainen
V. Hietaniemi
E. ja E. Salminen
J. Karjalainen
I. Seppä
A Suni
Kalle Harju
A. Rapo

Port Arthur, Ontario

Hanna ja Antti Pitkänen
Hilma ja Nestori Paavola
Ida ja Lauri Ristanen
T. W. Katainen
Allan Vesterback
Jenny ja Urho Salmi
Milja ja Kalle Sippola
Milja Junnila
Axel Mäki
Helen Espeland
A. T. Hill
Anna ja Frank Mäkelä
Matti Pelto
Jack Isokangas
Eero Wirtanen
Anni Kauhanen
Aino ja Tom Rustar
Y. Korpi
Jalmar Lehto
Severi Siren
K. Ollimäki
Helmi ja Risto Roivas
Ray Koski, parturi
248 S. Algoma St.
G. Finn
Olga Alanen
Ernest Laakso
Katri ja Oskar Maklin
Tom Herala
T. Laurila
Aira ja Sam Pukkala
Sanni Tilvis ja Allan
Arthur Aho
T. Rintamäki
Alli Pajunen
H. Tuuttila
Sanni ja Heikki Haataja
Mrs. P. Hall
Helmi Etelä
Elias Holla
Mr. ja mrs. T. Härmä
Fanny Valtonen
Anna Aaltonen
Hilda ja Lauri Lahti,
318 Cornwall Ave.
Lyyli ja Vilho Toikko
Sofia Siren
Milja ja John Saari
Hanna Pennanen
Ilmi Syrjä
Lempi ja Elo Syrjä
Jacob Huhta
Mrs. N. Westberg
Martha ja E. Telkkinen
Ida ja John Kankkunen
Mary ja Uno Erickson
R. Tuokkala
Alex Langila
Meri ja Arvo Laakso
Hilda ja Oskar Niivilä,
267 S. Empire Ave.

Fort William, Ont.

E. ja A. Himanka
Heta Heino
V. Backman
V. Ihalainen
Elle ja Reino Mäkinen
Bertha, Alver ja Marilyn Hillberg
Mr. ja mrs. Aug. Saari
Mr. ja mrs. U. Talo
Elmi ja Henry Anttila
Alderman ja Mrs. Alex Anderson
Lovisa Anderson
Oskar Rintala
Alina ja Jack Jackson

R. R. 2, Port Arthur, Ont.

Hilda ja Arvi Erkkilä
Varma ja M. Hanni
Anna ja Anton Tohmo
Jenni ja Sulo Huhtala

R. R. 3, Port Arthur, Ont.

Aili ja Arvi Linden
Helvi ja Walter Wäyrynen
Mr. ja mrs. Frank Leino
Helen ja Toby Johnson
John Aho
Oskar Kainulainen
Mr. ja mrs. Hugo Alto
M. Aho
Tilda ja Emil Malin

Atikokan, Ont.

Toivo Järviaho
Helen ja Walter Smith
Anna Luotonen
Ensti Pannula

South Porcupine, Ont.

Lempi ja Ernest Ylitalo
Kaino ja Nick Ranta
L. ja V. Kimpisalo
Sam Mattila
Siiri ja Lauri Järvi
Eila ja Allan Laine ja tytöt
Mandy ja John K. Mäki
Ida Lindroos
Mary ja Eeli Niemelä
Elli ja Heikki Väyrynen
Jussi Keränen
Richard Vuorimäki
Mäet
Paul, Elsie ja Elias Rasula
Helmi ja Hans Panttila
Helga, Olga ja Henry Suhonen
Selma ja Lauri Hellman
Vieno ja Yrjö Oja
Alina Rintamäki
Hilda ja Lenni Laitinen
Judy, Aune ja Eino Kemp
Milga ja Lauri Mikkola
Selma ja Matti Visti
Esteri ja Hannes Purra
Milga ja Lauri Saxberg
Ida ja Matti Luhta
Elli ja Eino Haapakoski
Antti Kärkkäinen
Jalmar Vainio
Eine, Erick, Helmi ja Bruno Järvi
Kerttu ja Paavo Posso
Hilda ja Ananias Aaltonen
Mikko Kainu
Bill Korhonen
John Mäkikangas
Aarne Honkala
Kalle Wuori
Anselmi Suurniemi
Martti Kotomäki
Eino Wuollet
Toivo Kanerva
Fred Niemi
Emil Pakka
Arvo Tallari
Felix Kulmala
Herman Pelto
Matti Hänninen
Evert Ojanen
Martha ja Eino Nykäsenoja
Heikki Heinonen
Hilda Koveronkoski
Kyllikki ja Emil Hankila

Timmins, Ontario

Jennie ja Otto Leinonen
Saimi a K. Heinämäki
Anni ja Otto Eskelinen
Anni ja Niilo Aho
Elsa ja A. Virkkala
Alma ja Ed. Aho
Kusti Männikkö
Aino ja Otto Korkola
Netta Tanner
Oiva Wäisänen
Minnie Knuuttila
Aino Kemppainen
E. Sivunen

Nipigon, Ontario

Mariana ja Jack Nevala
Frank Ruoho
Elli ja Lauri Järvi
Martha a Toivo Halme
Martta Ruoho
Amalia ja John Nurkkala
Mandi Kautto
Elma ja Vikki Hasu
Seliina ja Wm. Ross
Elna ja Kalle Lehtinen
Vikki Soini
Liina ja Riku
R. ja A. Myllyniemi
Lyydi ja Kalle Nevala
H. ja V. Kirsilä
V. Bucovar
O. Lavonen
J. Jussilat
John Salo
John Salo

Connaught Station, Ontario

Olga ja Jussi Wiljamaa
Anni ja Paul Oja
Josua Korpi
Lyydia Wuorio
Martti Peltola
Bertha ja Kalle Ahola
Helga ja Allan Gronroos

Lappe ja R. R. 1, Kaministiqua, Ont.

Alvi, Mary ja S. Pelto
Joonas Juola
Antti Kuparinen
Katri ja Antti Lind
T. Peltola
W. Tasa
Mr. ja mrs. A. Tasa
M. Korhonen
Hazel ja Into Korhonen
V. H. Kivinen
Senja ja Tauno Kallinen
Lillian ja Olavi Niivilä ja lapset
Martta ja Pekka Kraft
Kalle Aaltonen
W. Tammela
E. Suominen
W. Kuntsi

Kirkland Lake, Ont.

Helga Piesanen
Jussi Mäki
Emma ja John Tuomi
Tyyne ja Thora
Annie ja John Lahti
Selma ja Väinö Jaakkola
Betty ja Jalmar Salonen
Lempi ja Vili Sihlman
Hilma ja A. V. Wallsten
Annie ja Wm. Jakku
Hilja Altonen
Elsie ja Eino Roiko
Aili ja Aate
M. ja E. Alanko
Saimi Tamminen
Lahja ja Antti Salonen
Saima ja W. Järvi
E. Vuorimäen perhe
Lempi Mähönen
Martha ja Mauno Vuori
Aino ja Yrjö Lundstrom
Elsa ja Aarne Sikala
Ella ja Jack Aho
John Wuollet
Alina Rantala
Martha ja Frank Enges
Mandy ja Niilo Kangas
John Anderson
Elli ja Lauri Koski
Aino ja Heikki Pitkänen
Mary ja Aaro Kivinen
Ida ja Kalle Walli

Kapuskasing, Ontario

Tyyne ja Felix Aho
Mäntyset
Y. Peltomäki
V. Ekola
Ruohoniemet
M. Rapo
Hil a ja Antti Lehtisaari
Aino ja A. Koski

Sioux Lookout, Ont.

Ida ja Frank Hakala
Betty a Fred Hakala
Ida ja Emil Dahlberg
Aili ja Jack Palmu
Frank Leppänen
Sanni ja Henry Blomqvist

Jackpine, Ont.

Einar Niemi
J. H. Hennessy
E. Elm
Toivo Niemi
H. Mäki
R. Backstrom ja perhe

Cobalt, Ontario

Fiina Mäki
H., E. a J. Niemi
Taimi ja Ed. Rajala

Hoyle, P. O., Ont.

Aino ja Väinö Juola
Vili Aho
Lyydia ja Emil Kuusela

Night Hawk Centre, Ont.

Hugo Koskinen

Stralak, Ont.

Hugo Malminen

R. R. 1, Mattawa, Ont.

Mrs. Mary Nordman
Elvi ja Toivo Jussila
Sanna ja Vilho Kujansuu
Fred Hakala
Senja ja Einar Kangas
Ida ja Vilho Hakanen

Camp 38, Auden, Ont.

George Idman
A. Riihimäki
Alarik Laine
E. Idman
A. Valta
L. Lepistö
Niilo Heikkilä
Jack Miettinen
A. Kaart nen
T. Kankkunen
A. Vuorela
Tarmo Korhonen
A. Ronlund
V. Halinen
V. Kekki
E. Kangas
W. Dlupor
E. Virolainen

Malartic, Que.

Hilda ja John Lindell
Vieno ja Victor Lahti ja lapset
Edhel, Rauha a Lauri
Kirsti ja Lauri Kauhala
Oscar Tuomi
Veikko Knuuttila

Lac du Bonnet, Man.

Matilda ja Oscar Revoniemi

Hollow Lake, Alta

Vieno ja Uno Snellman
Anna Ollikka
Mrs. Wm. Hakli ja Olli

Vancouver, B. C.

Lisi, Bob ja Henry Kangas
L. ja M. Varila
Arnold, Aino ja Henry Hendrickson
L. Merio
Jemina ja Henry Niska
Elli ja Reino Saari
Manda ja Antti Ranta
Vieno ja Vili Laukkari
Arne Naamanka
C. Holm
A. Koivisto
R. L. Harila
Anna ja Risto Luoto
Tyyne ja Aappo Karme
Helena ja Elsa Norrena
Otto Sironen
Helena ja Otto Weide
Jenny ja Otto Halinen
Bertha ja M. Pärssinen
Martha ja Eino Suojanen
Aino ja Sergi Niemi
Rauha ja Mikko Kekäläinen
Fanny Lind
Hilma Freeman
Hilma Salo
Mr. ja Mrs. J. V. Flink
Hilda ja Matti Saari
Minnie ja Karl Vainio
Emil Wilen
Effie ja Arttu Siven
Jack Oja
Arvi Seppänen
Teemu Inkinen
Mr ja Mrs. John Jokela
Y. Saarikoski,
58 Alexander St.
Anna ja Yrjö Mutta
Kaisa Gestrin
Mary a Arvo Nurmi
Celia Holmes
Ida ja Pentti Joukaine
Emmi ja Jack Rajala
Hilma ja Kalle Laine
Olga ja Helmer Mäki
Albert Tuominen
Hj. Lemmetty
Sa dra ja R ku Honka
Matti Mäki
K. Valkama
H. Mäki
Lyyli ja Väinö Kontio
Lillian, Martha ja Elmer Ketola

Sointula, B. C.

Lempi Wiitala
Markus Jaakkola
Aini a John Ylinen
Leila ja Paul Salo
Katri Riksman
Amanda Tanner
Väinö Wirkki
Tilda ja Isack Lampi
Tilda a Emil Halminen
Hilja ja George Boelius
Veikko Tynjälä
Liisa ja Matti Syrjälä
Arvo Tynjälä
Erkki ja Liisa Syrjälä
Hilja ja Hannes Myntti
Aili a Matt Anderson
John Ma m
Eva ja Anton Impola
Ilmi, Olavi ja Nancy
Adelaide ja Alex Pink
Eino Ahola
Alli ja Wesley Niemi
Amanda Wartiainen
Dan Wartie

Websters Corners, B. C.

Bertha ja Uno Soderholm
Sylvi ja Sam Saari
Ida ja J. Turunen ja perhe
Minda ja Vilho Katainen
Ada ja Walter Rauma a tytöt
Armi a Arvo Skytte
Helmi ja Sam Lanki
Sanni Gustafson
Hilma ja Atu Marttinen
Emilia ja Oskari Salmi
Eva ja Wm. Jaakkola
Aili ja Lauri Kauppinen
Violet ja Wm. Ojaniemi
Anna Vesa

Albion, B. C.

Emma ja Albert Palttila

Texada Mines, Vanada, B. C.

Karl Mankinen

Rocky Mountain House, Alta

Viljo ja Nick Kohtala
Otto Haaninen
Kalle Kivinen
Kustaa Apponen

Edmonton, Alta

Tilda Hummer
Elisa Salonen
Mr. ja mrs. Pas'ula ja Saima
Elli Ollikka
Mrs. H. Johnson
K. Thompson
Hellen Tuomi
Anna Tuomi